

**Helyi foglalkoztatási együttműködések
Székesfehérvár és járása területén című, TOP-
6.8.2-15-SF1-2016-00001 azonosítószerű
projekt keretében végzett helyzetelemzés**

2016. november

Tartalomjegyzék

1. Vezetői összefoglaló	3
2. Foglalkoztatási Fórum (Paktum) előzményei	6
2.1. A járásban működő korábbi és létrehozás alatt álló új foglalkoztatási programok főbb jellemzői.....	6
2.2. A járási foglalkoztatási fórumban releváns szervezetek feltérképezése.....	9
3. Székesfehérvári járás és Székesfehérvár társadalma és gazdasága	12
3.1. Népesedési folyamatok	12
3.2. A gazdaság fejlettsége, struktúrája.....	21
3.3. A vállalkozások jellegzetességei.....	30
3.4. A főbb ágazatok jellemzői a Székesfehérvári járásban.....	33
3.4.1. Irinyi terv legfontosabb irányvonalai	33
3.4.2. A Székesfehérvári járás főbb ágazatai.....	37
4. A lakosság foglalkoztatási jellemzői településenként	39
4.1. A munkaképes korúak gazdasági aktivitása	39
4.2. A foglalkoztatottak	42
4.3. A munkanélküliség	45
4.4. Jelentős foglalkoztatók.....	53
4.5. Székesfehérváron és a járásban jelen lévő mikro-, kis- és középvállalkozások egyedi igényei.....	65
5. A nyilvántartott álláskeresők	70
5.1. Az álláskeresők főbb demográfiai és munkaerő-piaci ismérvei	71
5.1.1. A pályakezdő munkanélküliek	72
5.1.2. Az 50 év feletti munkanélküliek	73
5.1.3. Tartósan munkanélküliek.....	74
5.2. Az álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	75
5.3. Megváltozott munkaképességűek.....	75
5.4. Inaktívok megkeresése	75
6. A munkanélküliek támogatása, a foglalkoztatást elősegítő programok	76
6.1. Betöltetlen álláshelyek ágazatonként	76
6.2. Aktív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások	77
6.2.1. A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében nyújtott aktív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások.....	78
6.2.2. Munkaerő-piaci szolgáltatások és profiling kapcsolata a munkaerő-piaci programban	79
6.2.3. GINOP-5.1.1-15 „ÚT A MUNKAERŐPIACRA!”	81
6.2.4. Az IGR mint rendszer, és a GINOP-5.2.1-14 „Ifjúsági Garancia” projekt keretében adható támogatások	81
6.2.5. Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”	82
6.3. Pénzben nyújtott támogatások	82
7. Oktatás, képzés hatása a munkaerőpiacra.....	84
7.1. Szakoktatás, szakiskolai oktatás, felnőttoktatás	84
7.1.1. Szakoktatás, szakiskolai oktatás	84
7.1.2. Felnőttoktatás	88
7.2. Felsőoktatás, duális képzés	98
7.3. A képzési szükségletek és a kibocsátások összhangja.....	105
8. A Székesfehérvári járás és Székesfehérvár foglalkoztatási szempontú SWOT elemzése	109

1. Vezetői összefoglaló

Székesfehérvár és járása területére kiterjedő foglalkoztatási fórum gazdaságfejlesztési célja Székesfehérvár Megyei Jogú Város gazdasági erőcentrummá történő fejlesztésének elősegítése, de ezek mellett, törekedni kell a járásszékhely és a járás többi települése közti gazdasági különbségek csökkentésére annak érdekében, hogy a kiegyensúlyozott, helyi szintű fejlesztések teret nyerjenek, ezzel is megerősítve a térség gazdasági erejét és stabilitását.

A járási humán erőforrás fejlesztési célok fő fókuszába egy olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítása kell, kerüljön, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a járás egész területén a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

Az elmúlt tíz évben 2011-ig mérsékelt növekedés volt tapasztalható a népesség számában, ám 2011 után egy viszonylag nagyobb mértékű visszaesés látható, és azóta is folyamatosan csökken a járás lakónépességének száma.

A vándorlási egyenleg az elmúlt tíz évben a járásban 2011 óta negatív, ebben az évben fordult először meg az arány a járásból elvándorlók javára, és ez a tendencia azóta is tart.

A Székesfehérvári járás, és a járás székhelyének népesedési folyamatára a természetes fogyás a jellemző, **társadalmi előregedőben van**. A térségben az odavándorlások száma alacsonyabb, mint az elvándorlások száma, ez alól a járás székhelye, Székesfehérvár kivétel, ott a vándorlási egyenleg pozitív, vagyis többen vándorolnak oda, mint ahányan el.

A Székesfehérvári járásban az egy főre jutó összes nettó jövedelem értéke meghaladja mind az országos, mind a régiós, mind pedig a megyei jövedelmeket.

A regisztrált gazdasági vállalkozások száma alapján 2010-ig valamivel az országos szint alatt járt a Székesfehérvári járás, ezt követően mindegyik területi egység szintjén növekedés figyelhető meg a gazdasági vállalkozások számát illetően, így a járásban is. Az egymáshoz viszonyított helyzetekben nem figyelhető meg eltérés, bár a Közép-Dunántúli régió és Fejér megye adatai kissé különváltak, a megye valamivel a régió alatt maradt.

A Székesfehérvári járásban az **aktív korú népesség 66 százaléka van foglalkoztatva** a népszámlálási adatok alapján. A nemek szerinti megoszlást vizsgálva a férfiak magasabb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak között, holott számuk a járásban alacsonyabb, mint a nőké.

A **foglalkoztatottak helyzete** a járás székhelyén **kedvezőnek** mondható, magas a foglalkoztatási ráta. A foglalkoztatottságot nagyban befolyásolja az iskolai végzettség, a minimum érettségizettek nagyobb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak között. Ezért tehát **a megfelelő számú és színvonalú képzések minél szélesebb körben történő biztosítására** érdemes odafigyelni a továbbiakban is.

A Székesfehérvári járásban a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának 2016. október 31-ei zárónapi adatai alapján az álláskeresők száma 2.644 fő, amely az előző havinál 38 fővel (1,5%-kal) több, ugyanakkor az előző év azonos időszakához képest 22,2%-kal (756 fővel) kevesebb.

A pályakezdekők száma ez év októberében 275 fő, az álláskeresők 73,5%-a (1.944 fő) fizikai állományú, míg a fennmaradó 26,5% (700 fő) szellemi állományú.

A nemek szerinti megoszlás azt mutatja, hogy a Székesfehérvári járásban a női regisztráltak száma dominál.

Az iskolai végzettség szerinti összetételt tekintve elmondható, hogy 31,3%-ot (828 fő) tesz ki a 8. általános iskolai végzettséggel (731 fő, 27,6%), illetve alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők (97 fő, 3,7%) aránya. A középfokú végzettségűek összesen 684 főt (25,9%) tesznek ki az állományon belül, amelyből 614 fő (23,2%) a szakmunkásképzőt végzettek száma és 70 fő (2,6%) a szakiskolát végzettek száma. A középiskolát végzettek száma 879 fő (33,2%), amelyből a szakközépiskolát és technikumot végzettek együttes száma 623 fő (23,5%) és a gimnáziumot végzetteké 256 fő (9,7%). A felsőfokú iskolai végzettséggel bírók (főiskola, egyetem) száma mindösszesen 253 fő (9,6%).

Az életkor szerinti összetétel alapján az állomány 16,1%-a (426 fő) legfeljebb 25 éves, a 26-35 évesek aránya 18,2% (481 fő), a 36-45 éveseké 19,9% (528 fő), a 46-50 éveseké 9,3% (245 fő), míg az 50 évesnél idősebbek aránya 36,5% (964 fő).

A nyilvántartott álláskeresők 63,4%-a (1.677 fő) legfeljebb 6 hónapja, 11,5%-a (304 fő) 7-12 hónapja és 25,1%-uk (663 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban.

A Székesfehérvári járásban **regisztrált munkanélküliek száma** a megyén belüli többi járáshoz képest és az állandó népesség arányához viszonyítva **alacsonynak számít**. A probléma, hogy **jelentős részük tartós munkanélkülinek** számít, így foglalkoztathatóságuk nehezebb. Ezzel szemben a **pályakezdő álláskeresők száma viszonylag alacsony** a járás településeiben.

A stratégia céljának megalkotása szempontjából fontos szempont, hogy a jelenleg munkanélküliek és inaktívak milyen régóta vannak ebben a helyzetben, hiszen ez az időtartam sok esetben nagyban befolyásolja a jövőbeni foglalkoztathatóságukat. Azok az emberek, akik már régóta kikerültek a nyílt munkaerő-piacról, vagy esetleg soha nem is léptek be oda, komoly hátrányokkal küzdenek, és nehezzé válhat a foglalkoztatók számára is az alkalmazásuk. Az adatok azt mutatják, hogy **az aktív korú népesség közül a 30-39 évesek körében jelentős azok aránya, akik még soha nem dolgoztak**.

Székesfehérvár és a járás saját humánerőforrásait meghaladó mértékben igényel munkaerőt, amely munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ adnak mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére. **Székesfehérvár járása területén regisztrált álláskereső személyek és inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerő-piaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók**, azonban hangsúlyos egy olyan álláskeresői célcsoport jelenléte, akik önállóan, a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában. **A járási humánerőforrás fejlesztési célok fő fókuszába egy olyan komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítása kell kerüljön**, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a járás egész területén a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

A megelőző időszak foglalkoztatási együttműködései sikertelenségének egyik oka az elégtelen **partnerség** volt. Rendkívül fontos, hogy a helyi munkaerő-piaci keresleti és kínálati

oldalt minél jobban reprezentáló, a korábbiakhoz képest szélesebb partnerség kerüljön kialakításra a **szférák kiegyenlített képviselőivel**. Fontos továbbá, hogy a foglalkoztatási stratégia és programok **igényalapúak legyenek**. Végezetül **a foglalkoztatási programok megvalósításához szükséges eszközök (pl. képzési támogatások, támogatott foglalkoztatás) is egyidőben rendelkezésre kell, hogy álljanak**. A munkaerő-piaci partnerségek sikerének egyik legfontosabb záloga a programalapú célcsoport-támogatások biztosítása, a fejlesztési program elfogadásának és végrehajtásának hatásköre és felelőssége legyen a megvalósítás helyére delegált funkció

2. Foglalkoztatási Fórum (Paktum) előzményei

2.1. A járásban működő korábbi és létrehozás alatt álló új foglalkoztatási programok főbb jellemzői

Az Európai Unióban már évtizedek óta legjobb gyakorlatként számon tartott területi foglalkoztatási megállapodások a szubszidiaritás elve mentén, a lehető leghatékonyabb eredményeket biztosító helyi szinten létrejött többszereplős együttműködések, melyek elsődleges célja az adott térség gazdaságának fellendítése, foglalkoztatási szintjének növelése és a lakosság életszínvonalának növelése. Az Európai Unióban a térségi foglalkoztatási partnerségek története az 1980-as évekre nyúlik vissza, ekkor fogalmazódott meg először a helyi szereplők jelentősége a komoly problémákat okozó magas munkanélküliség kezelésében. 1993-ban az EU Fehér Könyve (White Paper) megfogalmazta a „Foglalkoztatás, növekedés, versenyképesség” fő célkitűzéseit, melynek következtében 1997-ben az Európai Bizottság az ún. területális foglalkoztatási paktumok (TEP-ek) (más néven térségi, helyi foglalkoztatási partnerségek; foglalkoztatási megállapodások, egyezmények) létrehozását ösztönözte.

Ebbe a folyamatba illeszkedett a 2000-es évek közepén Magyarországon elindított területi foglalkoztatási megállapodások rendszere, mely az EU-s modell alapján képzelte el a munkaerő minőségének és foglalkoztathatóságának javítását, illetve munkaerő-piaci hátrányok csökkentését, másrészt a régiók fejlődési potenciálját biztosító munkaerőminőség és tudás fejlesztését. A 2007-ben megalakult Fejér Megyei Foglalkoztatási Paktum is a területi sajátosságokra építve a fejlettségbeli különbségek mérséklését célozta a helyi (gazdasági, önkormányzati és civil) szereplők összefogásával, a tervezett programokkal, a munkaerő-piaci részvételben és jövedelmekben megmutatkozó különbségeket pedig a munkaerő foglalkoztathatóságának, minőségének, termelékenységének és versenyképességének javításával kívánta csökkenteni.

A második Fejér megyei paktum projekt 2012-2014 között zajlott, az akkori pályázat a Fejér megyei foglalkoztatási együttműködés által kidolgozott, a megyei foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akciótervek egyes projektelemeinek megvalósítását segítette a szakmai szolgáltatások biztosításával annak érdekében, hogy a Fejér megyei foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása növekedjen, hatékonysága javuljon. Az elkészült fejlesztési és beavatkozási tervek jelentős része azonban nem tudott megvalósulni a rendelkezésre álló anyagi erőforrások hiánya miatt. A pályázat akkor a helyi foglalkoztatási helyzet javítását alapvetően a forprofit és nonprofit vállalkozások kapacitásának fejlesztésén, a nyílt munkaerőpiac és a szociális gazdaság foglalkoztatási potenciáljának erősítésén keresztül a helyi és nemzeti akciótervek (Fejér Paktum stratégia, Fejér megyei fejlesztési tervek, Wekerle Terv) prioritásai mentén képzelte el így illeszkedve a helyi szükségletekhez és lehetőségekhez.

A 2007-ben elfogadott Fejér Paktum stratégia és partnerség Fejér megye déli területére fókuszált, az időközben bekövetkezett negatív gazdasági változás a korábbi gazdaságilag fejlettebb területek foglalkoztatási helyzetét is átalakította 2008-2009-ben s ez szükségessé tette a Fejér paktum velük való kiszélesítését is. Ebből fakadóan 2012-től valós szükségletként jelent meg új csatlakozók bevonása, szükségessé vált a helyzetelemzés újragondolása, a foglalkoztatási gondok szükségessé tették a közvetlen foglalkoztatást segítő szolgáltatások

indítását, a korábban elfogadott stratégia aktualizálását és a realitásokhoz való igazítását. A Fejér megyéből induló Wekerle terv prioritásainak megjelenítése a partnerségen belül sajátos helyi szükségletként jelentkezett, a forprofit és nonprofit társadalmi vállalkozások foglalkoztatási potenciáljának erősítése pedig elemi érdeke lett a helyi közösségnek. Ezek alapján a kidolgozott pályázati programterv a második paktum projektben is a helyi szükségletekre koncentrált.

Székesfehérvár vonatkozásában 2007-ben a ROP 3.2.1 intézkedés keretén belül nyert támogatás nyomán alakult meg a Munkaerő-piaci Partnerség Székesfehérvár (MUPSZ) együttműködés, amelynek tagjai voltak: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, Székesfehérvári Regionális Képző Központ, Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ.

A program központi eleme az a gondolat volt, hogy a foglalkoztatás az élhetőségnek, az életmód színvonalának, a helyi társadalom problémáinak kulcsfontosságú forrása, illetve azok megoldása is egyben, így a foglalkoztatás szintje befolyásolja a lakosság jövedelmi viszonyait és a helyi közösség vagyoni helyzetét, valamint meghatározza a helyi gazdaság versenyképességét. A MUPSZ céljai alapján a helyi foglalkoztatási politika meghatározza a helyi társadalom fejlődési irányait és sebességét, a foglalkoztatás pedig összefüggést teremt a gazdaság, az oktatás és a kulturális lehetőségek, valamint az alapszolgáltatások színvonalá között.

A foglalkoztatottság magas szintje esetén valószínűsíthető az emberek vagyonosodása, megtakarítási lehetőségeik nőnek, és a beruházói kedv is erősebbé válik. A beruházások fejlesztéseket jelentenek, amelyek a gazdaság stabil növekedését és a helyi társadalom individuális biztonságát teremtik meg.

A MUPSZ határozott és racionálisan megtervezett foglalkoztatási stratégiával és arra épülő foglalkoztatási politikával számolt, hogy javítható legyen a székesfehérvári munkaerőpiacon működő vállalkozások, munkaadók és munkavállalók helyzete. Székesfehérvár és az akkori kistérsége jövője szempontjából központi kérdésnek tartotta a program a foglalkoztatást, mint amire különösen nagy figyelmet kell fordítani a közeli és távolabbi jövőben.

A stratégia középtávú, 3-5 éves periódusban kívánta meghatározni a foglalkoztatás fejlesztésének irányát Fehérváron a 2008 és 2013 közötti időszakra szolt. A stratégiát megalapozó akkori helyzetelemzés a korábbi évtized dinamikus fejlődésén alapult, ami úgy tűnt lehetőséget biztosít a hátrányos helyzetű munkavállalók sikeres munkaerő-piaci integrációjára is. Csakhogy 2008-ban gyökeresen megváltozott a makrogazdasági környezet, kibontakozó gazdasági válság radikálisan átalakította a munkaerőpiac helyzetét is, nemcsak, hogy a növekedés dinamikája csökkent, hanem több ágazat egyenesen recesszióba fordult, az álláskereső aránya elérte az 1993-as rekord szintet. Ilyen körülmények között a MUPSZ stratégiája is szinte megszületés pillanatában érvényét veszítette.

A foglalkoztatási paktumok mellett a járásban alternatív, vagy innovatív foglalkoztatási programok 2010 után indultak el, elsősorban az ÚSZT keretei között. 2010-ben kidolgozásra került projektek a TAMOP 1.4.3-10/2 az innovatív, kísérleti foglalkoztatási kezdeményezéseket szolgálták. Az „Egy mindenkiért, mindenki egy célért” című modellprojekt célja egy innovatív szociális gazdasági modell kidolgozása és működtetése volt, amely egyrészt szolgált volna a helyi munkaerő-piaci helyzet javítását, másrészt hiánypótló szociális szolgáltatásokat nyújtott volna a térségben. A célcsoport elsősorban a 25-55 éves álláskereső nők, akik kellően motiváltak a szociális gondozói szakma megismerésére

és elsajátítására. A „Kell még egy szalmaszál!” elnevezésű projekt célja szintén a szociális gazdaságon belül egy olyan szolgáltatás kialakítása volt, mely egyszerre szolgálta a munkahelyteremtés, a környezeti fenntarthatóság és az építőiparban megváltozott munkaképességű emberek munkaerő-piaci integrációját egy új építési technológia, a minősített szalmaházak építéséhez szükséges művezetőkkel történő átképzésük, egyéni fejlesztésük és egy nonprofit építőipari vállalkozás létrehozásával. Ezek a művezetők közcélú és közhasznú foglalkoztatottakat irányítva ingatlanok fejlesztését, létrehozását segítették volna a szalma-ház technológia kivitelezésével.

A székesfehérvári várostérségben 2011-től elindultak a közösségi feladatokhoz kapcsolódó munkaerő-piaci programok a TÁMOP-1.4.1-11/1 konstrukciónak köszönhetően, a „Fiatalkok Fehérvárért” című projektben 25 év alatti pályakezdő munkanélküli bevonása, felkészítése zajlott gyermek- és ifjúsági felügyelő munkára, alkalmazkodó képességük fejlesztése valamint átmeneti foglalkoztatása valósult meg annak érdekében, hogy tartósan is foglalkoztathatók legyenek. A célcsoport gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó intézményeknél végzett közösségi feladatokat, egyszerre járulva hozzá a foglalkoztatáshoz, a helyi szükségletek kielégítéséhez és a közösségi élet fejlesztéséhez. A Civil Vitamin - Községi feladatok erőforrás-támogatása a Fehérvári Civil Központban című projekt hasonló célokkal, de programszervezői, közösségfejlesztői, üzemeltetői feladatkörökre képzett és foglalkoztatott embereket.

Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok a TÁMOP- 1.4.3-12/1 konstrukció részeként is készültek: a „Fejér termék mintaprogram”, „Társadalmi vállalkozás fejlesztése a műemléki topográfiai feladatok ellátására”, „Tudatos városvezetést segítő innovatív foglalkoztatási program a Közép-Dunántúlon”, „Új élet vár rád! - Pártfogoltak társadalmi vállalkozásának fejlesztése Fejér megyében” címmel.

2013-ban a munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó szervezetek kapacitásának megerősítése vonatkozásában a civil, továbbá közhasznú nonprofit gazdasági társaságok standardizált munkaerő-piaci szolgáltatásnyújtásához szükséges fejlesztések érdekében több mint 10 sikeres TÁMOP-2.6.2-12/1 pályázat valósulhatott meg. A TAMOP 1.4.3 konstrukcióban az „Illünk és Beilleszkedünk!” - Innovatív kísérleti foglalkoztatási program a székesfehérvári kistérségben című 5 szakaszból álló projekt célja a látássérülteket célozta, a program fókuszában a képességek, készségek és az ezeknek megfelelő munka illeszkedése állt.

2016-ban a foglalkoztatási programok újra a partnerség irányába mozdultak el a térségben, központi programokon kívül (pl. EFOP-1.1.1, GINOP-5.1.1., GINOP 5.2.1) melyeket az NRSZH illetve a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya koordinál, eddig csupán egy új helyi foglalkoztatási program, indult el a TOP-5.1.1-15-FE1-2016-00001, Foglalkoztatási-gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében című 54 hónapos projekt. Ennek konkrét célja, hogy a megyei szintű foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés keretében, programszerű, integrált, a megye egészére kiterjedő gazdaság- és foglalkoztatás-fejlesztési stratégiát megalkotva olyan képzési és foglalkoztatási programot valósítson meg, mely szolgáltatásaival és pénzügyi eszközeivel fenntartható módon járuljon hozzá a járás gazdaságának fejlődéséhez és a területi hátrányok csökkentéséhez.

Szorosan kapcsolódó projektek a megyei jogú városokban 2016-ban elindult (Székesfehérvár, Dunaújváros) és az egyes járásokban 2017-ben induló helyi (sárbogárdi, enyingi, bicskei, móri, gárdonyi és martonvásári járásokban) foglalkoztatási-gazdasági együttműködések.

A megyei paktum projektben a releváns szereplők bevonásával létrejön a megyei fórum, helyzetelemzés, erőforrástérképek, tervezést segítő kataszterek készülnek, megalkotásra és elfogadásra kerül a megyei stratégia összhangban a járási stratégiákkal, munkaprogram készül. A pályázat közreműködik a stratégiai jelentőségű vállalkezési fejlesztések munkaerő igényének kielégítésében, a helyi termék program, a társadalmi vállalkozások és a szociális gazdaság fejlesztésében, valamint a gyermekellátási kapacitások humánerőforrás szükségleteinek kielégítésében is.

A pályázat során a kötelező paktum tevékenységek mellett (helyzetelemzés, stratégia alkotás, paktum iroda létrehozása, koordináció, igényfelmerés, társadalmi kommunikáció) befektetés-ösztönző elemekkel, a szociális gazdaságot támogató szolgáltatásokkal is segíti a célok elérését. Munkaerő-piaci programokba a projekt során összesen 863 fő kerül bevonásra, ebből 470 fő támogatott foglalkoztatása és 160 fő képzése is megvalósul, s kiépítésre kerül a munkaerő-piaci humán szolgáltatások járási szintű lába is.

Összességében megállapítható a térség számos foglalkoztatási célú és civil kezdeményezésű projekt tapasztalattal bír. Az erősödő civil szerveződések és a kiértékelt projekt tapasztalatok megfelelő alapok a továbblépéshez.

A foglalkoztatási együttműködések sikertelenségének egyik oka az elégtelen partnerség. Rendkívül fontos, hogy a helyi munkaerő-piaci keresleti és kínálati oldalt minél jobban reprezentáló, a korábbiakhoz képest szélesebb partnerség kerüljön kialakításra a szférák kiegyenlített képviselésével. Másodsorban a foglalkoztatási stratégia és programok igényalapúságának kérdéskörén túl, fontos a megvalósításhoz szükséges eszközök (pl. képzési támogatások, támogatott foglalkoztatás) is rendelkezésre álljanak. A munkaerő-piaci partnerségek sikerének egyik legfontosabb záloga a programalapú célcsoport-támogatások biztosítása, a fejlesztési program elfogadásának és végrehajtásának hatásköre és felelőssége legyen a megvalósítás helyére delegált funkció.

2.2. A járási foglalkoztatási fórumban releváns szervezetek feltérképezése

A Székesfehérvári Foglalkoztatási Fórum elsődleges feladata a térség kiegyensúlyozott gazdasági és társadalmi fejlődésének segítése, az általános emberi életminőség javítása. A Fórum munkája során a vállalkezói, foglalkoztatói igényekből, a munkaerőpiac keresleti oldalából kiindulva határozza meg a térség foglalkoztatás-fejlesztési prioritásait, programjait, munkáját a partnerségre, a gazdaságfejlesztésben és a foglalkoztatás bővítésben érintett aktorok bevonásával, a kölcsönös párbeszéd csatornáinak erősítésével végzi. Ezen túl a Fórum munkája során különös figyelmet kell, hogy fordítson a fenntartható, innovatív vállalkozások erőforrás igényeinek kielégítésére, a szociális gazdaság tovább építésére, a foglalkoztatást és foglalkoztathatóságot elősegítő szakmai szolgáltatások rendszerének kiépítésére.

A járási foglalkoztatási fórum gazdaságfejlesztési célja Székesfehérvár megyei jogú város gazdasági erőcentrummá történő fejlesztésének elősegítése, de ezek mellett, törekedni kell a

járásszékhely és a járás többi települése közti gazdasági különbségek csökkentésére annak érdekében, hogy a kiegyensúlyozott, helyi szintű fejlesztések teret nyerjenek, ezzel is megerősítve a térség gazdasági erejét és stabilitását.

Székesfehérvár járás saját humán erőforrásait meghaladó mértékben igényel munkaerőt, amely munkaerő igény kielégítését biztosítani szükséges olyan komplex támogatási rendszerek kialakításával, amely választ adnak mind a munkáltatói igények, mind a munkavállalói elvárások kielégítésére. Székesfehérvár járasa területén regisztrált állás kereső személyek és inaktív állampolgárok iskolai végzettség, szakmai ismeretek, munkaerő-piaci besorolásuk tekintetében diverznek mondhatók, azonban hangsúlyos egy olyan állás keresői célcsoport jelenléte, akik önállóan, a nyílt munkaerőpiacra való belépésre képtelenek, szükséges támogatás és fejlesztések hiányában. A járási humán erőforrás fejlesztési célok fő fókuszába egy olyan komplex, humán szolgáltató rendszer kialakítása kell kerüljön, amely megfelelő támogatást és hatékony koordinációt biztosít, elősegítve egymást erősítő programok kidolgozását, ezzel biztosítva a járás egész területén a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

A járási paktum esetében a paktum szervezet tekintetében többféle megoldást tartalmaz az NGM által alkotott útmutató. Ismerve az elmúlt évtizedben létező paktumokat, különösen pedig a Fejér megyei és a korábbi Fehérvári paktumot (MUPSZ), a lazább formában, együttműködési megállapodás útján létrejövő paktum szervezet javasolt a Székesfehérvári járásban.

Az együttműködési megállapodásban nem kell rögzíteni a tagok konkrét hozzájárulását, a tagok számára kevesebb kötelezettséggel jár, viszont definiálni kell a menedzsment szervezetet. Az együttműködési megállapodásnak minimálisan tartalmaznia kell a következő elemeket: résztvevő partnerek, a megállapodás célja, miben működnek együtt, felelősök és képviselő kijelölése. A tagok nem vállalnak napi szintű közreműködést, saját erőforrásaikkal nem támogatják az operatív működést, alapvetően stratégiai, egyeztető és érdekegyeztető, konzultációs fórumként működnek.

A paktum partnerséget aláíró szervezetek, intézmények alkotják a Székesfehérvári Foglalkoztatási Fórumot, tagja minden paktum tagszervezet. Az NGM által kiadott módszertani ajánlás és a járási sajátosságok alapján a Székesfehérvári Foglalkoztatási Fórum tagszervezetének javasoltak az alábbiak: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Kormányhivatal, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, OFA Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Fejér Megyei Szervezete, Székesfehérvári Szakképzési Centrum, Budapesti Corvinus Egyetem Székesfehérvári Campus, Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar, Kodolányi János Főiskola, KDRIÜ Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség Nonprofit Kft., Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, Fiatal Vállalkozók Országos Szövetsége, Fejér Megyei Kereskedő- és Vendéglátó Vállalkozók Érdekképviselői Szervezete, Fejér Megyei Gyáriparosok Szövetsége, Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége Fejér Megyei Szervezete.

A paktumot 2018. december 31-ig minősíteni kell megfelelő standardok alapján, annak érdekében, hogy a partnerség minimálisan és optimálisan szakmailag elfogadott és uniós forrásokból is támogatható foglalkoztatási paktumnak minősül-e, másrészt a jövőre nézve segítséget, iránymutatást adjon a foglalkoztatási paktumok hosszú távú fenntartható működéséhez, a megalapozott szakmai együttműködés tartalmának és követelményrendszerének kialakításához, mindez egyúttal alapja lehet egyfajta akkreditációnak és minőségbiztosításnak.

A foglalkoztatási partnerség működésébe beépített időközi (belső vagy külső) értékelés jelentősen elősegíti az elszámoltathatóságot, demonstrálja a közpénzek hasznos elköltését, és segíti, hogy azokat a kezdeményezéseket támogassák, amelyek legnagyobb hozzáadott értékkel rendelkeznek. Fontos kiemelni, hogy a minősítés (minimum sztenderdek) a paktumra, ill. a paktum-szervezetre vonatkozik és nem a projekt-szervezetre.

A foglalkoztatási paktum szolgáltatások lényege, hogy a járás munkaadói és munkavállalói szükségleteinek kielégítése megtörténjen, az abban való közreműködéssel kapcsolatban az értékátadási (tudás, probléma-megoldás, erőforrás, lehetőség biztosítása stb.) folyamat megvalósuljon, melyben az igénybevevő is részt vesz. A szolgáltatások igénybevevői felé egyfajta jogviszony jön létre, amelyre megfelelő jogi, szakmai és egyéb szabályok vonatkoznak.

A Foglalkoztatási Fórum munkájába minél szélesebb körű tevékenységi területtel, illetve szakmai tapasztalattal bíró szervezeti háttérrel kell megjeleníteni, amely biztosítja a gazdasági szereplők igényeinek becsatornázását, valamint beavatkozási területek szempontjából is releváns, a jövőre nézve megalapozott intézkedési javaslatokat tud meghatározni.

A járási humánerőforrás fejlesztési célok megfogalmazása során nagy hangsúlyt kell fektetni egy komplex, humánszolgáltató rendszer kialakítására, amely elősegíti a megfelelő képzettségű és munkára alkalmas aktív munkavállalói réteg kialakulását.

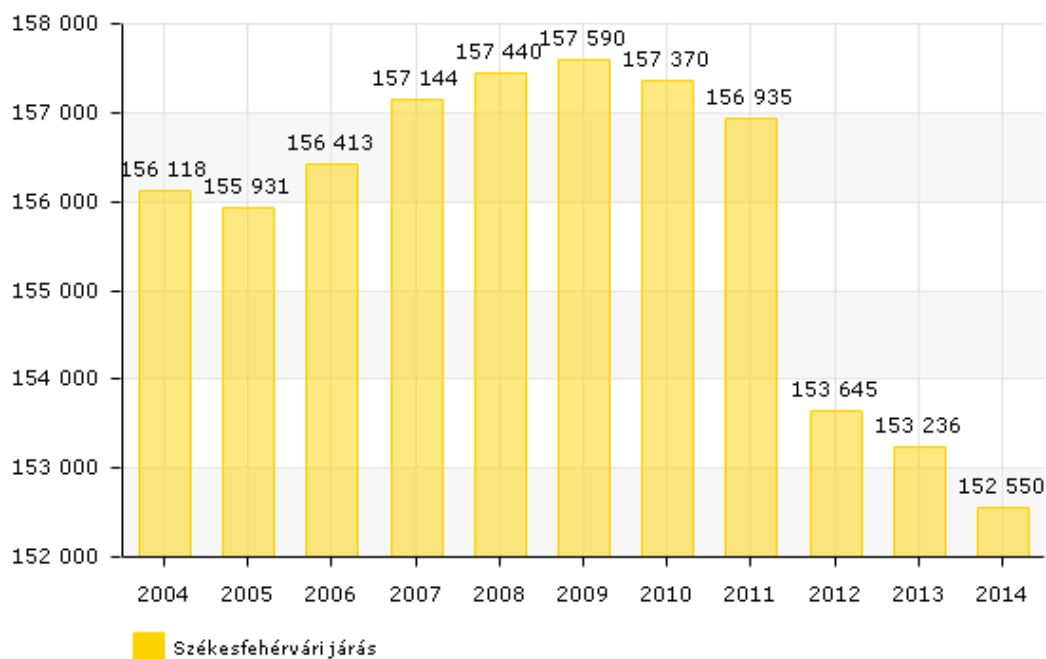
3. Székesfehérvári járás és Székesfehérvár társadalma és gazdasága

3.1. Népesedési folyamatok

A Székesfehérvári járás területe 1032,05 négyzetkilométer, 2014 év végén az állandó népesség¹ száma 154.964 fő volt. Ebből a létszámból a 18-59 éves aktív korosztály száma 91906 fő. Az élveszületések száma 1286, a házasságkötések száma 623, míg a válások száma 303 volt. Terhesség megszakításból 297 darabot számoltak 2014-ben. Az alábbi ábrán a lakónépesség alakulása látható 2004-től 2014-ig. A 10 éves időintervallumban 2011-ig mérsékelt változások látszanak a népesség számában, ám 2011 után egy viszonylag nagyobb mértékű visszaesés tapasztalható, és azóta is folyamatosan csökken a járás lakónépességének száma.

Lakónépesség² (fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

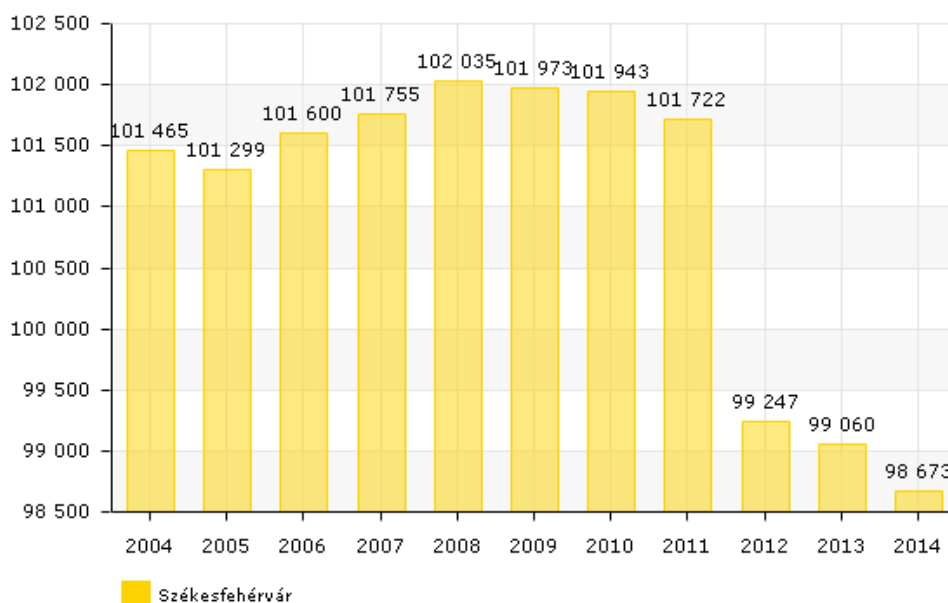
A járás székhelyére vonatkozóan a tendenciák megegyeznek a járási adatokkal, a 2011-es nagy visszaesés óta folyamatosan csökken a település lakónépessége, 2014-ben 98673 fő volt Székesfehérvár lakónépessége.

¹ Az adott területen bejelentett lakcímmel rendelkező személyek száma.

² Azoknak a személyeknek a száma, akik lakóhelyüknek az adott települést tekintik, életvitelszerűen ott élnek.

Lakónépesség (fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

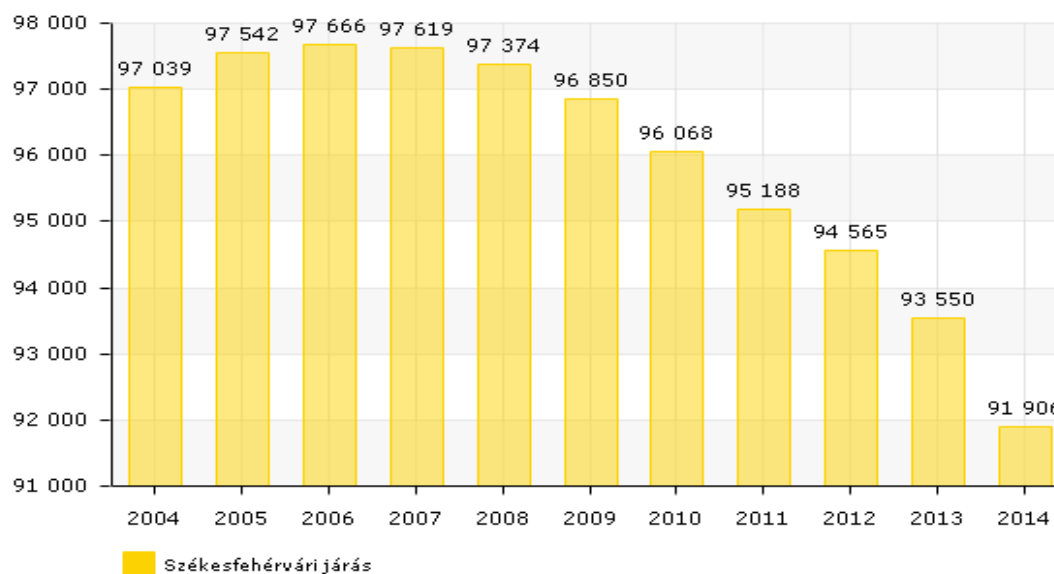

Forrás: Teir.hu

Az állandó népességből az aktív korosztály esetében szintén 10 éves intervallumra állnak rendelkezésre adatok. Ennél az adatnál a drasztikusabb csökkenés 2013-ról 2014-re következett be. A járás székhelyén az állandó népesség száma 99315 fő a 2014-es adatok alapján, melyből az aktív korosztály létszáma 57665 fő. Hasonlóan a járási tendenciákhoz 2013-ról 2014-re jelentősen esett az aktív korúak létszáma az állandó népességben belül.

Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)

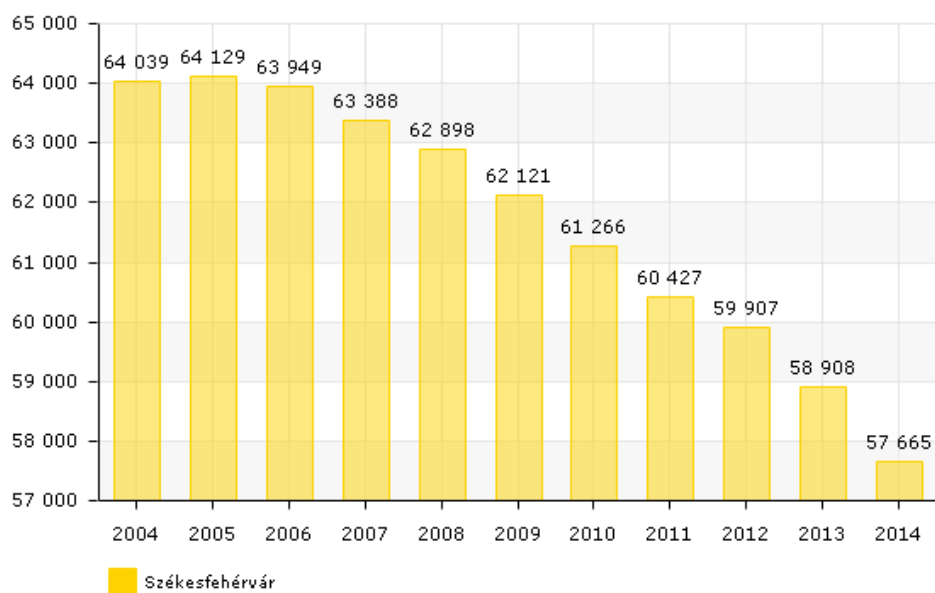
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

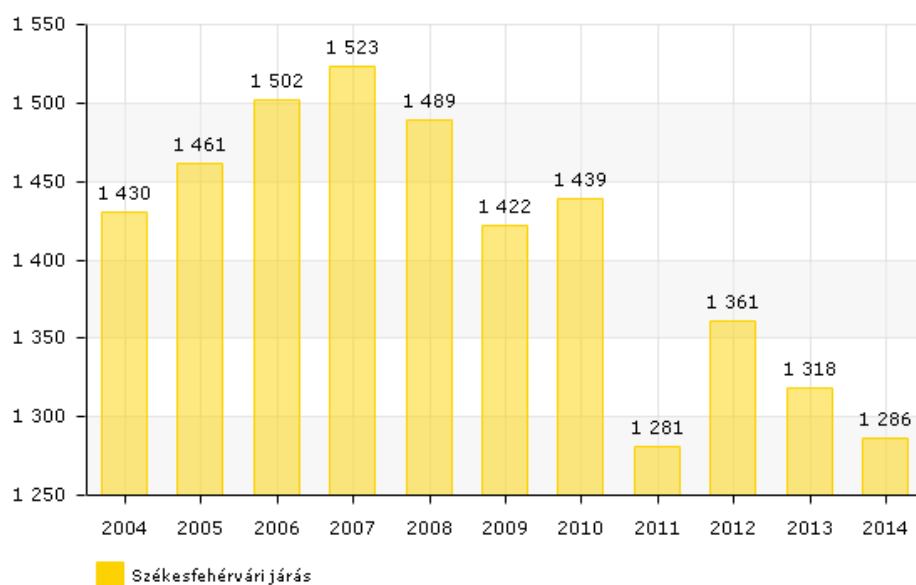

Forrás: Teir.hu

A járásban az elveszületések száma 1286 volt a legutóbbi adatok alapján. Visszamenőlegesen vizsgálva az adatokat 2004-től 2007-ig folyamatosan nőtt az elveszületések száma, majd ezt követően visszaesés volt tapasztalható a számadatokban. Drasztikusabb zuhanás 2011-ben következett be, és ezt követően a növekedés ellenére sem érte el a 2010-es szintet az adat a járásban, 2014-ben pedig szinte a 2011-es szintre zuhant vissza.

Élveszületések száma (fő)

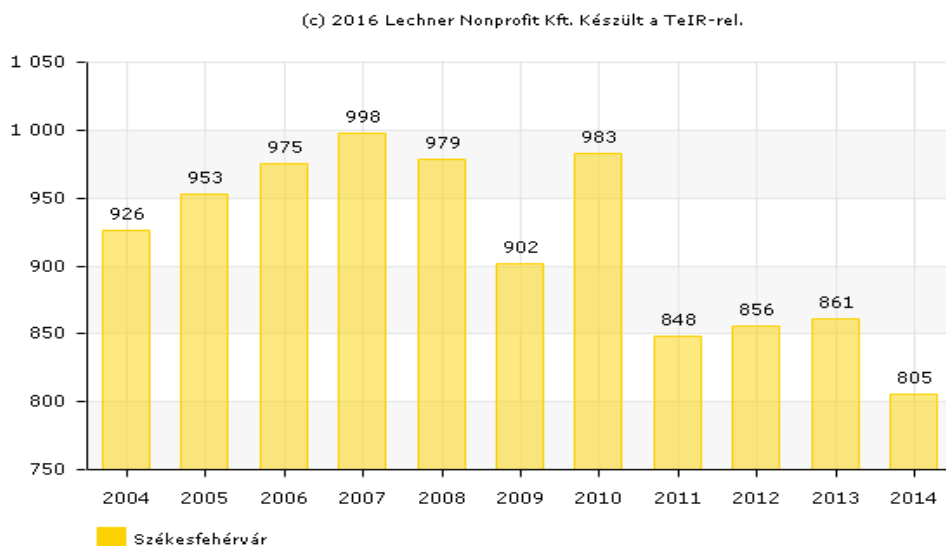
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

A Székesfehérvárra vonatkozó adatokból az derül ki, hogy a járás székhelyén 2014-ben 805 élve születést regisztráltak. A 2007-ig tartó folyamatos növekedést követően hullámzott az adat, 2011-től 2013-ig azonban emelkedőben volt. A legutóbbi adatok alapján, a Székesfehérváron regisztrált élve születések a teljes járás élve születéseinek 63 százalékáa.

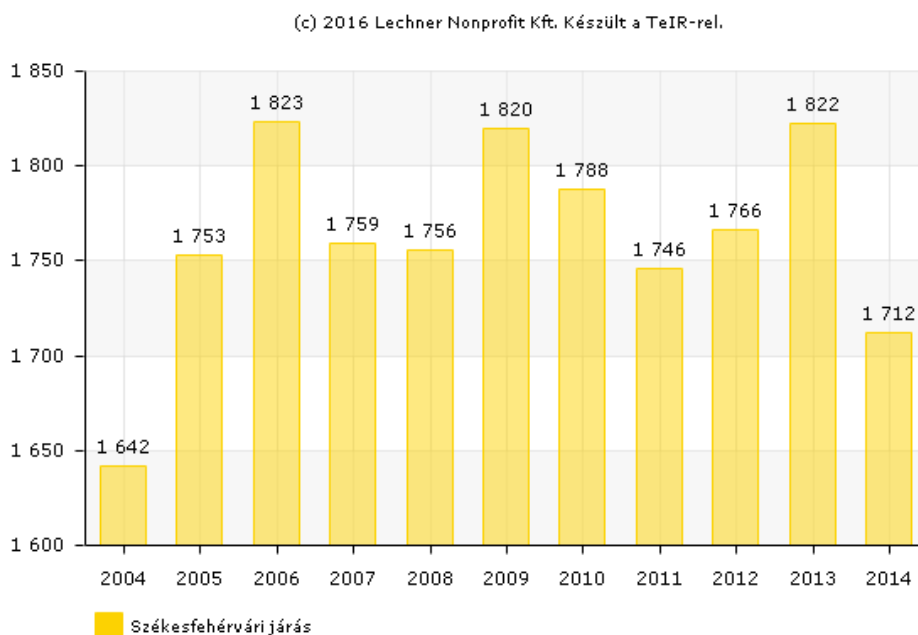
Élveszületések száma (fő)

Forrás: Teir.hu

Az élve születések számának vizsgálása mellett szemügyre kell venni a halálozások számának alakulását is. Szintén 10 éves intervallumot vizsgálva a halálozások száma hullámzó tendenciát mutat. A 2013-as viszonylag magas adatot követően 2014-ben némileg visszaesett ez a szám. A járás székhelyén mért adatok a járás egészéhez viszonyítva 62 százalékot tesz ki a halálozások száma.

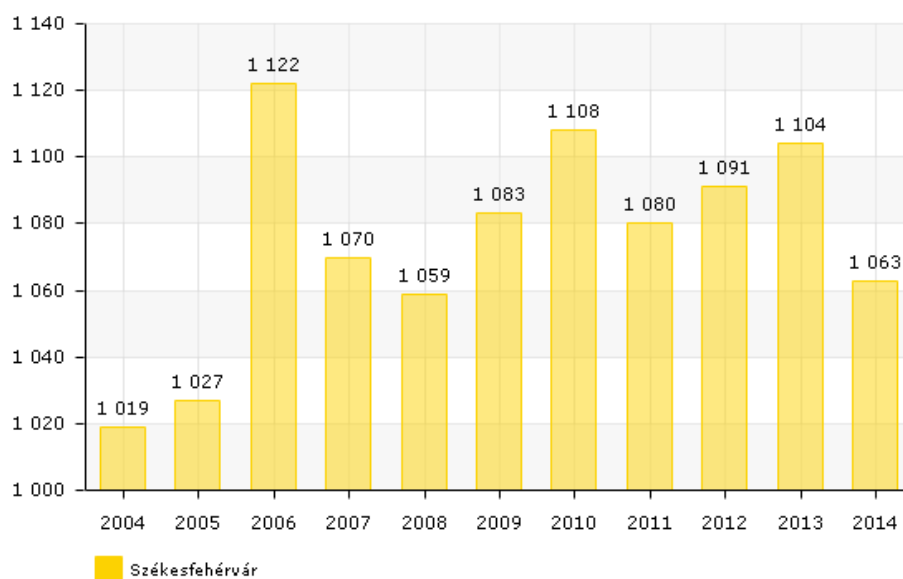
Halálozások száma (Fő)

Forrás: Teir.hu

Halálozások száma (Fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

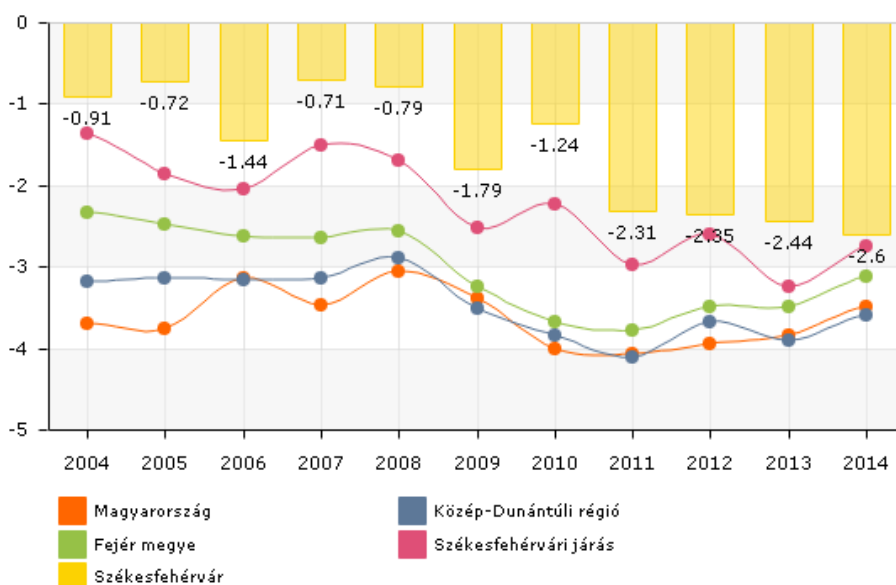

Forrás: Teir.hu

Az előző két adat alapján kiszámítható a járás és a járás székhelyének éves természetes szaporodási, illetve fogyási indexe. Látható, hogy 2014-ben -2,75 ezrelék volt ez az érték a járásban, és -2,6 Székesfehérváron, tehát fogyás volt tapasztalható a népességben. Gyakorlatilag 10 évre visszamenően is folyamatosan fogyott a járás lakossága, ami összhangban van a korábban bemutatott népességi adatokkal is. A járásban és székhelyén tapasztalható népességfogyás azonban nem éri el sem a megyében, sem a régióban, sem pedig az országban mérhető fogyási adatokat.

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

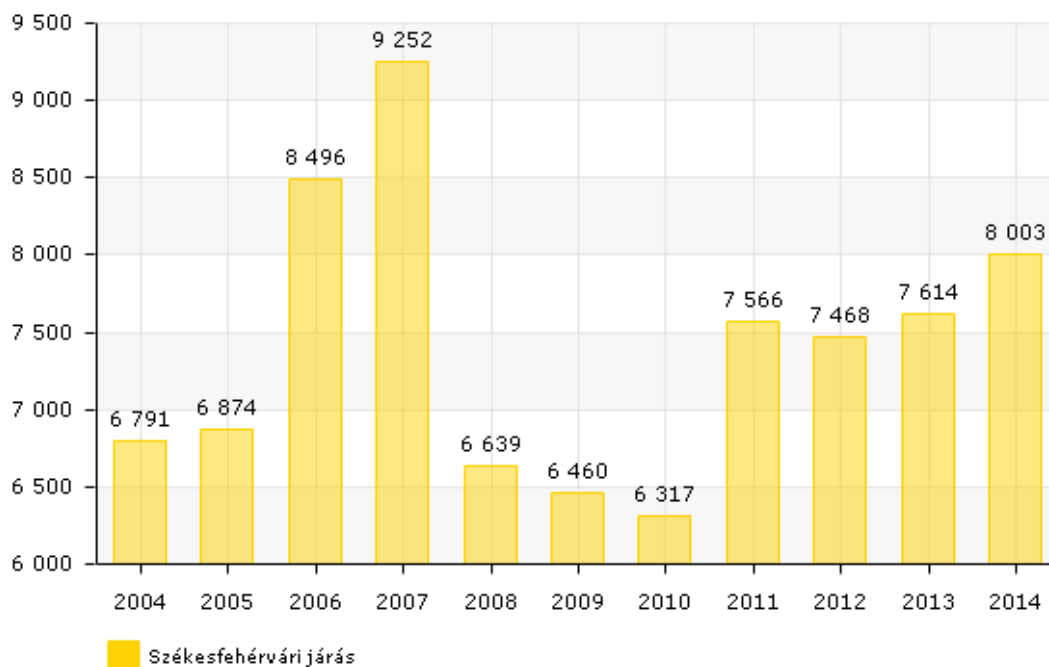

Forrás: Teir.hu

A járásban zajló migrációs folyamatok vizsgálatához külön érdemes megnézni az odavándorlásokról és elvándorlásokról szóló adatokat, tehát, hogy hányan települtek a Székesfehérvári járásba 2004 és 2014 között, és hányan vándoroltak el onnan. Megnézve az alábbi négy diagramot, látható, hogy viszonylag kiegyenlített a két adat, 8003 fő települt be a járásba, ebből 5092 a járás székhelyére, és 8100 fő vándorolt el a járásból, ebből a járás székhelyéről 5078 fő. A legnagyobb különbség az oda-és elvándorlások számában 2007-ben volt. Ekkor érte el a legmagasabb értéket mindkét mutató, ám közel ezer fővel többen települtek be a járásba, mint ahányan elvándoroltak onnan. A 2011-es év volt az ebben a 10 éves intervallumban, ahol először fordult meg az arány a járásból elvándorlók javára, és ez a tendencia azóta is tart.

Odavándorlások száma (fő)

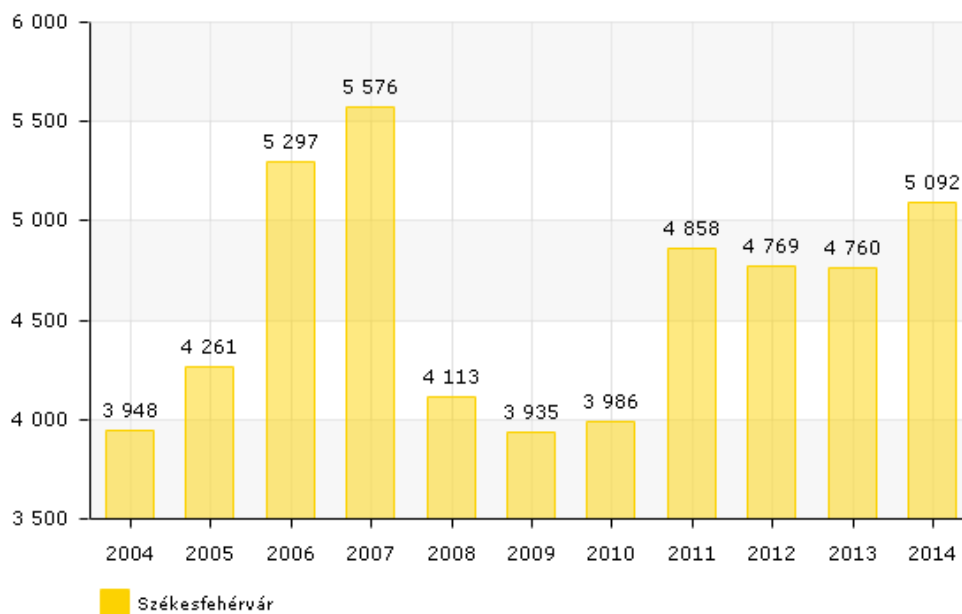
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Odavándorlások száma (fő)

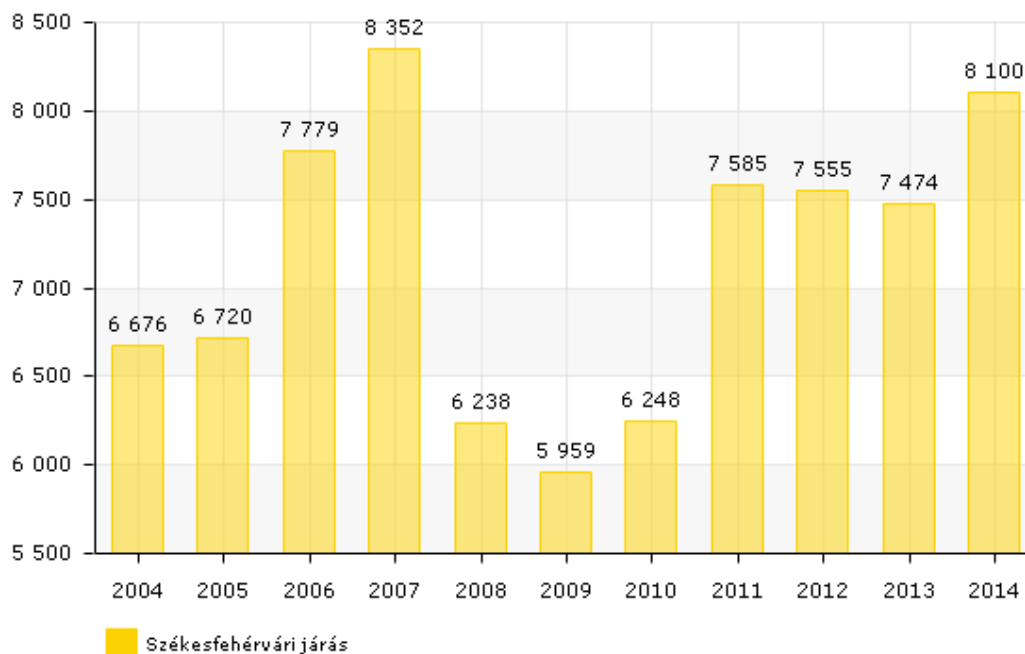
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Elvándorlások száma (fő)

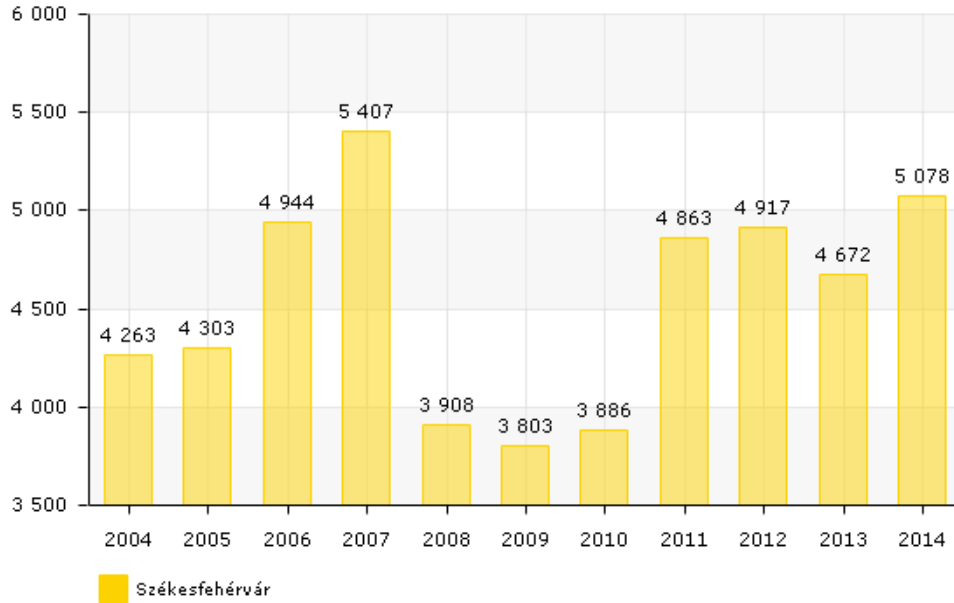
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Elvándorlások száma (fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

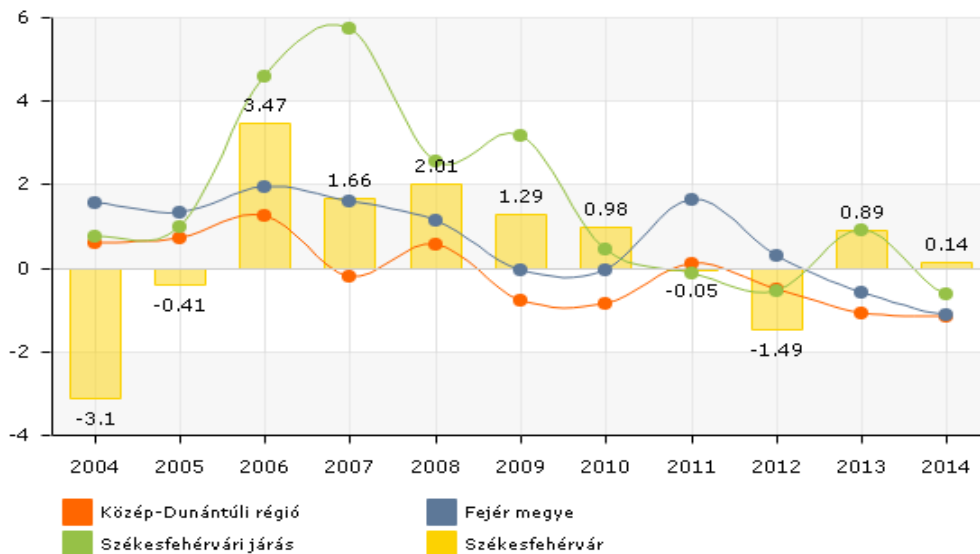

Forrás: Teir.hu

A fenti két adatból számított vándorlási egyenleg a járásban ennek megfelelően 2011 óta negatív, a legutóbbi, 2014-es adatok szerint -0,64 ezrelék. Két évvel ezelőtt a megyei és régiós vándorlási egyenlegek is a Székesfehérvári járásban mért adatok szintjén voltak. A járás székhelyén a legutóbbi adatok szerint 0,14 ezrelék volt az egyenleg, amivel a négy területi egység közül egyedüliként áll a pozitív tartományban, vagyis az odavándorlás magasabb, mint az elvándorlás.

Vándorlási egyenleg (ezrelék)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

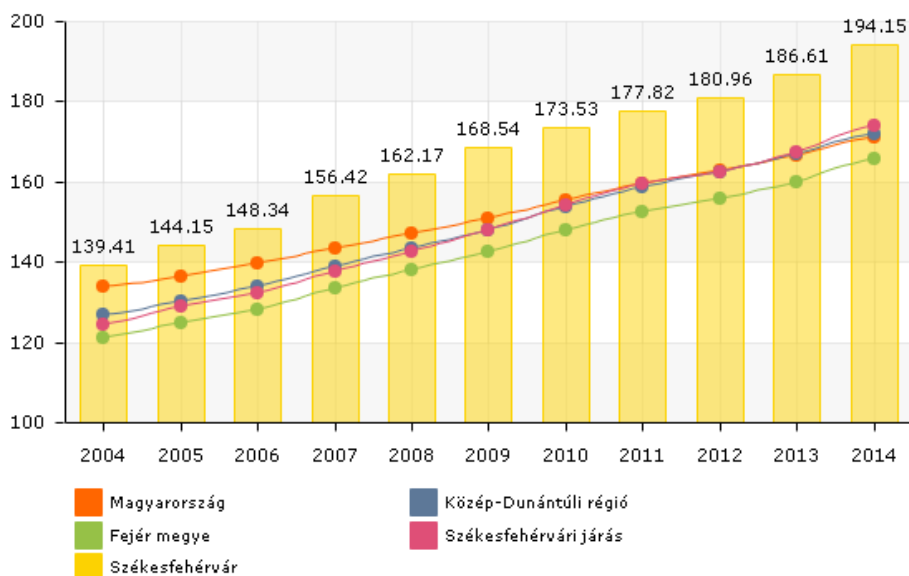
Forrás: Teir.hu

Székesfehérvárra, munkavégzés céljából ingázók száma a 2011-es népszámlálás részletes adatai alapján megközelítette a 31 000 főt, melynek jelentősebb része megyehatáron belüli (~24 600 fő), ugyanakkor számottevő tömeget tett ki a környező megyékből érkezők száma is (~6 000 fő). A települések közül kiemelkedő a Várpalotáról érkezett közel kétezer munkavállaló. Az ingázók kétharmada községekből járt a megyeszékhelyre, így Székesfehérvár fontos hatással van térsége vidéki foglalkoztatására, de a megye megyei jogú városok nélküli foglalkoztatottjainak egyötöde is Székesfehérváron találta meg megélhetését. Budapestről illetve Pest megyéből a bejárók 2,4%-a érkezett, ugyanakkor a Székesfehérvárról eljáró munkavállalók egyharmadát szívta el a főváros és agglomerációja (~2 200 fő). Az eljárók másik egyharmada Fejér megyén belül talált munkát, itt létszámban Mór tűnik ki ~330 székesfehérvári ingázóval. Az ország egyéb megyéibe és főképp a szomszédos Veszprém és Komárom megyékbe az eljáró foglalkoztatottak mindössze 14%-a került, 21% pedig változó településen vagy külföldön talált munkát. Székesfehérvár foglalkoztatja Fejér megye több mint 40%-át.

A járás népesedési mutatói közül az egyik lényeges az öregedési mutató, amely azt mutatja meg, hogy 100 fő 14 év alattira hány 60 év feletti jut a járásban. Az adatok szerint 2014-ben 173,89 fő 60 év feletti jut 100 fő 14 éven alulira, ami meglehetősen magasnak mondható. 2004-ben még csupán 124,3 fő volt ugyanez a szám, azóta folyamatosan növekszik az idősek száma a fiatalokhoz viszonyítva. A járási adatokhoz képest a megyei, a régiós és az országos mutatók is mérsékeltőbbek. Székesfehérvár öregedési mutatója a járáson belül is magasnak számít, 194,15-ös értéket mértek 2014-ben, vagyis majdnem kétszer annyi 60 év feletti jut 100 fő 14 éven alulira.

Öregedési mutató

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

A Székesfehérvári járás, és a járás székhelyének népesedési folyamatára a természetes fogyás a jellemző, társadalmá előregedőben van. A térségben az odavándorlások száma alacsonyabb,

mint az elvándorlások száma, ez alól a járás székhelye, Székesfehérvár kivétel, ott a vándorlási egyenleg pozitív, vagyis többen vándorolnak oda, mint ahányan el.

Székesfehérvár foglalkoztatási szempontból nagy vonzóképeséssel rendelkezik elsősorban megyei szinten, de külön figyelmet kell fordítani a térség más városainak elszívó hatására is, s utóbbi jelenség a jövőben potenciális veszélyforrásként jelenhet meg, ha térség nagyobb városai dinamikusabb fejlődést mutatnak.

3.2. A gazdaság fejlettsége, struktúrája

A Székesfehérvári járás Fejér megyében, azon kívül pedig a Közép-dunántúli régióban található. A régió, és azon belül a megye fejlettség szempontjából országon belül előkelő helyen áll, Fejér megye az egy főre jutó GDP tekintetében az országban a 4. helyen szerepel. Maga a Közép-Dunántúli régió országos szinten a három legfejlettebb régió közé tartozik a Nyugat-Dunántúli és Közép-Magyarországi régió mellett, ami az éves GDP termelést illeti. Látható, hogy a 2008-as válság óta mérsékelt növekedés tapasztalható a termelést illetően.

Éves GDP termelés (millió euró)

Régió	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Magyarország	107 503	93 671	98 198	100 705	98 973	101 273	104 239
Közép-Magyarország	51 655	46 085	48 164	48 616	47 760	48 779	49 740
Nyugat-Dunántúl	10 366	8 729	9 704	10 184	9 904	10 165	10 885
Közép-Dunántúl	10 681	8 601	9 351	9 789	9 488	9 826	10 160
Észak-Alföld	10 104	9 065	9 263	9 677	9 649	9 625	9 897
Dél-Alföld	9 546	8 166	8 357	8 821	8 783	9 095	9 420
Észak-Magyarország	8 186	6 916	7 095	7 230	7 108	7 396	7 725
Dél-Dunántúl	6 965	6 109	6 264	6 387	6 281	6 388	6 412

Forrás: Eurostat

Fejér megye gazdasági teljesítményét mutatja az egy főre jutó GDP-mutató, amelyet a 2000-tól elemezve látható válik, hogy bár Veszprém megye eredményei a fejér megyei adatoktól lényegesen elmaradnak, Komárom-Esztergom megye megelőzi Fejér megyét a rangsorban 2003 óta.

Egy főre jutó bruttó hazai termék (ezer Ft)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fejér	1 513	1 540	1 597	1 762	2 007	2 134	2 329	2 431	2 531	2 222	2 362	2 645	2 699	2 912	3 169
Komárom-Esztergom	1 074	1 377	1 565	1 966	2 288	2 547	2 491	2 768	2 838	2 584	2 774	2 878	2 914	3 082	3 235
Veszprém	1 099	1 252	1 340	1 489	1 618	1 669	1 745	1 886	1 965	1 809	1 965	2 008	2 049	2 181	2 415

Forrás: ksh.hu

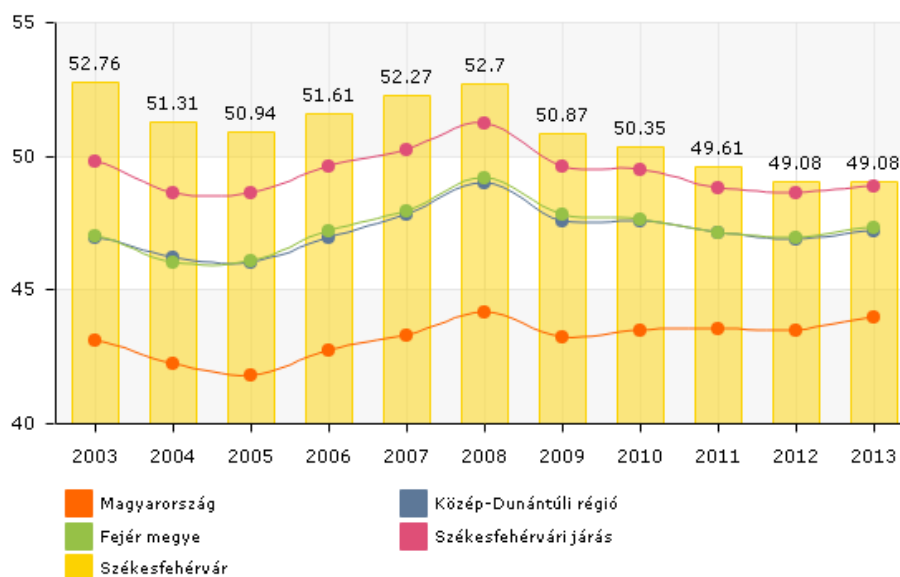
A lakosság jövedelmi szintje Székesfehérváron az országos átlagnál számottevően magasabb. Ez a tendencia-szerű jelenség az 1990-es évek közepétől regisztrálható. Iparági bontásban kiemelkedő színvonalúak a feldolgozóipari/ipari szektorokban kapható jövedelmek, Budapest figyelmen kívül hagyásával csak Dunaújvárosban illetve Győrben vannak magasabb iparági fizetések a megyei jogú városok között. Egy adófizetőre jutó jövedelemadó alap illetve jövedelemadó tekintetében pedig a főváros mellett csak Érd megyei jogú városa tud nagyobb arányban jövedelmeket koncentrálni. Az 1000 adófizetőre jutó átlagok tekintetében Székesfehérvár az összes térségi kategóriához képest jobban teljesít, a megyeszékhelyi adatok csak Budapesttel együtt képesek túlszárnyalni.

	Székesfehérvár	Az ország megyei jogú városai együtt	Ország összesen
A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete, Ft	227 423	209 052	213 094
A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete, Ft	148 272	137 611	141 151
Az ezer lakosra jutó adófizetők száma	497	462	445
Egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó alapot képező jövedelem, Ft	2 148 962	1 860 205	1 787 322
Egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó, Ft	351 940	287 600	267 944

Keresetek - jövedelmek, 2011 Forrás: KSH Veszprémi Igazgatóság, Megyei jogú városok 2013. július, ksh.hu

Adófizetők aránya³ (százalék)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

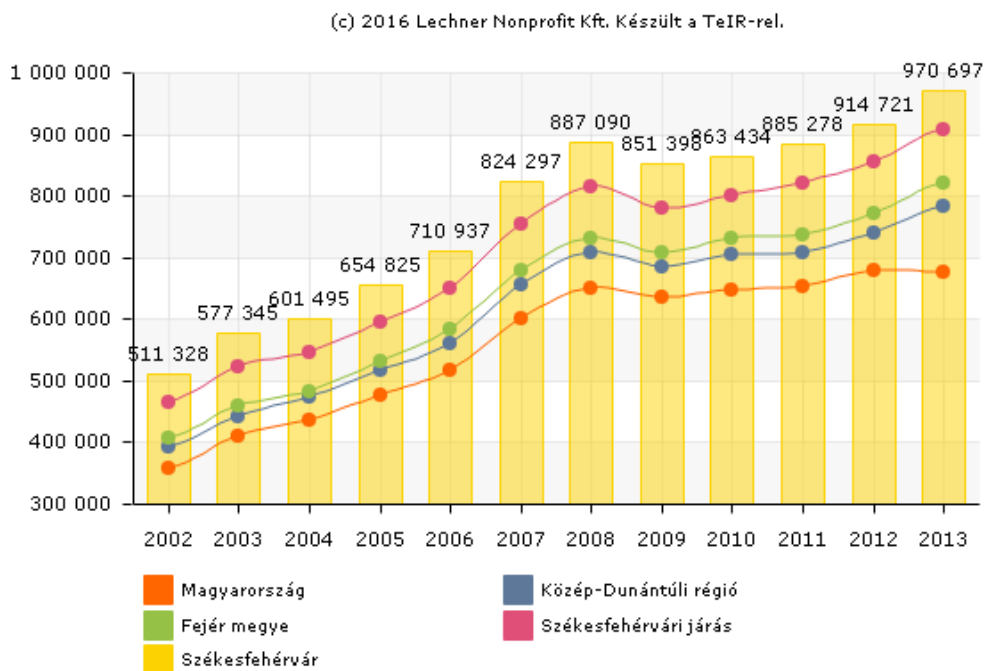

Forrás: Teir.hu

³ SZJA alapot képező jövedelemmel rendelkezők száz állandó lakosra vetített száma.

Az egy lakosra jutó éves nettó jövedelemről 2013-as adatok állnak rendelkezésre. Az ábrán jól látszik, hogy a Székesfehérvári járásban az egy főre jutó összes nettó jövedelem értéke szintén meghaladja mind az országos, mind a régiós, mind pedig a megyei jövedelmeket.

Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem⁴ (Ft)

Forrás: Teir.hu

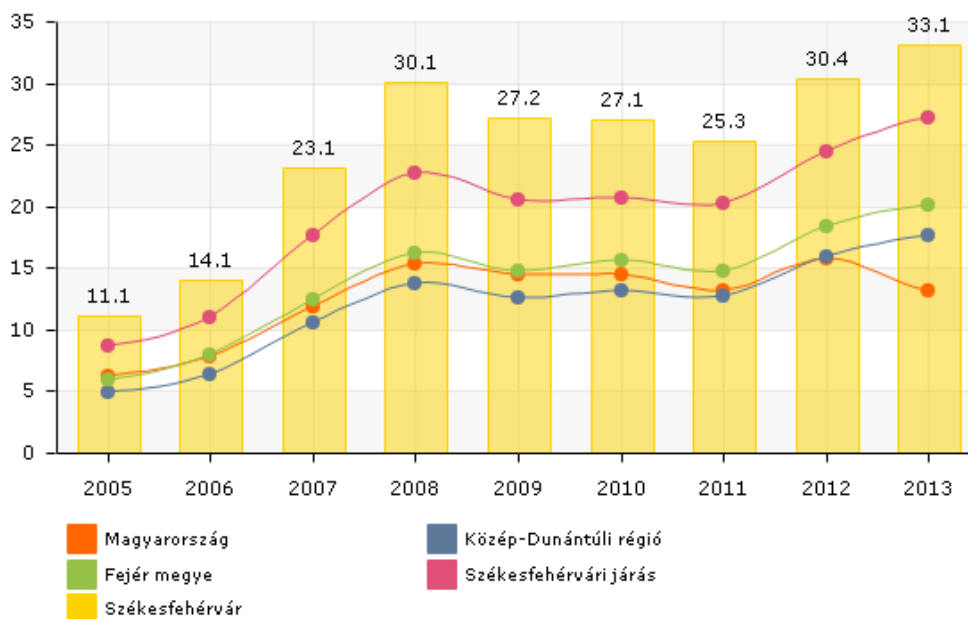
A magas és alacsony jövedelműek aránya 2013-ban az alábbi ábrán látható módon alakult. Az látszik, hogy 100 alacsony jövedelműre⁵ hány magasabb jövedelmű jut. Jelen esetben a járásban több magasabb jövedelmű jut ugyanannyi alacsonyabb jövedelműre, mint akár a megyében, akár a régióban, akár az országban.

⁴ SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.

⁵ Magas jövedelműnek az 5 millió forint feletti adósávon adózót, míg alacsony jövedelműnek az 1 millió forint alatti adósávon adózót kell érteni.

Magas- illetve alacsony jövedelműek aránya (Fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

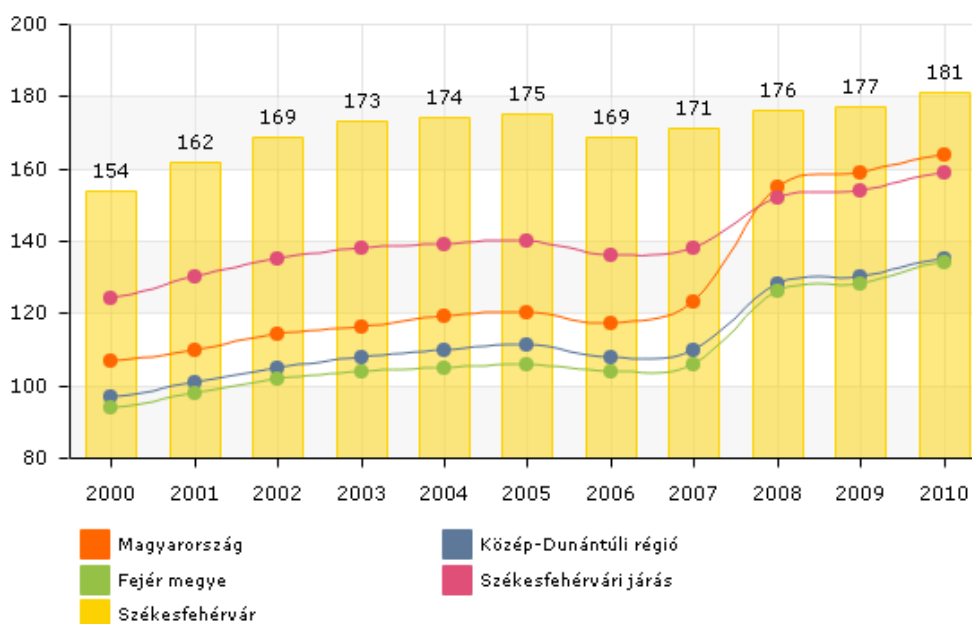

Forrás: Teir.hu

A regisztrált gazdasági vállalkozások száma alapján 2010-ig valamivel az országos szint alatt járt a Székesfehérvári járás, szám szerint 159 vállalkozás jutott ezer lakosra, míg a megyei és régiós adatok 135 körüli értéket mutatnak. Székesfehérváron ezzel szemben 181 regisztrált gazdasági vállalkozás jutott ezer lakosra 2010-ig.

Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2010-ig (db)

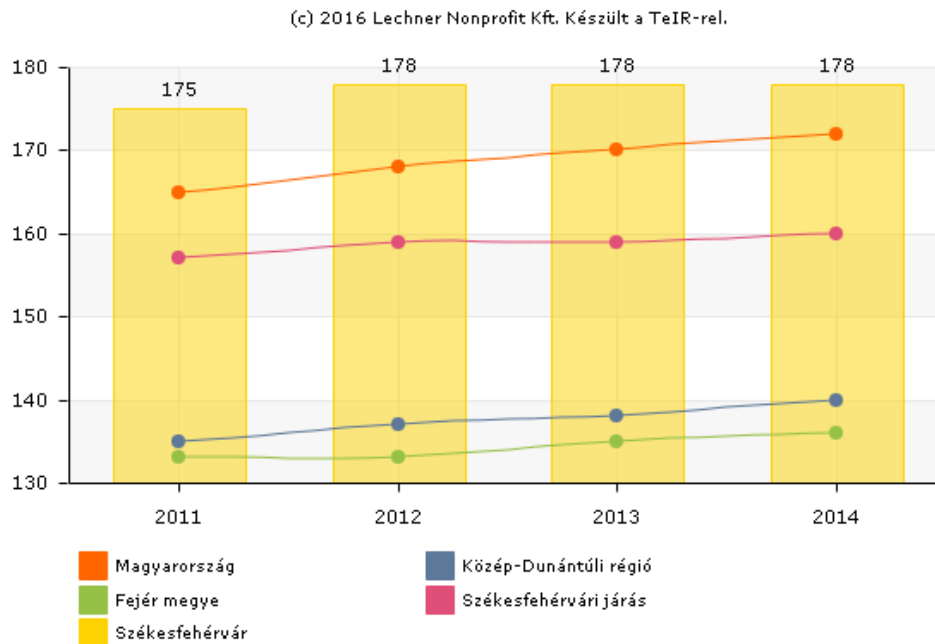
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

2010 után mindegyik területi egység szintjén növekedés figyelhető meg a gazdasági vállalkozások számát illetően, így a járásban is. Az egymáshoz viszonyított helyzetekben nem figyelhető meg eltérés, bár a Közép-Dunántúli régió és Fejér megye adatai kissé különváltak, a megye valamivel a régió alatt maradt. Székesfehérváron 2012 és 2014 között 178 regisztrált vállalkozás jutott ezer lakosra.

Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2011-től (db)

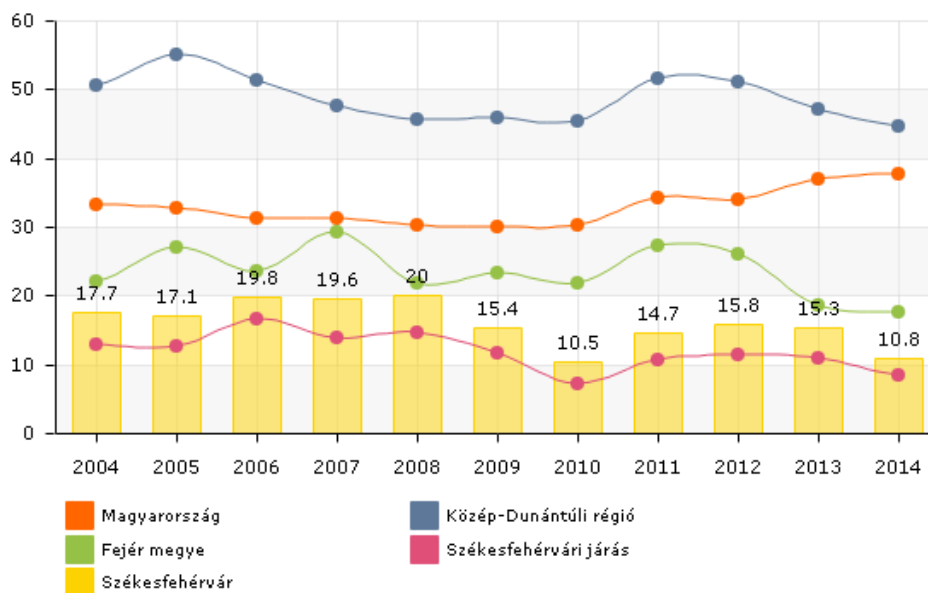

Forrás: Teir.hu

Az összes kereskedelmi szálláshely számát tekintve a járásban ezer lakosra 8,4 szálláshely jut, ami jelentősen alatta marad a régiós és országos adatoknak, és a Fejér megyei adatok is megelőzik. Ez a tendencia 2004 óta változatlan. A járás székhelyén 10,8 szálláshely jut ezer lakosra.

Összes kereskedelmi szálláshely szállásférőhelyeinek száma, ezer lakosra (db)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

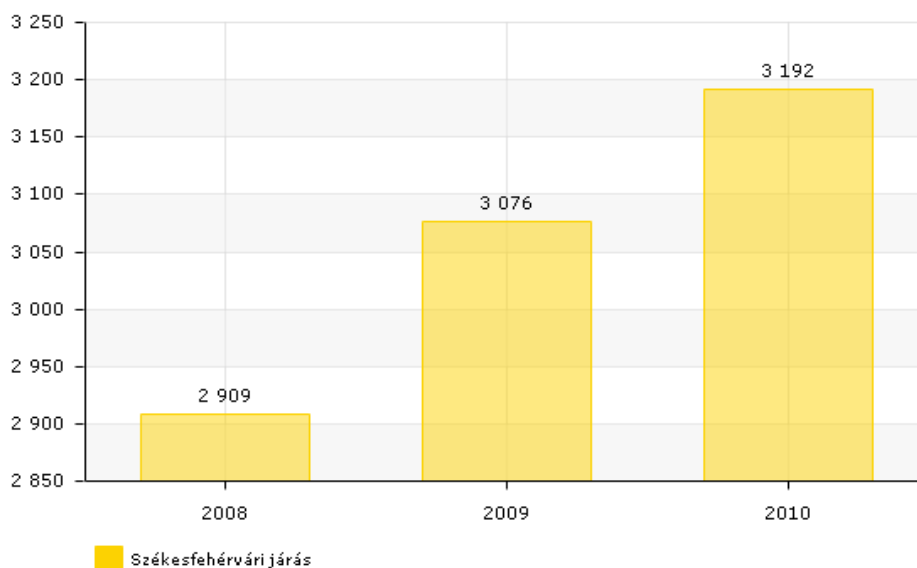

Forrás: Teir.hu

A járásban a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat nemzetgazdasági ágakban 2010-ig 3192 vállalkozást regisztráltak. Két évvel korábban a vállalkozások száma ezekben a nemzetgazdasági ágakban 2909 volt. A járás székhelyén 2010-ben 1010 volt a regisztrált gazdasági vállalkozások száma az említett nemzetgazdasági ágakban.

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2010-ig (db)

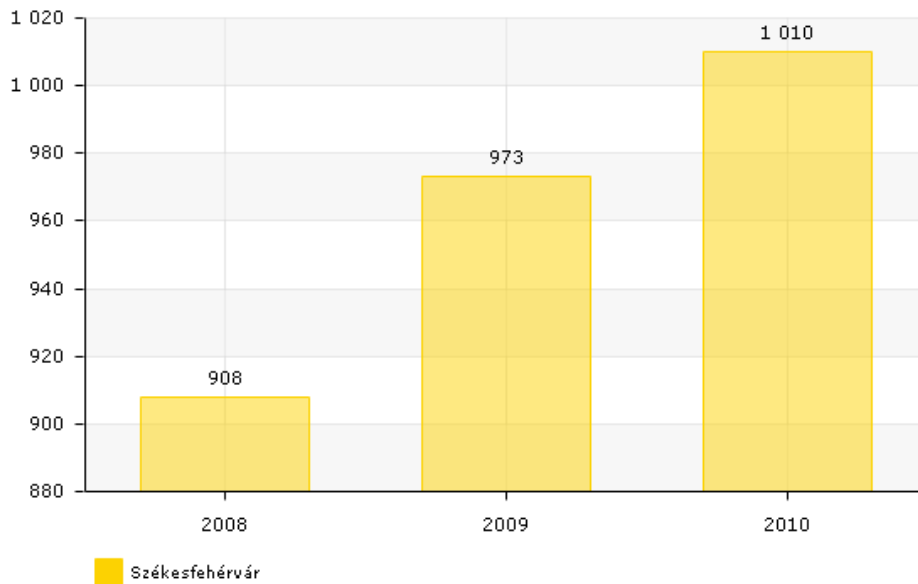
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2010-ig (db)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

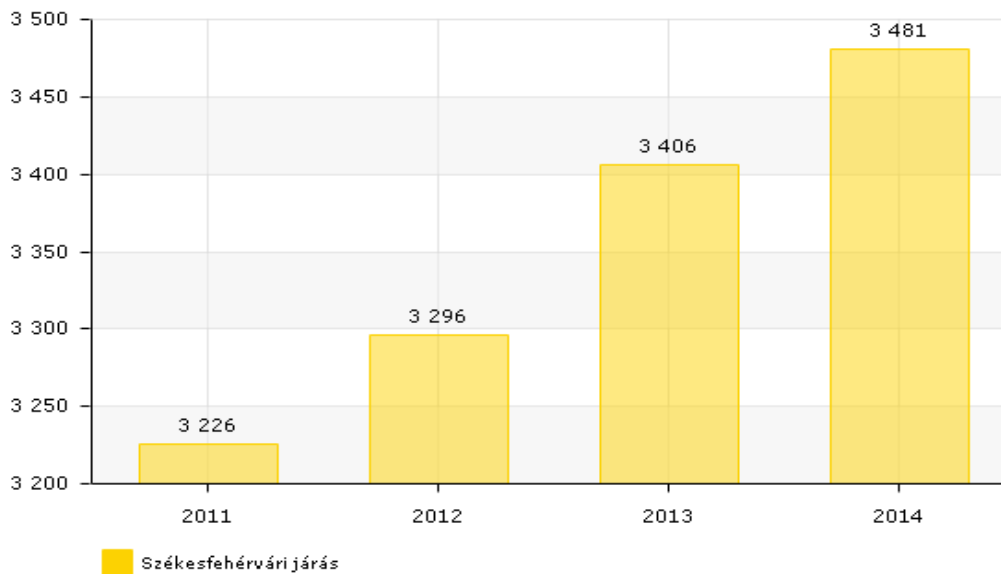

Forrás: Teir.hu

Ugyanezekben a nemzetgazdasági ágakban 2010 után is folyamatos volt a vállalkozások számának növekedése, 2014-ben már 3481 vállalkozás volt regisztrálva a járásban. Székesfehérváron is folyamatos a növekedés, 2011-ben még 1012 regisztrált vállalkozás volt ezekben a nemzetgazdasági ágakban, míg 2014-ben már 1130.

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2011-től (db)

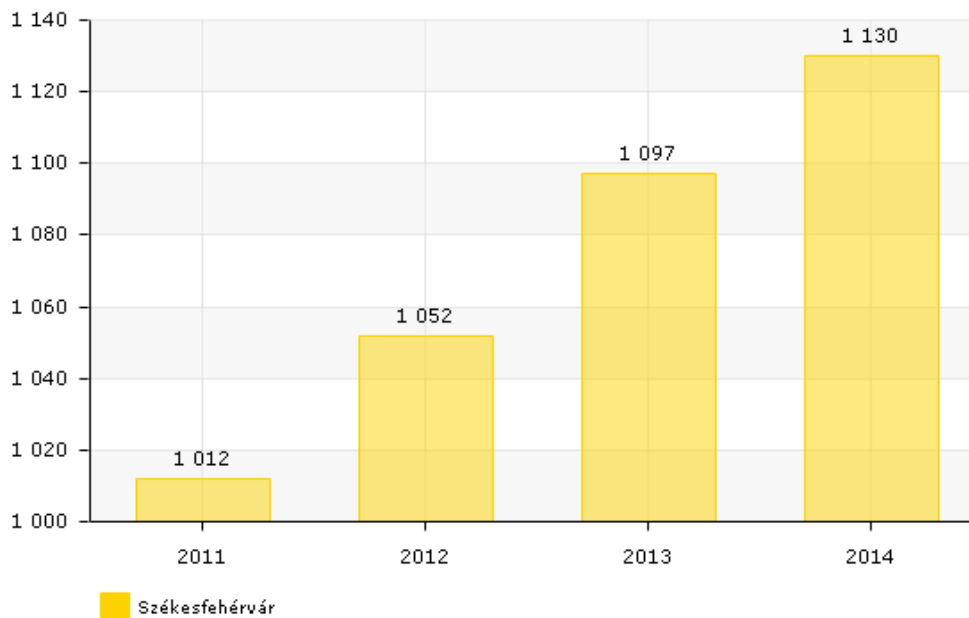
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

Regisztrált vállalkozások száma a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágakban, 2011-től (db)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

A regisztrált vállalkozások száma mellett fontos mutató a működő vállalkozások száma is. A rendelkezésre álló adatok szerint a székesfehérvári járásban működő vállalkozások száma 2013-2014 között nem nőtt jelentős mértékben. Ugyanez megállapítható a járási székhelyről, ahol a járási vállalkozások mintegy 80%-a működik.

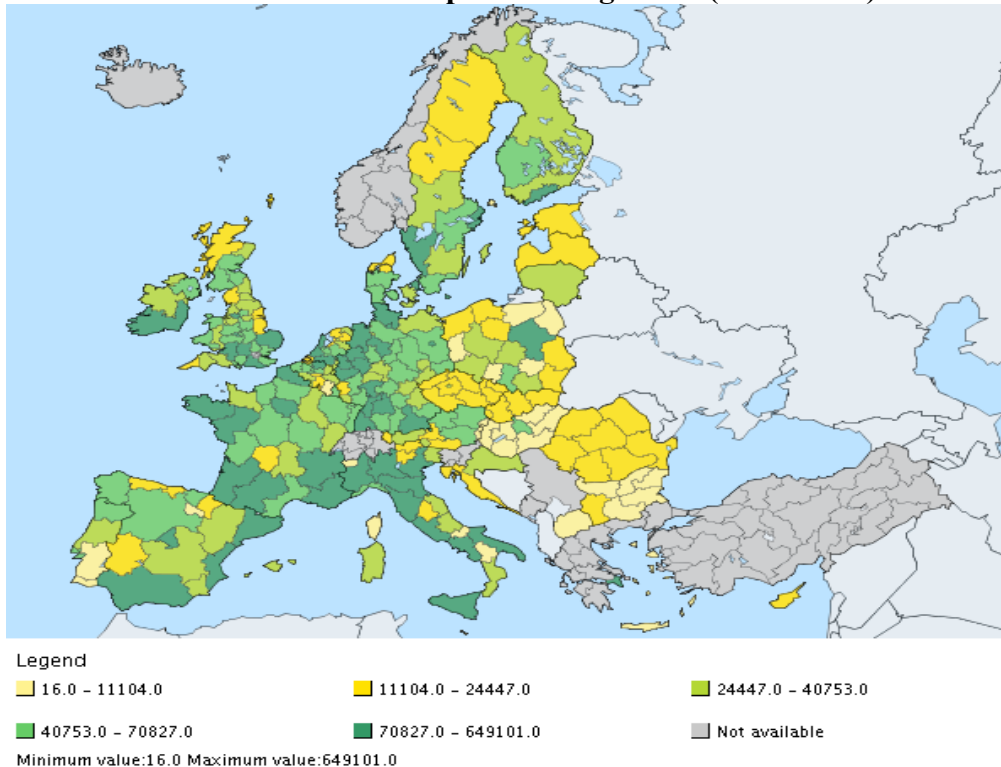
Működő vállalkozások száma (db)

Év	Székesfehérvári járás	Székesfehérvár
2013	10218	8091
2014	10392	8237

Forrás: ksh.hu

A nemzetközi gazdasági erőterben való elhelyezkedést némileg górcső alá véve, érdemes szélesebb kitekintést adni a térség helyzetéről.

Éves GDP termelés az Európai Unió régióiban (millió euró) 2014

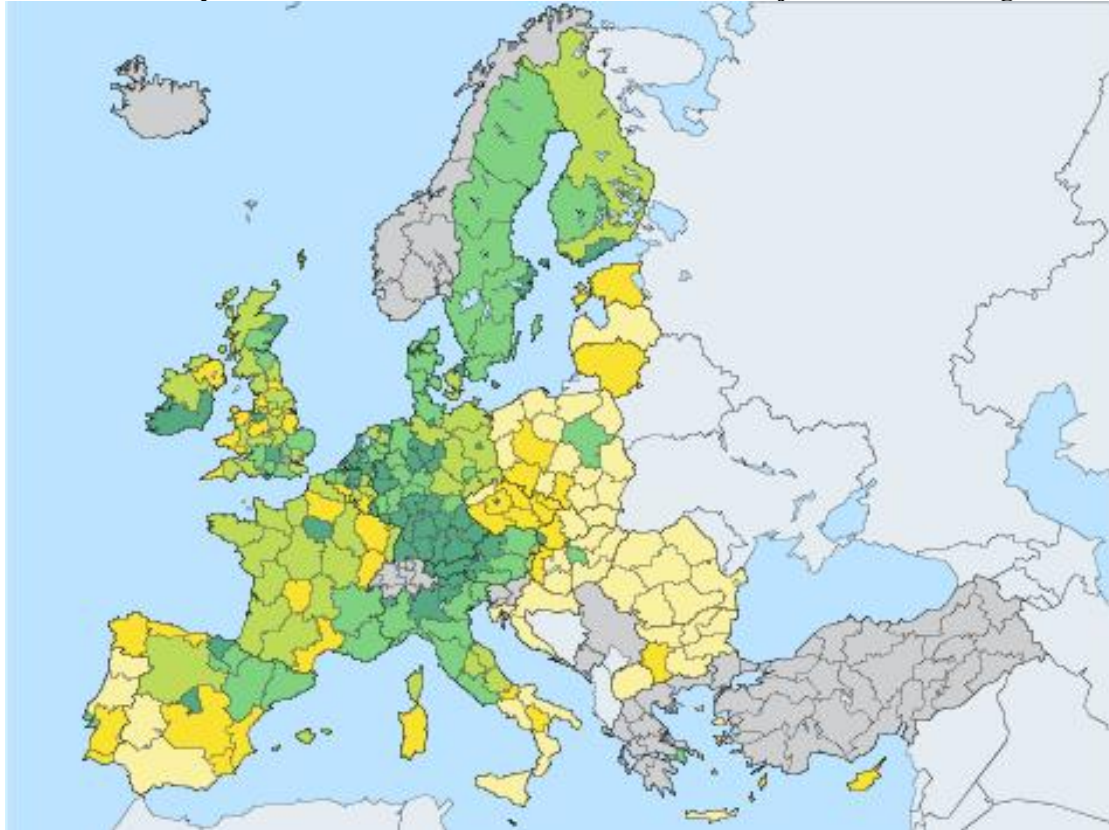

Forrás: Eurostat

A fenti térképen az uniós országok régióinak 2014-es GDP termelése is látszik. Látható, hogy Magyarország régiói a legalacsonyabb kategóriában szerepelnek. Hasonló kategóriájú régiók Lengyelországban, Spanyolországban, valamint Bulgáriában és Olaszország déli részén találhatóak még. Ezzel szemben a Közép-Magyarországi régió GDP-je 2014-ben elérte a nyugati országokban mért értékeket, így a régió a második legmagasabb kategóriába sorolható.

A Közép-Dunántúli régióban az Európai Unió átlagához mérten a vásárlóerő paritáson mért GDP 75 százalék alatt marad, csak úgy, mint hazánk többi régiójában, kivéve Közép-Magyarországot, és a Nyugat-Dunántúlt. Előbbiben Budapest húzóhatása az egész régióban érződik, míg utóbbi az elmúlt évek alatt látványos fejlődésen ment keresztül, ami a GDP termelésen is meglátszik. Az alábbi térképen az Unió régióinak egy főre jutó vásárlóerő paritáson mért GDP termelésének aránya látható az Európai Unió átlagához képest. Az egyes színek a 2014-es GDP termelés mennyiségét mutatják az uniós átlaghoz képest a régiókban, százalékban kifejezve. A Magyarország területén szereplő vajsín, a 30-67 százalék közötti értéket, a sárga, amely például a Nyugat- Dunántúlt is jelöli, 67-82 százalék közötti értéket, míg a világosabb zöld, melyet például Franciaország nyugati részein lehet látni, a 82-98 százalékos értéket jelenti. Az eggyel sötétebb, és a sötét zöld színek azokat a régiókat jelölik, ahol a vásárlóerő paritáson mért GDP termelés 2014-ben meghaladta az uniós átlagának 100 százalékát. Ide tartozik a Közép- Magyarországi régió is.

Az éves vásárlóerő paritáson mért GDP mértéke százalékban kifejezve az Unió átlagához mérve

Forrás: Eurostat

A régió uniós gazdasági térben történő elhelyezését követően következzen a Székesfehérvári járás elhelyezése országos viszonylatban. Az alábbi ábrán az adófizetők aránya látható országos, régiós, megyei és járási szinten. Látható, hogy a székesfehérvári járásban az adófizetők aránya közel 50 százalék. Ez az arány meghaladja az országos, a régiós és a megyei arányokat is.

Ahogy az a SWOT elemzésben is szerepel, Székesfehérvárnak és térségének meg van a lehetősége arra- és céljai között szerepel-, hogy nemzetközi jelentőségű gazdasági centrummá váljon, így ennek érdekében szükséges a térség gazdaságának elhelyezése európai viszonylatban is. A régió és Fejér megye országos szinten előkelő helyen áll a GDP termelést illetően, ugyanakkor, bár Veszprém megye eredményei a fejér megyei adatoktól lényegesen elmaradnak, Komárom-Esztergom megye megelőzi Fejér megyét a rangsorban. A Székesfehérvári járás gazdasága mind régiós, mind megyei, mind pedig országos szinten meghaladja az átlagos értékeket az adófizetők száma, a magas és alacsony jövedelműek aránya, valamint az összes nettó jövedelem mértékének tekintetében, a gazdasági vállalkozások számát tekintve pedig közelíti az országos adatot. Egyedül a kereskedelmi szálláshelyek esetében marad el a nagyobb területi egységek átlagaitól.

3.3. A vállalkozások jellegzetességei

A Magyarországon működő vállalkozások túlnyomó része a kis- és közepes méretűek közé tartozik, azaz létszámuk nem éri el a 250 főt. E vállalkozások állománya az ezredfordulót

követő időszakban elsősorban a társas formában bejegyzett szervezetek nagyobb alapítási kedvének köszönhetően bővült, miközben az egyéni vállalkozások száma számottevően csökkent. A folyamat ellenére a méretstruktúrában a mikrovállalkozások, azaz a tíz főnél kisebb létszámot foglalkoztatók dominanciájának növekedése figyelhető meg a nagyobb szervezetek hányadának csökkenése mellett. A gazdálkodási forma alapján a társas vállalkozások voltak többen, közülük is a kft a legnépszerűbb szervezeti keret.

A kis- és középvállalkozások tekintetében megfigyelhető a Közép-Magyarországi koncentráció, melyet a lakosságra vetített szervezetszám is jelez. Mindhárom méretkategóriában (10 fő alatti, 10–49 fős és 50–249 fős) a központi térségben lényegesen több vállalkozás jut ezer lakosra, mint a többi régióban. A KKV-k gyakorisága emellett Közép- és Nyugat-Dunántúlon a legnagyobb, míg a legkisebb aktivitás Észak-Magyarországon jellemző. A régió jelentősége tehát a KKV szektorban összhangban van a gazdasági termelékenységben betöltött szerepével.

A működő kis- és középvállalkozások számának megoszlása létszám-kategória szerint (%)				
Régiók	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő	Összesen
Közép-Magyarország	95,1	4,2	0,7	100
Közép-Dunántúl	95,8	3,6	0,6	100
Nyugat-Dunántúl	95,8	3,5	0,7	100
Dél-Dunántúl	96	3,4	0,6	100
Észak-Magyarország	96,1	3,3	0,6	100
Észak-Alföld	95,7	3,6	0,7	100
Dél-Alföld	95,2	4,1	0,7	100
Összesen	95,5	3,8	0,7	100

Forrás: KSH.hu

Gazdasági ág szerint a KKV-k legnagyobb hányada az ország minden térségében a kereskedelem, gépjárműjavítás, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység területén működik, emellett pedig, az építőipar és az ipar emelhető ki. A szervezetek létszámának növekedésével ez utóbbi ágazat súlya jelentősen növekedik, a középvállalkozások között egyes régiókban már eléri, vagy meghaladja az 50%-ot, ezzel szemben a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység hányada főként a mikro-vállalkozások körében jelentős. Ezek az arányok a Közép-Dunántúli régióra is igazak.

Amint azt már leírtuk, a KKV-k között megfigyelhető, hogy létszámuk emelkedésével egyre nő a termelő szektor súlya. Míg a mikrovállalkozások ötöde, a 10–49 fős cégek kétszer ekkora hányada, s a középvállalkozások több mint fele (53%-a) folytatott agrár, vagy ipari-építőipari tevékenységet. A szolgáltatási szektor esetében a legfeljebb 9 munkavállalóval működő szervezetek esetében a régiók között csupán kisebb különbségek adódnak: Közép-Magyarországon 84%-uk, míg a többi térségben, így a Közép-Dunántúlon is 76–78%-uk sorolódott valamely szolgáltató ágba. A 10–49 fős kisvállalkozások között már nagyobb területi eltérések tapasztalhatók: a központi régióban 71%-uk, az ország további területein 48–54%-uk (Dél-Dunántúlon és Észak-Magyarországon már a cégek kevesebb, mint fele) tartozott a terciér szektorhoz. A Közép-Magyarországon működő közepes méretű vállalkozások kétharmada szolgáltatási, a többi térségben azonban 63–71% közötti arányban (a legkisebb hányad Nyugat-Dunántúlt és Észak-Alföldet, a legnagyobb pedig Észak-Magyarországot és Dél-Alföldet jellemezte) termelő tevékenységet végeztek.

A működő kis- és középvállalkozások ágazati megoszlása, (%)				
Gazdasági ág	KKV-k összesen	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő
Kereskedelem, gépjárműjavítás	20,2	20	25,4	16,6
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	15,6	16,1	6,1	3,3
Építőipar	9,8	9,8	12	6,7
Ipar	7,9	7,1	22,7	39,6
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	5,5	5,5	5,5	8,3
Egyéb szolgáltatás	5,3	5,5	1	1,2
Információ, kommunikáció	4,9	4,9	3,2	2,9
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	4,7	4,6	6,9	3,5
Ingyanügyletek	4,5	4,6	2,9	1,6
Szállítás, raktározás	4,5	4,4	5,5	4,6
Többi ágazat	17,2	17,6	8,7	11,8

Forrás: Ksh.hu

A magyarországi kis- és középvállalkozásokba jelentős összegű külföldi tőkét fektettek be a határon túli szereplők. A külföldi érdekeltségű KKV-k létszám-kategória szerinti összetétele a 10–49 és az 50–250 fővel tevékenykedők átlagosnál magasabb arányát mutatja, valamint ez utóbbi szervezetek külföldi tőkeállománya is relatíve magasabb, mint a mikro-vállalkozásoké. A külföldi tőke legnagyobb része a Közép-Magyarországi KKV-k működését szolgálta, emellett Közép- és Nyugat-Dunántúlon, valamint Észak-Magyarországon valósult meg a legnagyobb mértékű tőkebevonás, ezzel szemben a befektetők számára a legkisebb vonzerőt Dél-Dunántúl gyakorolta az országban. A tőke minden térségben túlnyomó részben a kizárólag vagy többségében külföldi tulajdonú KKV-kban összpontosult, egy szervezetre jutó összege azonban lényegesen alacsonyabb volt a legalább 250 főt foglalkoztató nagyvállalkozásokénál. A külföldi érdekeltségű KKV-k legnagyobb hányada az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás, a kereskedelem, javítás ágazatban, valamint Közép-Magyarország kivételével az iparban tevékenykedett, a vállalkozásokban működő külföldi tőke megoszlása azonban ettől számottevően eltérő képet mutatott. A tőkeigényes ipari tevékenységből adódóan a fővárost is magában foglaló központi térséget leszámítva az ország mindegyik régiójában ugyanis ezen ágazat vonzotta a legnagyobb összegeket.

A Székesfehérvári járás vállalkozási környezetére jellemző, hogy Fejér megyén belül a legnagyobb foglalkoztatók Dunaújváros mellett a megyében a járás székhelyén, Székesfehérváron találhatóak.

Országos szinten a kis- és közepes-, valamint a nagyvállalkozások a legnagyobb arányban a feldolgozóiparban működnek. Az összes vállalkozás 70%-át az 1-9 fős mikrovállalkozások teszik ki, és főként a kereskedelmi szektorban tevékenykednek. A vállalkozások gazdasági teljesítményét a 2008-as gazdasági válság megrendítette ugyanúgy, ahogy a K+F potenciál csökkenése, valamint a KKV szektor innovatív szereplőinek háttérbe szorulása is. A versenyképes gazdasági pozíció megtartása és további javítása érdekében elengedhetetlen a nagyvállalatok, ipari központok folyamatos technikai korszerűsítése és fejlesztése, amelyekhez a kis- és középvállalkozások beszállítói hálózatának erősítése szükséges.

A kis- és középvállalkozások gyakorisága országos szinten Közép- és Nyugat-Dunántúlon a legnagyobb. Létszámuk növekedésével egyenes arányban nő a termelő szektor mérete. Döntő többségük az ország minden térségében a kereskedelem, gépjárműjavítás, valamint a szakmai,

tudományos, műszaki tevékenység területén működik, emellett pedig, az építőipar és az ipar emelhető ki. A szakmai, tudományos, műszaki tevékenység hányada főként a mikro-vállalkozások körében jelentős. A járás legnagyobb foglalkoztatói Székesfehérváron találhatóak. Mivel országos szinten az összes vállalkozás 70%-át az 1-9 fős kereskedelmi mikro-vállalkozások teszik ki, a nagyvállalatok, illetve az ipari központok folyamatos korszerűsítése és fejlesztése miatt a KKV-k mint beszállítók erősítése szükséges.

3.4. A főbb ágazatok jellemzői a Székesfehérvári járásban

A foglalkoztatási fórum pályázati konstrukció alapvetően a gazdaságfejlesztést célozza meg, így fontos a stratégia megalkotásához a terület gazdasági helyzetének, gazdasági ágainak megismertetése, helyzetük feltárása. Továbbá ennek a stratégiának célszerű összhangban lennie a kormány által kidolgozott Irinyi tervvel, melyben az ipar 4.0 stratégiának az alapjait fektették le, és amik az elkövetkező évek iparfejlesztési stratégiáit meg kell, hogy határozzák. Először tehát bemutatásra kerül röviden maga a terv, majd ezt követően a Székesfehérvári járás főbb ágazatai, kiegészítve a lehetséges fejlesztési irányokkal, melyek az Irinyi terv által meghatározott irányelveken alapulnak.

3.4.1. Irinyi terv legfontosabb irányvonalai

a. Újraiparosítás, mint célkitűzés

Az Európai Unió újraiparosítási stratégiájával összhangban Magyarország is kidolgozott egy tervet, melyben az elképzeléseit foglalta össze azzal kapcsolatban, hogy miként fogja elérni a nemzeti összterméken belül az iparból származó bevétel növelését. Az újraiparosítás érdekében az ipari szektor teljesítményének növelése elengedhetetlen. Az ország célja, hogy megőrizze korábbi erős pozícióját az európai járműiparban, valamint erősítse szerepét a digitális technológia, az egészséggazdaság és az elektronikai ipar területén. Az újraiparosítást, a hazai ipar fejlődésének segítségét a kormányzat komplex eszköztárral igyekszik segíteni. A befektetések közvetlen ösztönzése mellett legalább ennyire fontosak az úgynevezett indirekt eszközök, mint amilyen például a gazdaság szabályozás.

Az Európai Unió legfontosabb stratégiájában az újraiparosítás a modernebb ipari termelési szerkezetet, a magasabb hozzáadott értékű termelés felé történő elmozdulást jelenti. A jelenlegi átlag 17 százalékos hozzájárulást a GDP-hez az ipari termelés részéről 2020-ra 20 százalékra szeretné emelni az Unió. Továbbá sürgős lépéseket kell tennie az alábbi, kihívásokat tartogató területeken: beruházások, a finanszírozáshoz való hozzáférés, közigazgatás, külföldi piacokra jutás, innováció, továbbá energiaárak, energia hatékony termelés.

Ezeknek a céloknak az eléréséhez szükséges:

- versenyképes termékek előállítás;
- termékekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése (logisztika, marketing, stb.);
- a közigazgatás, adminisztráció hatékonyságának javítása;
- vállalkozások mobilitásának serkentése;
- a duális képzési rendszer, a kutatás-fejlesztés-innováció célzott támogatása, aminek hatására a szellemi tőke anyagi javakká formálható;
- energia-, és anyag- hatékony felhasználás, mellyel hatékonyabbá válik a vállalkozások gazdálkodása, csökken a CO₂ kibocsátás, csökkennek a negatív környezeti hatások.

Az ipari fejlődés fokmérői az Európai Bizottság álláspontja szerint az ipari termelés teljesítményének növekedése, a munkaerő hatékonyságának, termelékenységének fejlődése, az exportteljesítmény javulása, valamint az innovációs képességek hatékonyabb kihasználása.

Ehhez a stratégiához igazodva alakul majd a magyar, ezen belül pedig a megyei és járási iparok helyzete is. Magyarországon a feldolgozóipar jelentősen hozzájárult az ipari termelés növekedéséhez az elmúlt években.

Időszak	Nemzetgazdasági ágak, ágcsoportok GDP (Mft) összesen	Feldolgozóipar (Mft)	feldolgozóipar részesedése a GDP termelésben (%)
2012. év	28 627 889	5 381 316	22,4
2013. év	30 065 005	5 731 162	22,6
2014. év	32 179 666	6 367 141	23,5
2015. I-III. negyedév	24 464 000	5 057 000	24,6

Forrás: Ksh.hu

A K+F+I ráfordítások magas tőkeigényük miatt inkább a nagyvállalatokra jellemző, iparágak szerint pedig a járműgyártás, gyógyszergyártás, valamint az információtechnológia területei járnak élen benne.

Az exportteljesítményben az elmúlt években tapasztalt javulás főként a gépek és szállítóeszközök, ezen belül is a közúti járművek exportjának köszönhető. A kivitel növekedésében még a gyógyszerek és gyógyászati termékek kereskedelme volt a legjelentősebb tényező. Ugyanakkor számottevő volt a vas és az acél, valamint a gumigyártmány behozatala, illetve a fémtermék mindkét irányú forgalma, továbbá a szintén húzóágazatnak számító vegyiparé is.

A magyar gazdaság szerkezetváltásában nélkülözhetetlen szerepe volt a külföldi tulajdonú vállalatok megjelenésének és a velük az országba áramló külföldi tőkének. A 60 legnagyobb magyar magántulajdonú vállalat összességében 36 ezernél is több embert foglalkoztat. Közülük a legtöbb az élelmiszeriparban tevékenykedik, de meghatározó a járműipari beszállítók, a fémfeldolgozással és fémmegmunkálással foglalkozók, illetve az elektronikai alkatrészek, készülékek gyártásával foglalkozók száma is.

Az Irinyi Tervben megfogalmazott célok elérése különböző ipari szegmensek támogatásán keresztül lehetséges. Az ágazatok kiválasztásához egy olyan szempontrendszer felállítása szükséges, mely figyelembe veszi országos szinten a geopolitikai helyzetet, külkereskedelmi kapcsolatok adta lehetőségeket és a régió erősségeit.

b. Fejlesztést befolyásoló globális iparfejlődési trendek

Egyre nagyobb igény mutatkozik a testreszabott, kisszériás vagy egyedi termékekre, ami az egyes ágazatokon belüli specializációt vonja maga után. Az egyediesített, jó minőségű alapanyagok, a termelési lánc különböző szintjein előállított minőségi alkatrészek biztosítják a magasabb minőségű végtermék megjelenését. A szociális és egészségvédelemhez kapcsolódó igények fokozódásával az ezeket kiszolgáló ágazatok is előtérbe kerülnek. A kiemelt, célzottan támogatott ágazatoknak tehát támaszkodniuk kell a fejlett technológiára, képeseknek kell lenniük arra, hogy a megnövekedett igényeket magas színvonalú termeléssel elégítsék ki és nem utolsó sorban mindezt energia hatékony,

környezetkímélő és a fogyasztók életét egyszerűsítő módon tegyék, figyelembe véve azt a szempontot is, amit a korábbi ipari munkahelyek számának csökkenése jelent, vagyis az oktatás, szakképzés célirányos megváltoztatására kell törekedniük.

A német gazdasági kilátásokat, a magyar gazdasági kapacitást és a tendenciákat figyelembe véve jelentős potenciál van a járműipari exportunk további növelésében, emellett az orvosi műszerek, a műanyagipari, illetve az élelmiszeripari termékek kivitele is várhatóan növekedni fog a jövőben is.

A magyar gazdaság növekvő teljesítményének fenntartása érdekében olyan ágazatok támogatása a cél, melyek magas FDI-vonzó (foreign direct investment) képességgel rendelkeznek. A külföldi működő-tőke beáramlás 2013-ban az MNB adatai alapján a feldolgozóiparban a teljes magyarországi beruházási állományban 21,4% volt. A feldolgozóipari ágazatok közül legjelentősebb a járműgyártás, amely a teljes feldolgozóipari FDI állomány 20,2%-át adja. Ezt követi a számítógép, elektronikai, optikai termékek gyártása alágazat 12,7%-os részesedéssel, míg a harmadik legjelentősebb feldolgozóipari alágazat az élelmiszer, ital dohány gyártása volt 10,7%-os részesedéssel. 1 milliárd euró feletti beruházási állománnyal rendelkezik: gyógyszergyártás, gumi-, műanyag termék gyártása, fém alapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása, valamint nem fém ásványi termék gyártása.

A Nemzeti Befektetési Ügynökség (HIPA- Hungarian Investment Promotion Agency) adatai szerint 2014-ben – a korábbi évekhez hasonlóan – dominált a járműipar, a befektetési volumen 52,2%-a ebben az alágazatban realizálódott. A második szektor, ahova a legnagyobb összértékben érkeztek beruházások a megújuló energia iparági beruházások 199 millió euró, ezt követi a vegyipar összesen 184,75 millió euró értékű befektetéssel.

A K+F beruházások nemzetgazdasági beruházásokból való részesedése 2013-ban elérte az 1,63%-ot, ami több mint kétszerese a tíz évvel korábbinak. Ez a javulás leginkább azon vállalkozásokkal függött össze, amelyek kutatás-fejlesztési tevékenysége évek óta az átlagot meghaladó mértékben fejlődött, amely a feldolgozóiparhoz köthető. A feldolgozóiparon belül a gyógyszergyártásé a legnagyobb súly, a járműgyártás, elektronika és gépgyártás K+F ráfordításai összesen is alatta maradnak a gyógyszergyártásénak. A szolgáltatási ágak közül az információ, kommunikáció nemzetgazdasági ág vállalatai emelkednek ki, a szektor vállalkozásainak 48,4%-a innovatív.

Az egyes alágazatok fejlesztési perspektívájának meghatározása során elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy mely ágazatokban képes hazai tulajdonú vállalat nagyvállalattá – vagy ilyen lehetőséggel rendelkező középvállalattá – válni. Az élelmiszeripari ágazat jelentős túlsúllyal rendelkezik. A 120 cégből 50 tevékenykedik ezen a területen. Az élelmiszeriparon belül is kiemelkedik a húsipari szakág, illetve a tejipar és a zöldség-gyümölcs feldolgozás teljesítménye is hangsúlyos.

A fémalapanyag, fémfeldolgozási termékgyártás 18 céggel képviselteti magát. Az ágazat figyelemreméltó szakágai a könnyűfémöntés, valamint a fémmegmunkálás.

A járműgyártás minden tekintetben meghatározó ágazata a magyar feldolgozóiparnak. Az ágazatot 6 db cég képviseli a járművillamossági elektronikai készülékgyártási, a közúti jármű, járműmotor alkatrészgyártási, valamint a gépjármű karosszéria, pótkocsigyártási szakágak területéről. Mindezek közül kiemelkedik a VT csoport.

5 vállalkozás tevékenykedik a vegyi anyag, termékgyártási ágazatban. A legnagyobb közülük a Nitrogénművek Vegyipari Zrt.

Az állam, mint megrendelő szerepe is megnövekedhet a jövőben a fejlesztés érdekében. A fenti szempontok miatt a járműgyártás (közösségi közlekedés), védelmi ipar, építőipar, textilipar és orvostechnikai eszközök gyártásában generálhatóak az állami megrendelések is.

Gazdasági fejlődésünk kulcsa a gazdaságstratégiai paradigmaváltás (újraiparosítási törekvések, fókuszált fejlesztési koncepciók), amely – összhangban az iparfejlesztés öt pillérével - a magas hozzáadott értéket adó, versenyképes ágazatokra és tevékenységekre, az ezeket megalapozó szakképzésre és felsőoktatásra, a belső piacot biztosító helyi gazdaságra, valamint a megtermelt érték nemzetgazdaságban tartására fókuszál. A régiók és a városok, mint helyszínek is versengenek és együttműködnek egymással. Azok a leginkább versenyképesek, amelyek területi adottságaik felhasználásával és funkcionális hálózatok kialakításával képesek alkalmazkodni a globalizáció kihívásaihoz. Együttműködések, összefogások kialakításával hazánk legversenyképesebb településeinek súlyponti pozícióban kell a különböző nagytérségi városhálózatokba integrálódniuk.

c. Kiemelt fejlesztésű iparágak

- Járműipar, azon belül is az autóbusz, kötött pályás járművek és gépjármű;
- Specializált gép- és járműgyártás, mint moduláris buszok, hulladékszállító járművek, tűzoltóautók gyártása, elektromobilitás;
- Egészséggazdaság, azon belül gyógyszeripar, orvosi eszközök gyártása, gyógynövények feldolgozása és exportja, orvosi szolgáltatásokon alapuló egészségturizmus;
- Turizmus: Országimázs, fesztiválok, gasztroturizmus, faluturizmus, ifjúsági turizmus, ökoturizmus, SZÉP kártya elfogadóhelyek bővítése. A turizmus intézményrendszerének alapja a helyi és térségi desztináció menedzsment szervezet, amely az önkormányzatok és turisztikai vállalkozások, valamint civil szervezetek együttműködésével járul hozzá a hazai szolgáltatás fejlesztéséhez.
- Élelmiszeripar: Magyarország közép- és hosszú távú élelmiszeripari fejlesztési stratégiája. Ennek célja biztosítani a hazai adottságoknak és hagyományoknak megfelelő, a mezőgazdasági alapanyag háttér sokszínűségét figyelembe vevő és azt kihasználó élelmiszeripar talpra állítását, versenyképességének javítását. Elengedhetetlen a jó alapanyag termelés, termékfejlesztés, ennek érdekében pedig fontos a vállalati, térségi márkák kialakítása, geotermális energiát használó kertészetek kialakítása.
- Zöldgazdaság-fejlesztés: hulladékgyártás, erdőgazdálkodás, bioüzemanyagok gyártása, biomassza felhasználása, olcsó hőenergia- geotermikus energia;
- IKT szektor;
- SSC - kihelyezett üzleti szolgáltatások;
- Védelmi ipar: fegyvergyártás.

Amint az fentebb részletesen bemutatásra került, a hazai ipar fejlesztésének öt pilléren kell nyugodnia, melyek horizontális eszközöknek is tekinthetők:

- új technológiák, digitális technológiák felhasználása;
- energia- és anyaghatékonyság, továbbá a táji adottságokon alapuló bölcs és takarékos területhasználat ösztönzése – megújuló energia használata, valamint az energiahatékonyságot szolgáló (pl. épületgépészeti) berendezések gyártása;
- területi egyenlőtlenségek feloldására való törekvés;
- mélyvölgy-időszaki villamos energiát (is) használó ágazatok támogatása;

- anyaghatékony gyártás ösztönzése (hazai nyersanyag magas hozzáadott értékű hazai feldolgozása).

3.4.2. A Székesfehérvári járás főbb ágazatai

A székesfehérvári járás Fejér megyében található. A megyében a jelentősebb foglalkoztatók a feldolgozóiparban találhatók, majd ezt követi a kereskedelem, gépjárműjavítás, majd az építőipar- és a mezőgazdaság. Népeségarányosan vizsgálva, a megye lakosságának ipari foglalkoztatottsága országos szinten is kiemelkedő. A regisztrált vállalkozások 65,5%-a egyéni, 34,5%-a társas vállalkozás, ami arányaiban a régiós és országos értékekkel megegyező. Az egy főre jutó GDP tekintetében Fejér megye az országban a 4. helyen van, ami mutatja, hogy az ipari parkok aktív szereplői a megye gazdaságának.

Székesfehérvár az egyik legdinamikusabban fejlődő város az országban. A város földrajzi fekvése ideális, félúton helyezkedik el Budapest és a Balaton között, igen fontos közúti és vasúti útvonalak találkozásában. A fővárost követően a legnagyobb közlekedési csomópont az országban. A város a megye jelentős ipari, mezőgazdasági, kereskedelmi és pénzügyi központja. Székesfehérvár kedvező fekvésének, magasan kvalifikált szakembereinek és ipari hagyományainak köszönhetően a térség kiemelt jelentőségű gazdasági szereplőjévé vált. Sok multinacionális vállalat telepedett meg a városban.

Székesfehérvár hat ipari park címmel rendelkezik, ebből öt működik. Az országban itt található az ipari parkok és övezetek legnagyobb koncentrációja: az Alba Airport Ipari Park, Alba Ipari Zóna, Déli Ipari Park, IKARUS Székesfehérvári Ipari Park, Sóstó Ipari Park, VIDEOTON Ipari Park.

A magyar tulajdonú vállalatok is megtalálhatóak a járás székhelyén, úgy, mint a Karsai Holding Zrt. (műanyagipar) vagy épp a Videoton Holding Zrt. (elektronika, ipari részegységek gyártása).

Székesfehérvár gazdaságának legfőbb ágazatai az iparon belül a mechatronika, az elektronika, a szoftveripar, az élelmiszeripar, a logisztika és az anyagtechnológia. A város Magyarország és Közép-Európa egyik legfejlettebb gazdasági erőcentruma. Jelentős célpontja a külföldi tőke beáramlásának.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának nyilvántartása alapján meg lehet határozni azt a 6 nemzetgazdasági ágat, ahonnan a számadatok alapján a legtöbb-, a nyilvántartási rendszerükbe belépő személy utolsó munkahelye volt. Ezek a következők:

- mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat;
- feldolgozóipar;
- építőipar;
- kereskedelem, gépjárműjavítás;
- szállítás, raktározás;
- szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás;

Az álláskeresői állomány közel 30 százalékát ezekből a nemzetgazdasági ágakból kikerülők alkotják. Ez ugyanakkor relevánsan tükrözi Fejér megye gazdasági jellemzőit is; vagyis a megyében a jelentősebb foglalkoztatók a feldolgozóiparban találhatók, majd ezt követi a kereskedelem, gépjárműjavítás, majd az építőipar- és a mezőgazdaság.

A regisztrált munkanélküliek száma a legutolsó munkahelyet adó nemzetgazdasági ág szerint járasonként (fő)

	Fejér megye	Szfvári JH	Dunaújvárosi JH	Móri JH	Bicskei JH	Gárdonyi JH	Sárbogárdi JH	Martonvásári JH	Enyingi JH
Mezőgazd., erdőgazd., halászat	440	69	168	11	12	10	94	21	55
Feldolgozóipar	1209	361	224	160	35	81	221	69	58
Építőipar	430	101	88	18	15	39	96	38	35
Kereskedelem, gépjárműjav.	655	194	130	25	31	58	113	59	45
Szállítás, raktározás	202	49	34	7	13	25	33	21	20
Szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás	262	76	55	10	3	35	35	18	30
Összesen	3198	850	699	231	109	248	592	226	243

Forrás: Munkaerő-piaci helyzetértékelés, Fejér Megyei Kormányhivatal, 2016

E döntően termelő -, és részben szolgáltató ágak mellett a megyében egyéb szolgáltatási szektor is markáns volument képvisel, ezt látatják az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek köréből (565 fő) és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás köréből kikerülők (515 fő, 2016) számadatai is. A Székesfehérvári járásban, hasonlóan a megyei tendenciákhoz, a feldolgozóiparból és a kereskedelem, gépjárműjavítás szektorokból kikerülők alkotják az álláskereső tábort.

Az alábbiakban a járás főbb nemzetgazdasági ágazatai kerülnek röviden bemutatásra abból a szempontból, hogy a fejezet elején bemutatott Irinyi terv előírásai alapján a jövőben fejlesztendő iparágnak minősülnek-e.

A Székesfehérvári járásban az *elektronikai* iparág képviselőiben a Videoton csoport tagjai, a VT Autóelektronika és VT EAS vannak jelen. A Videoton Holding Zrt. a legnagyobb magyar magántulajdonban levő ipari vállalatcsoport, melynek bevétele a 2008-as világválság óta folyamatosan növekszik, és 2015-ben elérte a 154,8 milliárd forintot. A cég csaknem 10 ezer embert foglalkoztat. Ez az iparág országos szinten nagy arányban magyar tulajdonú vállalatok kezében van, ám az Irinyi tervben külön nem térnek ki a jövőbeni fejlesztésére. Termelékenység, exportja, és a K+F+I ráfordítás tekintetében, valamint a járműiparral való kapcsolata miatt azonban fontos tényezője lehet a jövő iparfejlesztésének a járásban.

A Székesfehérvári járásban a *szoftveripar* az Albacomp és az IBM vállalatok kezében összpontosul, a térségben jelentős foglalkoztatóknak számítanak. Ez az iparág szintén országos szinten termelékenység, exportja, és a K+F+I ráfordítás tekintetében nem minősül a jövőben kiemelt fejlesztésű iparágnak az Irinyi terv alapján.

A járásban az *élelmiszeripar* nagyobb képviselői az Alföldi Tej, a Mondelez, a Naponta és a Fevita. Ez az iparág az Irinyi terv alapján a jövőben a kiemelten fejlesztendő iparágak közé tartozik. Magyarország közép- és hosszú távú élelmiszeripari fejlesztési stratégiájának célja biztosítani a hazai adottságoknak és hagyományoknak megfelelő, a mezőgazdasági alapanyag háttér sokszínűségét figyelembe vevő és azt kihasználó élelmiszeripar talpra állítását, versenyképességének javítását. Elengedhetetlen a jó alapanyag termelés, termékfejlesztés,

vállalati, térségi márkák kialakítása, geotermális energiát használó kertészetek kialakítása. A Székesfehérvári járásban is mindezek figyelembe vételével lesz célszerű ezt az iparágat a későbbiekben fejleszteni.

A *mechatronika* van a legszélesebb körben képviselve a járásban az alábbi vállalatok által: Brooks Instrument, Denso, Elme Automatika, Emerson, Grundfos, Halla-Visteon, Harman, Macher, VT ES (a Videoton-csoport tagja), Xomox. A mechatronika a gépészet, az elektronika, elektrotechnika és a számítógépes irányítás egymás hatását erősítő integrációja. A mechatronika egyik legfontosabb alkalmazási területe a robotika. Az Irinyi terv külön nem tér ki a mechatronikára, ám a K+F+I ráfordítás mértékét illetően érdemes lehet a jövőbeni fejlesztését átgondolni.

A *turizmus* kiemelt helyet foglal el Székesfehérvár, és a járás területfejlesztési stratégiájában. Összhangban az Irinyi tervvel a járás székhelye nagy hangsúlyt fektet a városi imázs megteremtésére, mellyel nem csupán a turistákat szeretnék idevonzani, de munkavállalásra és egyben letelepedésre is szeretnék biztatni az idelátogatókat. A város elsősorban a történelmi nevezetességeire épített, ám az elmúlt időben előtérbe került az egészségturizmus szerepe is az Árpád fürdő felújításával és megnyitásával, valamint a közeli Agárdi Termálfürdő is nagy népszerűségnek örvend.

A Székesfehérvári járásban regisztrált munkanélküliek száma a feldolgozóiparban mint nemzetgazdasági ágban a legmagasabb. A kereskedelemben és járműjavításban tapasztalható regisztrált álláskeresőkhöz ehhez viszonyítva mintegy 50%-kal vannak kevesebben. A legkisebb munkanélküliség a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, illetve a szállítás, raktározás területén mutatkozik. Ennek megoldását szolgálhatja az Irinyi tervvel összhangban álló újraparosítás. A járás fejlesztendő iparágai az elektronika, a szoftveripar, élelmiszeripar, a mechatronika és nem utolsósorban a turizmus.

4. A lakosság foglalkoztatási jellemzői településenként

Egy foglalkoztatási fórum helyzetelemzéséből nem hiányozhat a terület foglalkoztatási helyzetképe. Az alábbiakban a járásban élők gazdasági aktivitása, a foglalkoztatottak jellemzői, valamint a munkanélküliség kerülnek bemutatásra.

4.1. A munkaképes korúak gazdasági aktivitása

Egy terület gazdasági fejlettségének szempontjából fontos mutatószám az ott élők gazdasági aktivitása. Ugyanakkor nem mindegy, hogy a gazdaságilag aktív és inaktív arányát a teljes népességen belül vizsgáljuk, vagy az aktív korú népességen belül. A 2011-es népszámlálási adatok alapján az aktív korú népesség száma 97.107 fő volt. Közülük 64.169 fő volt foglalkoztatott és 7270 fő a munkanélküli, az aktív korú népesség 66 százaléka volt foglalkoztatva tehát. A nemek szerinti megoszlást vizsgálva a férfiak magasabb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak között, holott számuk a járásban alacsonyabb, mint a nőké.

Gazdasági aktivitás a Székesfehérvári járásban (fő)

Férfi				
foglalkoztatott	munkanélküli	inaktív kereső	eltartott	együtt
34 319	3 688	14 066	17 563	69 636
Nő				
foglalkoztatott	munkanélküli	inaktív kereső	eltartott	együtt
29 850	3 582	25 192	17 177	75 801
Összesen				
foglalkoztatott	munkanélküli	inaktív kereső	eltartott	összesen
64 169	7 270	39 258	34 740	145 437

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

A népszámlálási adatok szerint a járás székhelyén az inaktív kereső férfiak száma 5959 fő, míg az eltartott férfiak száma 3195 fő. Az aktív korú inaktív férfiak közül a munkanélküliek száma a KSH adatai szerint a 30-39 éves korúak között a legmagasabb, míg a rokkantnyugdíjasok száma az 50-59 éves korosztályban.

Inaktív férfiak száma korcsoportok szerint a járás székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	18–29 év	30–39 év	40–49 év	50–59 év	60–65 év	Összesen n
munkanélküli	607	626	496	526	33	2 288
gyermekgondozási ellátásban részesülő	6	13	5	–	–	24
saját jogú öregségi nyugdíjas, járadékos	–	3	93	349	1888	2333
rokkantsági nyugdíjas, baleseti járadékos	6	35	104	530	204	879
hozzátartozói jogú nyugdíjas, járadékos	2	–	–	1	3	6
egyéb inaktív kereső	137	116	89	74	13	429
nappali tagozatos tanuló	2455	11	–	–	–	2466
egyéb eltartott	315	139	139	122	14	729

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

Ugyanezeket az adatokat a nők esetében megvizsgálva azt lehet mondani, hogy a járás székhelyén az aktív korú inaktív kereső nők száma 8811 fő, míg az eltartott nők száma ugyanebben a korcsoportban 3243 fő. Az aktív korú inaktív nők közül a munkanélküliek száma a KSH adatai szerint a 30-39 éves korúak között a legmagasabb, míg a rokkantnyugdíjasok száma az 50-59 éves korosztályban. Látható, hogy az öregségi nyugdíjjal rendelkező nők száma jóval magasabb, mint a férfiaké, amik demográfiai okokkal magyarázhatóak: a nők magasabb száma a népességben belül, ami a hosszabb élettartammal is összefügg.

Inaktív nők száma korcsoportok szerint a járás székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	18–29 év	30–39 év	40–49 év	50–59 év	60–65 év	Összesen
munkanélküli	602	674	534	529	17	2 356
gyermekgondozási ellátásban részesülő	565	1 537	142	5	–	2 249
saját jogú öregségi nyugdíjas, járadékos	–	3	18	977	1666	2664
rokkantsági nyugdíjas, baleseti járadékos	7	48	118	648	240	1061
hozzátartozói jogú nyugdíjas, járadékos	1	2	3	13	18	37
egyéb inaktív kereső	54	117	101	159	13	444
nappali tagozatos tanuló	2209	8	1	–	–	2218
egyéb eltartott	290	236	204	274	21	1025

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

A járás székhelyének össznépszerűségét vizsgálva az inaktívak kor és végzettség szerinti megoszlását az alábbi táblázatban láthatjuk aszerint, hogy az illető mikor dolgozott utoljára. A táblázatból látható, hogy az aktív korú népesség közül a 30-39 évesek körében jelentős azok aránya, akik még soha nem dolgoztak, a 40 és 65 évesek között is az inaktív népesség 0,33 százaléka még nem lépett be életében a munkaerőpiacra. A nyugdíjkorhatár előtt álló felnőtt lakosságból 479 fő 20, vagy annál több éve dolgozott utoljára. Iskolai végzettség szerint vizsgálva az inaktív lakosságot arányait tekintve a maximum 8. osztályos végzettséggel rendelkezők nagyobb eséllyel maradnak távol a munkaerőpiactól hosszabb időre, míg a képzetebbek többsége az akkori adatok szerint jóval kevesebb idő óta inaktív.

Inaktív keresők jellemzői a járás székhelyén (fő)

Inaktív kereső jellemzői	-1	2–4	5–9	10–14	15–19	20 és több	Soha nem dolgozott	Ismeretlen	Összesen
	éve dolgozott utoljára								
Korcsoportok									
15–29 év	338	198	38	4	–	–	211	19	808
30–39 év	769	619	226	81	16	3	104	56	1 874
40–49 év	148	174	132	64	38	60	49	8	673
50–59 év	1 049	550	461	269	176	192	30	29	2 756
60–64 év	908	2 090	1 523	426	288	224	13	37	5 509
65–69 év	215	441	1 580	1 125	1 067	342	9	26	4 805
70–74 év	80	144	307	785	1 614	1 032	23	23	4 008
75–79 év	23	48	123	156	678	2 247	37	11	3 323
80–x év	16	24	47	83	190	3 034	170	24	3 588
Összesen	3 546	4 288	4 437	2 993	4 067	7 134	646	233	27 344

Inaktív kereső jellemzői	-1	2-4	5-9	10-14	15-19	20 és több	Soha nem dolgozott	Ismeretlen	Összesen
	éve dolgozott utoljára								
Legmagasabb befejezett iskolai végzettség									
kevesebb, mint 8 ált. isk. évf.	24	16	44	59	132	957	232	18	1 482
ált isk. 8. évfolyam	552	659	876	896	1 788	3 755	300	70	8 896
érettségi nélküli szakkép.	650	860	810	395	263	179	51	34	3 242
érettségi	1 256	1 652	1 734	1 154	1 385	1 626	47	70	8 924
egyetem, főiskola stb. oklevéllel	1 064	1 101	973	489	499	617	16	41	4 800

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

A Székesfehérvári járásban az aktív korú népesség 66 százaléka van foglalkoztatva a népszámlálási adatok alapján. A nemek szerinti megoszlást vizsgálva a férfiak magasabb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak között, holott számuk a járásban alacsonyabb, mint a nőké.

A stratégia céljának megalkotása szempontjából fontos képet kapnunk arról, hogy a jelenleg munkanélküliek és inaktívak milyen régóta vannak ebben a helyzetben, hiszen ez az időtartam sok esetben nagyban befolyásolja a jövőbeni foglalkoztathatóságukat. Azok az emberek, akik már régóta kikerültek a nyílt munkaerő-piacról, vagy esetleg soha nem is léptek be oda, komoly hátrányokkal küzdenek, és nehezzé válhat a foglalkoztatók számára is az alkalmazásuk. Az adatok azt mutatják, hogy az aktív korú népesség közül a 30-39 évesek körében jelentős azok aránya, akik még soha nem dolgoztak.

4.2. A foglalkoztatottak

A gazdaságilag aktívak megoszlása nemek és korcsoport szerint a 2011-es népszámlálási adatok alapján az alábbi táblázatban láthatóak. Férfiak esetében magasabb az aktív keresők aránya, a különbség leginkább a 30-39 éves korosztály esetében figyelhető meg, ám ez a gyermekvállalásnak tudható be, a nők ebben a korosztályban maradnak otthon a gyermekükkel, és részesülnek gyermekgondozási ellátásban.

Gazdaságilag aktívak megoszlás korcsoport szerint a Székesfehérvári járás székhelyén (fő).

Gazdasági aktivitás	15–19 év	20–29 év	30–39 év	40–49 év	50–59 év	60–69 év	70–74 év	75–x év	Összesen
Férfi									
aktív kereső	86	3 880	7 945	5 216	4 898	319	7	8	22 359
gyermekgondozási ellátás mellett dolgozó	–	1	11	1	–	–	–	–	13
nyugdíj, járadék mellett dolgozó	–	3	24	77	218	794	102	36	1 254
Foglalkoztatott együtt	86	3 884	7 980	5 294	5 116	1 113	109	44	23 626
Nő									
aktív kereső	78	3 322	6 039	5 307	5 328	173	7	6	20 260
gyermekgondozási ellátás mellett dolgozó	–	24	146	20	2	–	–	–	192
nyugdíj, járadék mellett dolgozó	–	5	26	35	332	690	58	18	1 164
Foglalkoztatott együtt	78	3 351	6 211	5 362	5 662	863	65	24	21 616
Összesen									
aktív kereső	164	7 202	13 984	10 523	10 226	492	14	14	42 619
gyermekgondozási ellátás mellett dolgozó	–	25	157	21	2	–	–	–	205
nyugdíj, járadék mellett dolgozó	–	8	50	112	550	1 484	160	54	2 418
Foglalkoztatott együtt	164	7 235	14 191	10 656	10 778	1 976	174	68	45 242

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

A Székesfehérvári járás székhelyén a gazdaságilag aktív férfiak közül a házasságban élők magasabb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak körében, míg a munkanélküliek esetében a nőtlenek száma a magasabb. Az inaktívak és eltartottak csoportján belül magas a nőtlen férfiak körében a magas nappali tagozatos tanulók száma, míg a többi kategóriában a nyugdíjasok száma a magasabb. Ugyanezeket a mutatókat a nők körében megvizsgálva hasonló tendencia rajzolódik ki.

Gazdaságilag aktív férfiak családi állapot szerint a járás székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Elvált	Összesen
foglalkoztatott	8 646	12 003	232	2 745	23 626
munkanélküli	1 273	632	21	406	2 332
gyermekgondozási ellátásban részesülő	7	17	–	–	24
nyugdíjas	432	6 673	1 063	1 013	9 181
egyéb inaktív kereső	307	64	13	79	463
nappali tagozatos tanuló	7 751	4	–	3	7 758
egyéb eltartott	3 776	118	5	105	4 004

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

Gazdaságilag aktív nők családi állapot szerint a járás székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Nőtlen, hajadon	Házass	Özvegy	Elvált	Összesen
foglalkoztatott	6 099	10 502	901	4 114	21 616
munkanélküli	964	821	93	517	2 395
gyermekgondozási ellátásban részesülő	615	1 483	3	156	2 257
nyugdíjas	609	6 247	6 052	2 013	14 921
egyéb inaktív kereső	177	201	44	76	498
nappali tagozatos tanuló	7 359	16	–	2	7 377
egyéb eltartott	3 438	506	33	141	4 118

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

Iskolai végzettség szerint vizsgálva a foglalkoztatottságot, látható, hogy leginkább az érettségivel rendelkező, vagy annál magasabb végzettséget szerzettek azok, akiket a munkaerőpiac foglalkoztat, és lényegesen kevesebben vannak a foglalkoztatottak között azok, akik alacsonyabb végzettséggel rendelkeznek.

Gazdaságilag aktív férfiak iskolai végzettség szerint a járás székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	Általános iskola 8. évfolyam	Érettségi nélküli szakképzés	Érettségi	Egyetem, főiskola	Összesen
foglalkoztatott	53	1 539	6 464	8 349	7 221	23 626
munkanélküli	17	453	807	748	307	2 332
gyermekgondozási ellátásban részesülő	–	4	8	7	5	24
nyugdíjas	204	2 331	1 588	2 859	2 199	9 181
egyéb inaktív kereső	63	215	116	44	25	463
nappali tagozatos tanuló	3 528	2 499	78	1 574	79	7 758
egyéb eltartott	3 234	206	206	291	67	4 004

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

Gazdaságilag aktív nők iskolai végzettség szerint a járás székhelyén (fő)

Gazdasági aktivitás	Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	Általános iskola 8. évfolyam	Érettségi nélküli szakképzés	Érettségi	Egyetem, főiskola	Összesen
foglalkoztatott	37	1 666	3 309	8 877	7 727	21 616
munkanélküli	33	391	520	985	466	2 395
gyermekgondozási ellátásban részesülő	24	189	384	780	880	2 257
nyugdíjas	1 121	5 988	1 055	5 107	1 650	14 921
egyéb inaktív kereső	70	169	91	127	41	498
nappali tagozatos tanuló	3 352	2 393	65	1 443	124	7 377
egyéb eltartott	3 039	230	197	498	154	4 118

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

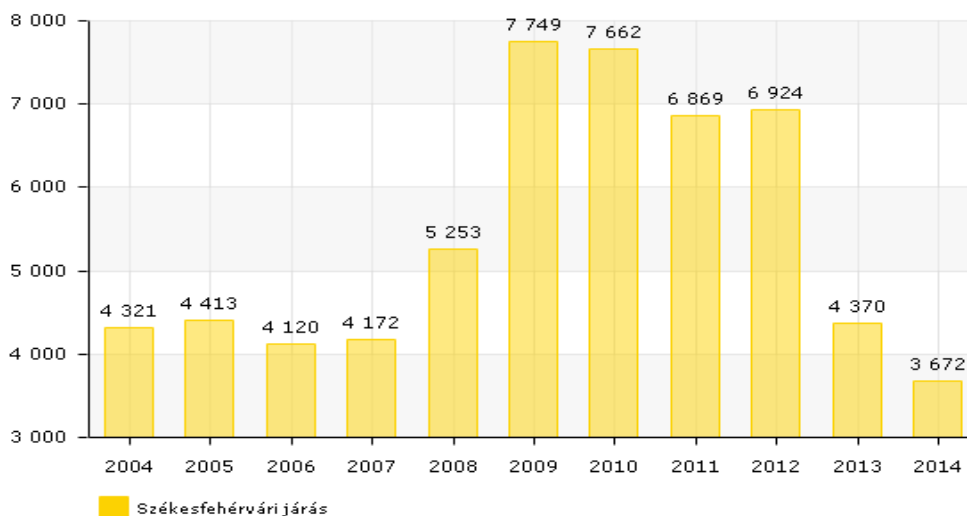
A foglalkoztatottak helyzete a járás székhelyén kedvezőnek mondható, magas a foglalkoztatási ráta. A foglalkoztatottságot nagyban befolyásolja az iskolai végzettség, a minimum érettségizettek nagyobb arányban szerepelnek a foglalkoztatottak között. Ezért tehát a megfelelő számú és színvonalú képzések minél szélesebb körben történő biztosítására érdemes odafigyelni a továbbiakban is.

4.3. A munkanélküliség

A 2014-es adatok alapján az összes, rendszerben regisztrált munkanélküli száma a Székesfehérvári járásban 3672 fő volt. Ez a szám 2009 óta folyamatos csökkenést mutat, és a megyén belüli többi járáshoz képest az állandó népesség arányához képest alacsonynak számít. A járás székhelyén a 2014-es adatok szerint 2045 fő volt a regisztrált munkanélküliek száma, ami a járási adat 55 százaléka.

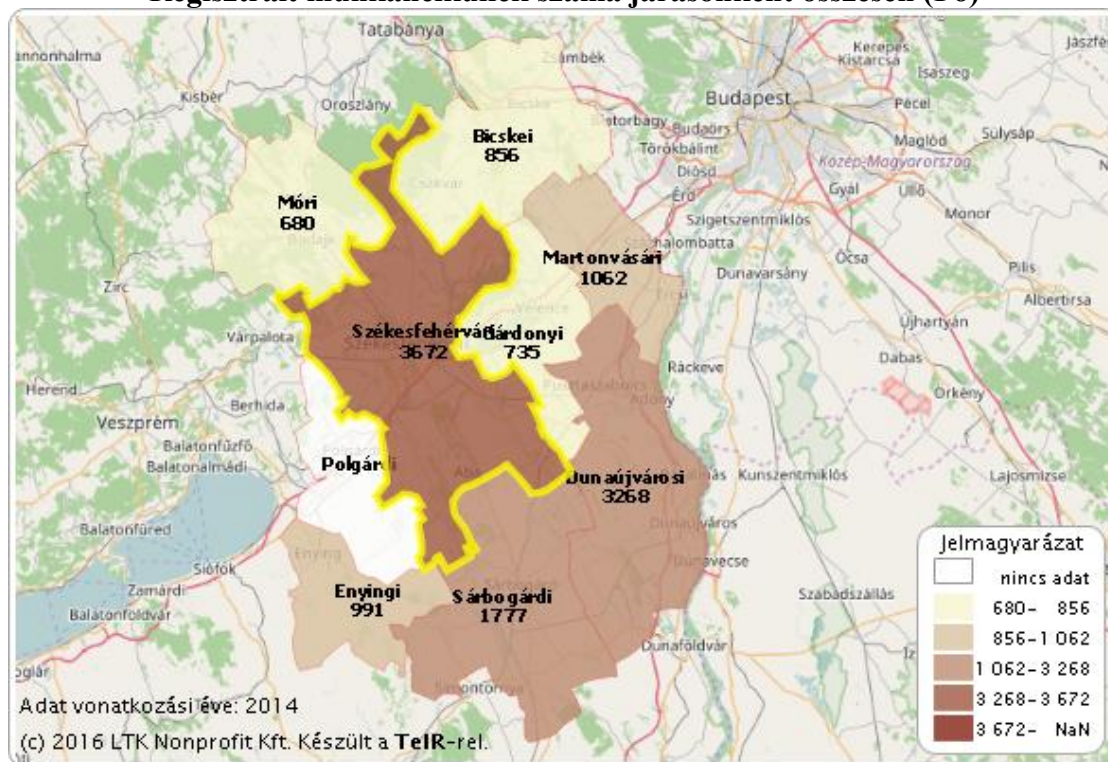
Regisztrált munkanélküliek száma összesen (Fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

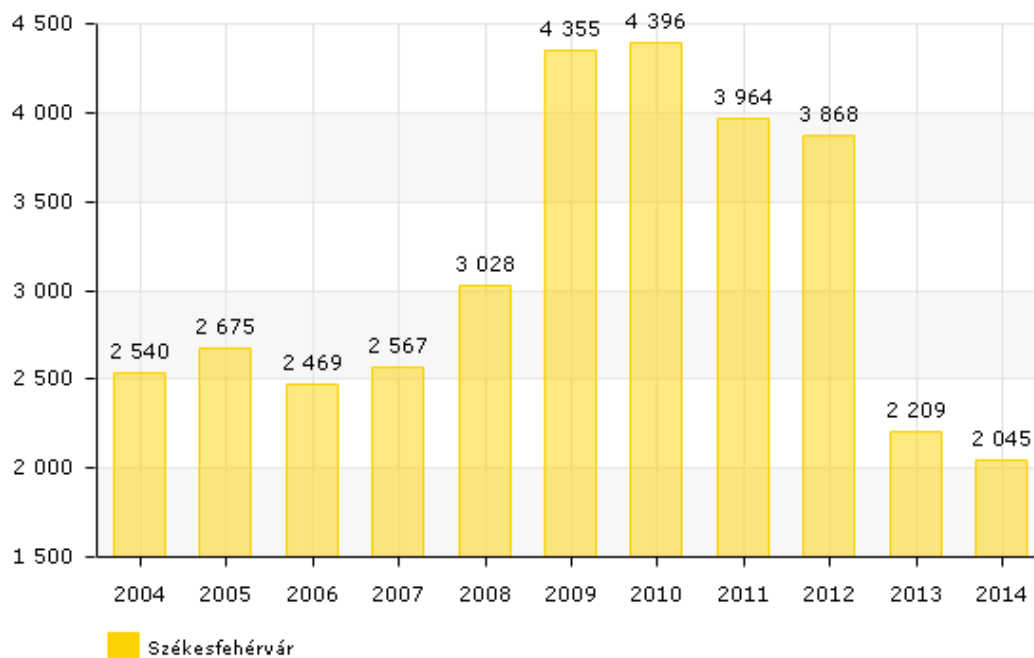
Regisztrált munkanélküliek száma járásonként összesen (Fő)

Forrás: Teir.hu

Regisztrált munkanélküliek száma összesen (Fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

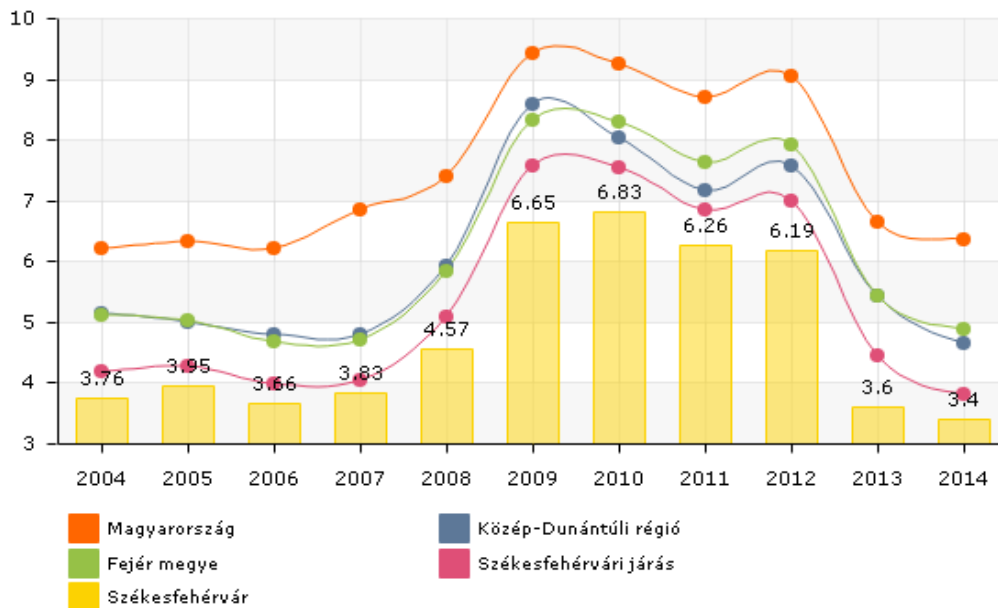

Forrás: Teir.hu

A munkanélküliségi ráta, amely azt mutatja, hogy hány munkanélküli jut 100 fő 15-59 éves állandó lakosra, 3,82 százalék a Székesfehérvári járásban. Ez az adat az országoshoz képest lényegesen alacsonyabb, és alatta marad a megyei és a régiós adatnak is. 2012 óta meredeken csökkent a munkanélküliségi ráta a járásban. A járás székhelyén 3,4 százalékos munkanélküliségi rátát lehetett mérni 2014-ben.

Munkanélküliségi ráta (százalék)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

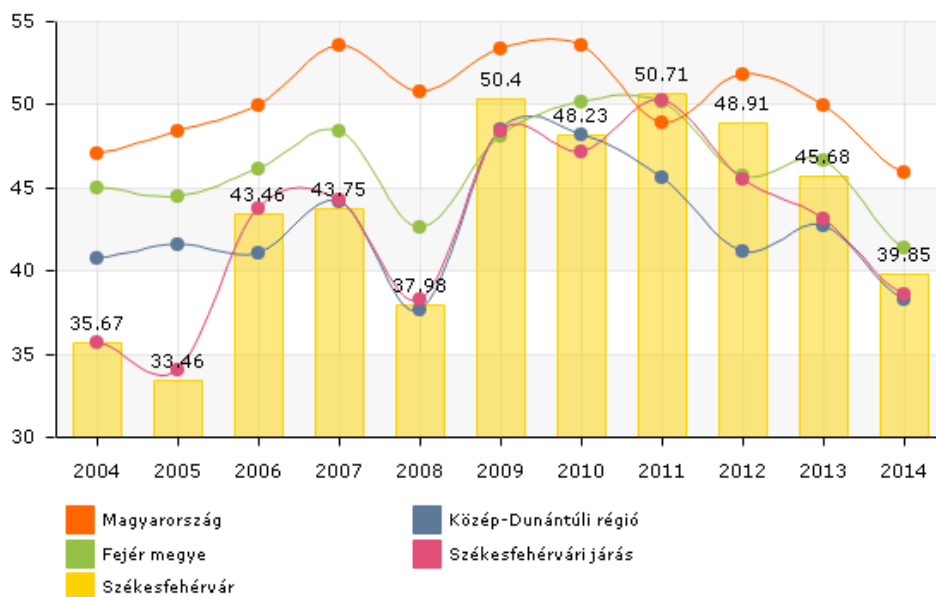
Forrás: Teir.hu

A tartós munkanélküliség⁶ tekintetében a Székesfehérvári járás szintén jobb helyzetben van, mint a megye vagy az ország. A tartós munkanélküliségre vonatkozó érték a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában mért aránya. Ezek alapján a járásban az összes munkanélküli 39 százalékát tartós munkanélküli, míg országos szinten ez a szám meghaladja a 45 százalékot. A megyei adat 42 százalék körül, míg a régiós 38 százalék körül van. A tartós munkanélküliségre vonatkozó adatok hullámzóak, 2012 óta azonban folyamatos csökkenés figyelhető meg a járás székhelyén, ahol 2014-ben 39,85 százalék volt a tartós munkanélküliek aránya.

⁶ Tartós munkanélkülinek számít, aki 180 napon túl szerepel a nyilvántartásban.

Tartós munkanélküliség (százalék)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

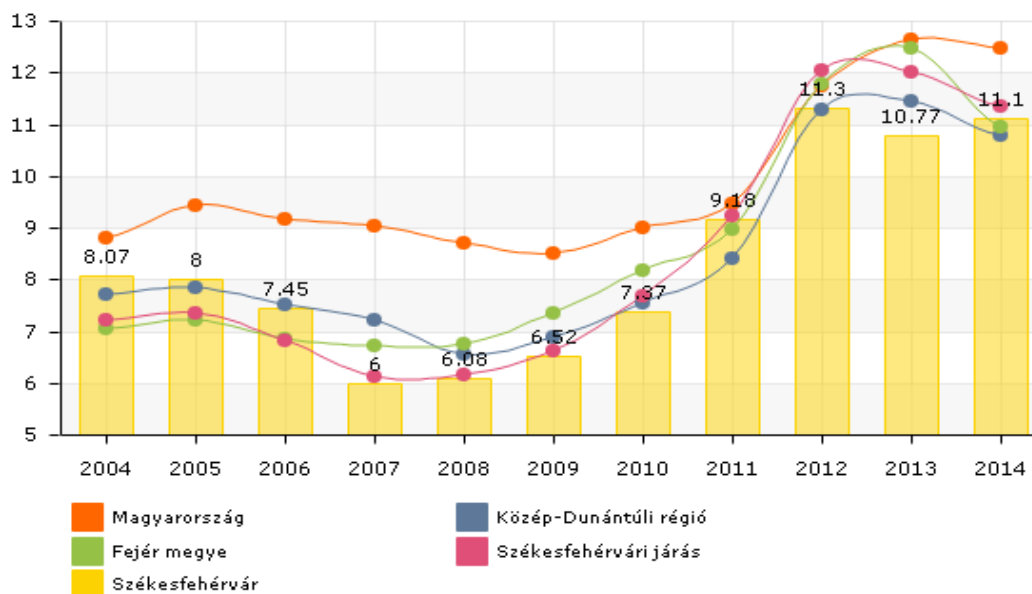

Forrás: Teir.hu

A pályakezdő munkanélküliek aránya a járásban 11,36 százalék. Ez az adat 2012 óta mutat csökkenést, és az országos átlag alatt marad. A megyei és a régiós adatokat megnézve azonban látható, hogy az utóbbiak esetében alacsonyabb a pályakezdő munkanélküliek aránya, míg a járás székhelyén 11,1 százalék volt ugyanez az adat 2014-ben.

Pályakezdő munkanélküliek aránya (százalék)

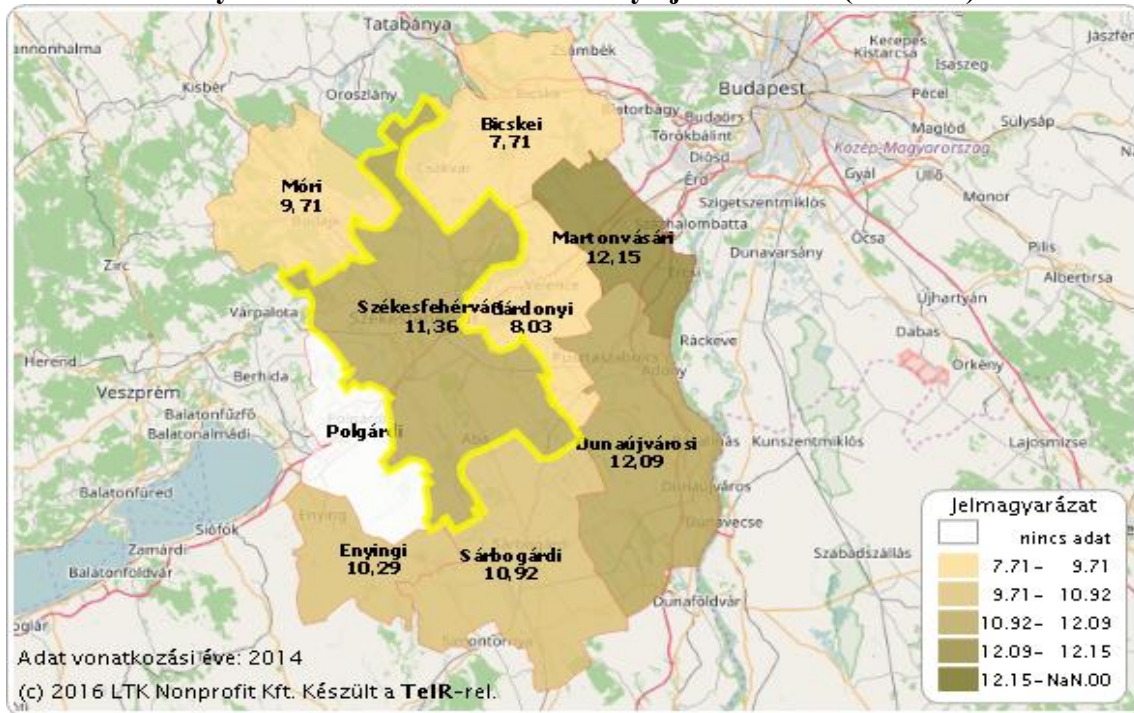
(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

Forrás: Teir.hu

A megyén belüli többi járásban a munkanélküliségi ráta az alábbi térképen látható. A Martonvásári és Dunaújvárosi járás adatai kedvezőtlenebb képet mutatnak, mint a Székesfehérvári járás adatai.

Pályakezdő munkanélküliek aránya járásonként (százalék)

Forrás: Teir.hu

A projekt szempontjából lényeges célcsoportnak számít a regisztrált munkanélküliek csoportja, így fontos az elemzés során az ő összetételüket részletesebben is megvizsgálni. A járás egyes településein az alábbi táblázatban látottak alapján alakult 2014-ben a nyilvántartott álláskeresők száma. A táblázat első sorában az összes nyilvántartott álláskereső száma látható, majd az, hogy ebből a csoportból hányan számítanak tartós munkanélkülinek (180 napon túl nyilvántartott álláskeresőnek), illetve pályakezdő álláskeresőnek. Látható, hogy a legtöbb járásban a tartós munkanélküliek durván fele egy éven túl nyilvántartott álláskeresőnek számít. A pályakezdő álláskeresők száma az összes nyilvántartott álláskereső számához képest viszonylag alacsony mindegyik településen.

Nyilvántartott álláskeresők száma a járás településein (fő)

Település	Nyilvántartott álláskeresők (fő)	180 napon túl nyilvántartott álláskeresők (fő)	Pályakezdő álláskeresők száma (fő)	Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)
Aba	143	50	23	32
Bakonykúti	2	-	-	-
Csór	46	13	5	8
Csősz	38	14	4	6
Füle	26	6	5	3
Iszkaszentgyörgy	55	18	6	6
Jenő	43	18	10	11

Település	Nyilvántartott álláskeresők (fő)	180 napon túl nyilvántartott álláskeresők (fő)	Pályakezdő álláskeresők száma (fő)	Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma (fő)
Káloz	96	43	16	26
Kőszárhegy	29	14	3	11
Lovasberény	64	26	6	14
Moha	17	7	1	3
Nádasdladány	94	33	5	20
Pátka	42	12	5	8
Polgárdi	234	89	33	48
Sárkeresztes	34	11	2	7
Sárkeszi	21	10	1	5
Sárosd	94	32	13	19
Sárszentmihály	82	34	4	23
Seregélyes	96	31	12	17
Soponya	48	20	-	14
Szabadbattyán	163	68	19	35
Székesfehérvár	2045	815	227	425
Tác	27	11	3	7
Úrhida	67	28	7	15
Zámoly	66	14	7	9

Forrás: Ksh.hu

A Székesfehérvári járás egyes településein a regisztrált munkanélküliek megoszlása korcsoportok és iskolai végzettség szerint az alábbi táblázatokban láthatóak. A településeken a nyilvántartott álláskeresők jellemzően a két szélső korosztályban fordulnak elő, vagyis a 18-30 éves és az 51-60 évesek között.

Végzettség tekintetében a maximum általános iskolai végzettséggel rendelkezők szerepelnek nagyobb arányban az álláskeresők között a településeken, míg a járás székhelyén, Székesfehérváron az érettségizettek száma is magas az álláskeresők között.

Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint a járás településein (fő)

Település neve	18-30 éves	31-40 éves	41-50 éves	51-60 éves	61-X éves
	nyilvántartott álláskeresők száma				
Aba	35	22	24	48	5
Bakonykúti	1	1	-	-	-
Csór	7	9	11	12	3
Csősz	6	4	11	12	2
Füle	12	1	2	8	2
Iszkaszentgyörgy	16	8	11	16	4
Jenő	17	6	6	9	3
Káloz	33	14	16	26	4
Kőszárhegy	4	2	6	10	5
Lovasberény	19	14	5	16	7

Település neve	18-30 éves	31-40 éves	41-50 éves	51-60 éves	61-X éves
	nyilvántartott álláskeresők száma				
Moha	2	4	6	3	2
Nádasdladány	22	19	16	35	2
Pátka	5	15	6	9	2
Polgárdi	48	41	51	77	13
Sárkeresztes	8	4	9	9	3
Sárkeszi	4	4	6	4	2
Sárosd	28	21	16	25	3
Sárszentmihály	12	15	15	33	6
Seregélyes	21	13	29	22	4
Soponya	7	12	9	15	5
Szabadbattyán	39	26	36	51	6
Székesfehérvár	432	444	435	550	108
Tác	3	6	4	11	1
Úrhida	21	6	18	17	3
Zámoly	19	9	12	19	2

Forrás: Ksh.hu

Nyilvántartott álláskeresők száma a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint a járás településein (fő)

Település	Általános iskola 8 osztálynál alacsonyabb végzettségű	Általános iskolai végzettségű	Szakmunkás végzettségű	Szakiskolai végzettségű	Érettségizett	Főiskolai/ egyetemi végzettségű
Aba	4	61	38	3	31	6
Bakonykúti	-	-	-	-	2	-
Csór	1	11	14	2	15	3
Csősz	1	19	14	-	4	-
Füle	1	11	7	3	4	-
Iszkaszentgyörgy	1	13	23	-	17	1
Jenő	2	13	15	1	11	1
Káloz	12	49	18	2	14	1
Kőszárhegy	-	13	10	-	4	2
Lovasberény	1	16	23	1	19	4
Moha	-	5	3	-	8	1
Nádasdladány	-	47	27	3	14	3
Pátka	1	16	11	2	10	2
Polgárdi	10	102	67	10	38	7
Sárkeresztes	-	8	9	2	13	2
Sárkeszi	-	8	7	-	5	2
Sárosd	15	41	15	3	20	-
Sárszentmihály	7	24	21	5	19	6
Seregélyes	2	41	22	2	28	1
Soponya	-	21	20	1	4	2

Település	Általános iskola 8 osztálynál alacsonyabb végzettségű	Általános iskolai végzettségű	Szaktanácsos végzettségű	Szaktanácsos végzettségű	Érettségizett	Főiskolai/ egyetemi végzettségű
Szabadbattyán	9	58	47	5	41	3
Székesfehérvár	65	445	451	43	783	258
Tác	1	8	8	1	8	1
Úrhida	2	14	16	3	29	3
Zámoly	1	25	16	5	15	4

Forrás: Ksh.hu

A Székesfehérvári járás esetében a KSH népszámlálási adatai alapján a rendszerben 6 hónapnál rövidebb ideje regisztráltak összetétele vegyesnek volt mondható korcsoport szempontjából az aktív korosztály szempontjából, míg végzettség tekintetében a magasabb végzettségűek voltak kevesebb ideje regisztrálva arányaikat tekintve az alacsonyabb végzettségű lakosoknál. Az utóbbiak esetében magas volt azok aránya, akik több, mint 4 éve munkanélküliek, illetve, akik soha nem dolgoztak azelőtt.

Regisztrált munkanélküliek jellemzői a járás székhelyén a népszámlálási adatok alapján (fő)

Munkanélküli jellemzői	-3	4-6	7-12	13-18	19-24	25-47	4 éve vagy ennél régebben	Soha nem dolgozott	Ismeretlen	Összesen
	hónapja dolgozott utoljára									
Korcsoport, éves										
15-29 éves	303	118	161	87	45	113	65	347	7	1 246
30-39 éves	259	161	198	113	108	213	211	32	5	1 300
40-49 éves	191	107	164	92	78	180	203	11	4	1 030
50-59 éves	158	99	146	107	109	221	210	2	3	1 055
60- éves	10	5	7	6	9	22	34	2	1	96
Együtt	921	490	676	405	349	749	723	394	20	4 727
Legmagasabb befejezett iskolai végzettség										
kevesebb, mint 8 ált. isk. évf.	5	7	1	2	5	13	9	8	-	50
ált isk. 8. évfolyam	149	81	101	79	56	136	170	67	5	844
érettségi nélküli szakkép.	262	144	215	120	121	226	195	37	7	1 327
érettségi	352	176	262	145	126	253	268	145	6	1 733
egyetem, főiskola stb. oklevéllel	153	82	97	59	41	121	81	137	2	773

Forrás: Népszámlálás 2011, Ksh.hu

A Székesfehérvári járásban regisztrált munkanélküliek száma a megyén belüli többi járáshoz képest az állandó népesség arányához viszonyítva alacsonynak számít.

A probléma, hogy jelentős részük tartós munkanélkülinek számít, így foglalkoztathatóságuk nehezebbé válhat. Ezzel szemben a pályakezdő álláskeresők száma viszonylag alacsony a járás településein.

4.4 Jelentős foglalkoztatók

A térség munkáltatói tevékenységük szerint diverzifikált képet mutatnak, több cég végez tevékenységet az ipar, a kereskedelem, valamint a szolgáltatás területén. A térség meghatározó szereplőit az alábbi táblázatban foglaltuk össze.

A táblázat utolsó sorában látható, hogy jelenleg a Székesfehérvári járásban székhellyel rendelkező, pénzügyi szempontból meghatározó foglalkoztatói által 32.353 fő van foglalkoztatva. Az alábbi táblázatban található cégek a Fejér megyében található TOP 100+300 vállalkozásait tartalmazó, KSH és NAV adatokból összeállított 2015. évi gazdasági értéktárból került kigyűjtésre. A foglalkoztatotti létszámra vonatkozó adatok a NAV nyilvános adatbázisából kerültek kigyűjtésre 2016. novemberében.

Név	Telephely	Foglalkoztatottak száma (fő)
AGROKÉMIA Mezőgazdasági Szolgáltató Kft.	Aba	20
Abai Terménytároló, Szárító és Szolgáltató Kft.	Aba	8
PALKOVICS-TRANS Nemzetközi Áruszállító Kft.	Csór	33
Búzakalász Mezőgazdasági Kft.	Füle	31
TEXTRADE Kft.	Iszkaszentgyörgy	356
Vass - Nyakas Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Iszkaszentgyörgy	42
JK Horsetrucks Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Iszkaszentgyörgy	35
VERTIKÁL VKSZ Vagyonkezelő és Szolgáltató Zrt.	Polgárdi	55
JACK FILTER HUNGÁRIA Kft.	Polgárdi	47
GEBOTECH Ipari és Szolgáltató Kft.	Polgárdi	44
VERTIKÁL Közszolgáltató Nonprofit Zrt.	Polgárdi	43
Szekeres Mezőgazdasági Termelő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Polgárdi	13
Snitt Studio Informatikai Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Polgárdi	4
TITAN-CNC Gyártástechnika Kft.	Sárkeresztes	66
Agrospic Mezőgazdasági, Kereskedelmi és Szolgáltató	Sárosd	12

Kft.		
AGROTEBA 13 Kft.	Sárosd	2
MASTERPLAST Nyrt.	Sárszentmihály	654
Molnár Norbert Intersped Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	89
Kanczler Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	81
TT Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	81
Kovács Ádám Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	79
Molnár S Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	78
Szabó Intertrans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	76
MASTERFOAM Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Sárszentmihály	66
MASTERPLAST Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Sárszentmihály	54
ETB Freight International Kft.	Sárszentmihály	38
Út-Global Kft.	Sárszentmihály	13
BÁNYAKER'100 Bányászati, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Sárszentmihály	9
MIS Transport Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	
Gervin Trans Nemzetközi Fuvarozó Kft.	Sárszentmihály	
Agárdi Farm Állattenyésztő és Növénytermelő Kft.	Seregélyes	125
GREINER Packaging Ipari és Szolgáltató Kft.	Seregélyes	22
AGROTECHNIKA Mezőgazdasági Gépésztechnológiai Kivitelező Kft.	Seregélyes	17
Varga-Farm Mezőgazdasági Termelő Kft.	Soponya	13
SÁRRÉT Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Kft.	Szabadbattyán	41
Kalória Mezőgazdasági és Kereskedelmi Kft.	Szabadbattyán	39
CSOSCH Lapszerkesztő és Rejtvénykészítő Bt.	Szabadbattyán	23
DENSO Gyártó Magyarország Kft.	Székesfehérvár	4611
Pannonjob Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	1918
Arconic-Köfém Székesfehérvári Könnyűfémű Kft.	Székesfehérvár	1913
Hanon Systems Hungary Kft.	Székesfehérvár	1560
VIDEOTON Autótechnika Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	1356

SAPA Profiles Termelő és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	1327
VT-ARRIVA Személyszállító és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	1188
VIDEOTON HOLDING Zrt.	Székesfehérvár	738
FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zrt.	Székesfehérvár	725
Alföldi Tej Értékesítő és Beszerző Kft.	Székesfehérvár	663
Emerson Process Management Magyarország Technológiai Műszergyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	590
VIDEOTON EAS Elektronikai Szerelő, Gyártó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	590
Győri Keksz Kft.	Székesfehérvár	575
VTES Kft.	Székesfehérvár	552
Székesfehérvár Városgondnoksága Kft.	Székesfehérvár	542
VT Plastic Gyártó Kft.	Székesfehérvár	454
INOTAL Alumíniumfeldolgozó Zrt.	Székesfehérvár	414
HUMÁNIUS Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	367
VT METAL Alkatrészgyártó, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	342
VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	303
GENERAL-PLASTICS Műanyagfeldolgozóipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	286
MENTAVILL Villamosipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	269
Humán Navigátor Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	244
JÜLLICH GLAS Holding Feldolgozó és Kereskedelmi Zrt.	Székesfehérvár	231
SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zrt.	Székesfehérvár	231
CSI Hungary Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	230
FEVITA HUNGARY Zrt.	Székesfehérvár	216
LINDSTRÖM Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	210
Magyar Hangszóró Rendszerek Ipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	179
MÁV Vagon Vasúti Jármű Gyártó és Javító Kft.	Székesfehérvár	178

Bericap Záródástechnikai Cikkek Gyártó Bt.	Székesfehérvár	168
ALUFE Fémszerkezeti Kft.	Székesfehérvár	167
KARSAI ALBA Műanyagfeldolgozó Kft.	Székesfehérvár	167
BROOKS INSTRUMENT Kft.	Székesfehérvár	155
KRINE Kereskedelmi és Ipari Kft.	Székesfehérvár	145
"FEHÉRVÁR F.C." Sportszolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	143
DEPÓNIA Hulladékkezelő és Településtisztasági Nonprofit Kft.	Székesfehérvár	139
G.E.B.E. Belföldi- és Nemzetközi Árufuvarozó Kft.	Székesfehérvár	133
H.T.M. Magyar-Oszipák Ipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.	Székesfehérvár	131
GALVÁNPLASTIK Műanyaggalvanizáló, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	125
ALBA FIX Fuvarozó Kft.	Székesfehérvár	123
ARANYBULLA Mezőgazdasági Zrt.	Székesfehérvár	121
XOMOX Magyarország Termelő Kft.	Székesfehérvár	119
Swedex Hungária Kereskedelmi Ipari és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	119
Cosma Alu Structures Kft.	Székesfehérvár	98
Continus Nova Hulladékgazdálkodási és Vagyongazdálkodó Kft.	Székesfehérvár	98
SPRINGFIELD Hungary Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	96
MACHER-INVEST Ingatlanhasznosító Kft.	Székesfehérvár	96
Szervizcentrum Fehérvár Haszongépjármű, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	87
SEAWING Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	86
ÚTTÉPARK Útépitő és Mélyépitő Kft.	Székesfehérvár	85
Alto Nyomda Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	85
ALU-STYLE Alumínium Bútorszerelvény Gyártó Kft.	Székesfehérvár	84
ELME Automatika Kft.	Székesfehérvár	79
Tűzállótechnikai Szolgáltató Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	79

ALBA-KENYÉR Sütőipari Zrt.	Székesfehérvár	77
LAUREL Számítástechnikai Kft.	Székesfehérvár	75
POLYAX Alkatrész Gyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	74
Hőtechnika Kőolajipari Kemenceépítő Kft.	Székesfehérvár	74
GUMIFLEX Nagy- és Kiskereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	72
VT-ASYST Kft.	Székesfehérvár	72
MEDIA MARKT Székesfehérvár Video TV Hifi Elektro Photo Computer Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	71
HR Komplex Humán Szolgáltató és Tanácsadó Kft.	Székesfehérvár	69
metaloBox Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	68
Garzon Bútor Zrt.	Székesfehérvár	68
KARSAI PLAST Műanyagfeldolgozó Kft.	Székesfehérvár	68
ALPHA ZOO Kencek Első Hazai Állateledel és Felszerelés Kis- és Nagykereskedelmi Szaküzletlanc Kft.	Székesfehérvár	67
Nijhof-Wassink Fuvarozó és Szállítmányozó Kft.	Székesfehérvár	66
Rathgeber Magyarország Ipari Alkatrészgyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	66
Aranykorona Zártkörűen Működő Mezőgazdasági Részvénytársaság	Székesfehérvár	64
VIBROTEAM Gyártó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	62
IK METÁL Termelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	62
Brunswick Bowling Magyarország Kft.	Székesfehérvár	60
SVAT Hungary Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	58
KORONA Kereskedelmi és Vállalkozási Zrt.	Székesfehérvár	58
Women's Secret Magyarország Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	56
"DURAN-TRANS" Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	55
TRIMETRIK Műanyagipari, Mérnöki és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	53
HONI-Coop Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	52
Alba Autómosó Kft.	Székesfehérvár	51
"BRAUN" Kereskedő és Szállító Kft.	Székesfehérvár	48

CPS Company Kft.	Székesfehérvár	48
GIGA 2003 Gyártó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	48
Martin Metals Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	47
VT ARTRANS Szállítmányozási Kft.	Székesfehérvár	47
FEHÉRVÁR TRAVEL Idegenforgalmi, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	45
VINCI Facilities Magyarország Kft.	Székesfehérvár	45
Makita Elektromos Kisgéptévesítő Kft.	Székesfehérvár	44
AMPLIO AUTOMATIKA Kft.	Székesfehérvár	44
CFS Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	43
Eurowind Gépjárműalkatrész Gyártási és Forgalmazási Kft.	Székesfehérvár	42
FEHÉR ALU Fémszerkezetgyártó és Forgalmazó Kft.	Székesfehérvár	42
VIDEOTON Precíziós Szerszámgyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	42
GEALAN HungaryPlast Kft.	Székesfehérvár	41
NELSON FLOTTALÍZING Eszközberbeadó és Autóparkkezelő Kft.	Székesfehérvár	40
UNICOMP Informatikai Kft.	Székesfehérvár	40
VT-Rendszertechnika Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	39
ABLAKSZERKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	39
PROCAR Kereskedelmi és Ügynöki Kft.	Székesfehérvár	37
Great Lakes Hungary Kft.	Székesfehérvár	37
RONEKO Ipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	37
FEHÉRÉP Építőipari és Kereskedelmi Fővállalkozó Kft.	Székesfehérvár	36
MIPA Hungária Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	36
Martin Metal Product Fémkereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	35
ALBA MOLARIS Élelmiszeripari és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	35
Böhlhoff Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	34
FEHÉRVILL-ÁM Villamosenergia-ipari Szerelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	34
"ÓZON" Környezetvédelmi Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	34

Ugrits és Szabó Ipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	33
INTEREX-WAGA Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	33
Patika Profi Dél Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	32
MAXTERM Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	32
Patika Profi Észak-kelet Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	31
ARCONIC EURÓPAI KERÉKTERMÉK Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	31
SÁG-ÉPÍTŐ Zrt.	Székesfehérvár	30
Patika Profi Delta Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	30
Autó Bartex Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	29
Knauf Industries Hungary Csomagolóstechnika Kft.	Székesfehérvár	29
METAFORG-TEC Gépgyártó és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	29
Garzon Bútor Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	28
DUNAFÉM 95 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	28
Patika Profi Nyugat Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	28
PRINCIP Automatikai és Informatikai Kft.	Székesfehérvár	28
BCL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	28
PRODIÁK Iskolaszövetkezet	Székesfehérvár	27
Nehéz Kő Kereskedelmi, Logisztikai és Szállítványozó Kft.	Székesfehérvár	27
Patika Profi Alfa Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	27
Patika Profi Gamma Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	27
Alba-Zöchling Nemzetközi Szállítványozási és Fuvarozási Kft.	Székesfehérvár	26
Patika Profi Észak Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	26
SHS-ÉPÍTŐ Tervező és Kivitelező Kft.	Székesfehérvár	26
ANTKER-BAU Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	25
DUVIÉP 2000 Építőipari és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	24
ROZS ÉS TÁRSA Építőipari Kft.	Székesfehérvár	24
VELENCE-MEAT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	23
AXIAL Létragyártó Kft.	Székesfehérvár	23

TECHNO-TRADE - 1. Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	23
Barta Autó 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	22
Patika Profi Kelet Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	21
Patika Profi Dél-nyugat Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	21
"WOLF AUTO" Gépjármű Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	20
Patika Profi Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	20
Patika Profi Észak-nyugat Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	20
Koronázó Dél Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	19
STEEL-TRUCK Jármű- és fémszerkezetgyártó Kft.	Székesfehérvár	18
Koronázó Észak Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	18
Kósa és Társa Kft.	Székesfehérvár	18
Profil Markt Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	17
SUPERKER ELEKTRO CENTRUM Kft.	Székesfehérvár	17
Rosa Canina Victoria Kft.	Székesfehérvár	16
Koronázó Kelet Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	16
Koronázó Nyugat Gyógyszertár Működtető Kft.	Székesfehérvár	16
JOHANS Invest Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	14
Trafik Shop 2013 Bt.	Székesfehérvár	13
JÜLLICH CAR GLAS Autóüveg, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	12
Power and Composite Technologies Hungary Kft.	Székesfehérvár	11
Peter-Lacke Hungária Lakkgyártó, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	11
GÉP-TOP Épületgépzési Kft.	Székesfehérvár	11
COOPTIM Hegesztéstechnikai Kft.	Székesfehérvár	9
ATT Hungária Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	8
SAB-ÉP BAU Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	7
VIRÁG-CHEM Kereskedelmi, Termelő és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	6
SAFETY FEED Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	4

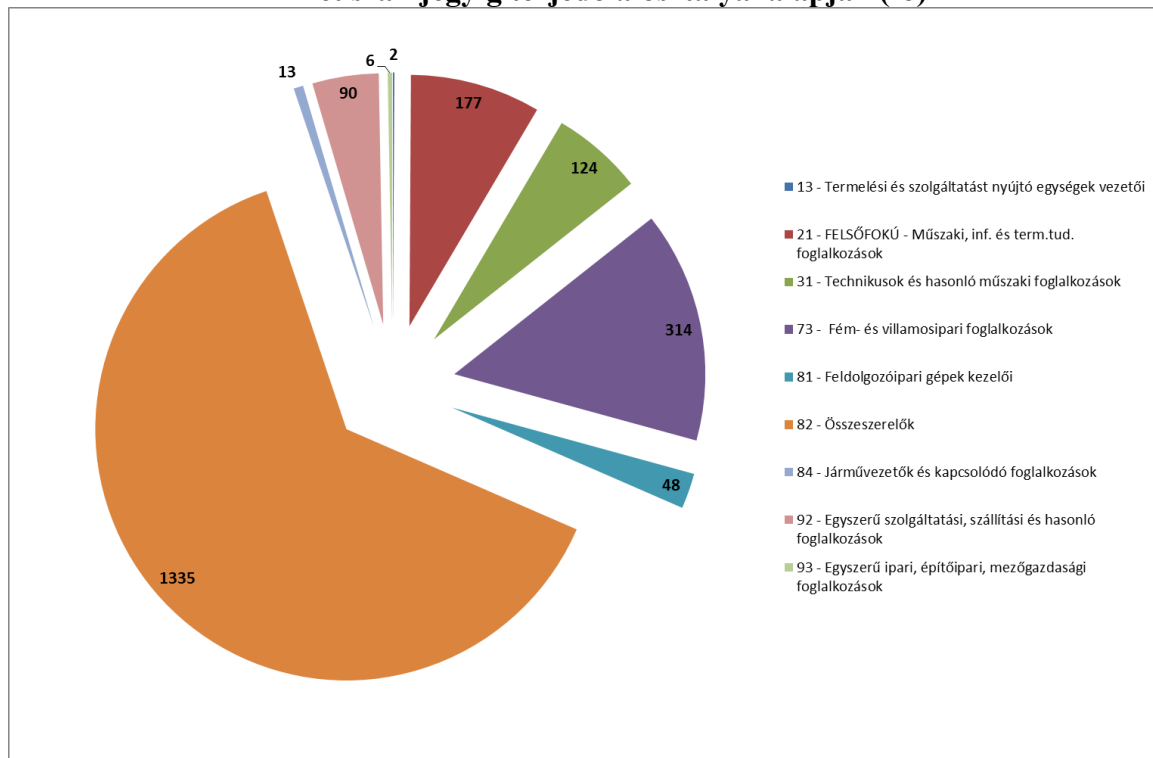
ASTROMEDIC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	4
"ALBA IPARI ZÓNA" Ipari és Szolgáltató Kft.	Székesfehérvár	3
Agro Platform Zrt.	Székesfehérvár	2
ALBACOMP RI Rendszerintegrációs Kft.	Székesfehérvár	1
Premivit Kft.	Székesfehérvár	1
FEHÉRVÁR-TEJ Tejértékesítő és Beszerző Kft.	Székesfehérvár	0
Fejér Pig Sertésértékesítő Mezőgazdasági Szövetkezet	Székesfehérvár	0
FEJÉR BÉSZ Mezőgazdasági Beszerző és Értékesítő Szövetkezet	Székesfehérvár	0
Buildgreen Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Székesfehérvár	0
Patriot Defence Trade Kft.	Székesfehérvár	0
Összesen		32353

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara gondozásában 2014 őszén, a szakképzett munkaerő-igények feltérképezése céljából elvégzett felmérés bázisán Székesfehérvár MJV Önkormányzata pontosított a képzett munkaerő szakképzettségi besorolását a 2015. március – április hónapokban elvégzett ún. FEOR⁷ alapú adatfelvétellel.⁸ Jelen helyzetelemzési szakasz folyamán a cégek képviselőivel végzett interjúk megerősítették és alátámasztották ezeket a tendenciákat, ezért nem volt releváns ezek aktualizálása.

A 2015-2020 évek közötti időtávban 2.109 fő humán erőforrás szükséglet igazolt a beérkezett kérdőívek alapján.

Ahogy az alábbi ábrákon is látszódik, a megkérdezett cégek többnyire összeszerelői munkakörökben keresnek munkaerőt, a jelzett humán erőforrás szükséglet kétharmada ilyen állásokra vonatkozik, második legnagyobb keresett szakmacsoportként pedig a fém- és villamosipari foglalkozások jönnek szóba, ezek 16 százalékát teszik a munkaerő-keresletnek. A felsőfokú műszaki, informatikai és természettudományi jellegű szakmákban 177 fő munkaerő-szükségletet jeleztek előre a cégek, amely az összesített munkaerőigény 9 százalékát teszi ki.

Vállalatok összesített munkaerőigénye a 2015-2020 időszakra vonatkozóan FEOR első két számjegyre terjedő alosztályai alapján (fő)

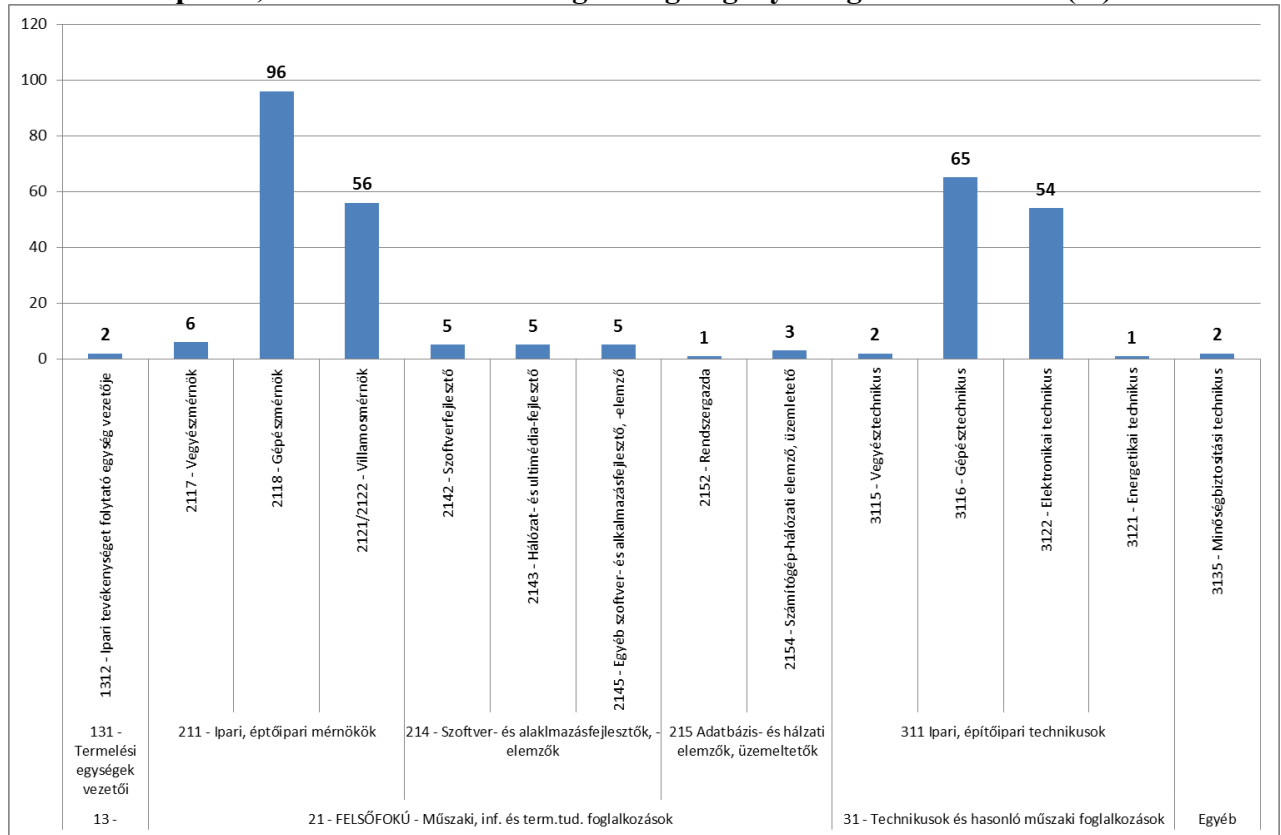
Műszaki területen felsőfokú végzettségűekből leginkább gépészmérnökökre és villamosmérnökökre tartanak igényt a cégek, más szakmákban maximum 5-6 fő felsőfokú végzettséggel rendelkezőre mutatkozik kereslet a jövőben. A középfokú, technikus műszaki végzettséget igénylő foglalkozások iránti keresletet elemezve is hasonló tendenciákat

⁷ Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere (FEOR-08)

⁸ 25 db, Székesfehérvár gazdaságában (iparági illeszkedésük (feldolgozóipar), gazdasági teljesítményük, foglalkoztatotti létszámuk alapján) meghatározó vállalkozás képezte az adatszolgáltatás célcsoportját, ebből első körben 14 db, a második körös felméréssel 8 db vállalkozás adataira támaszkodunk.

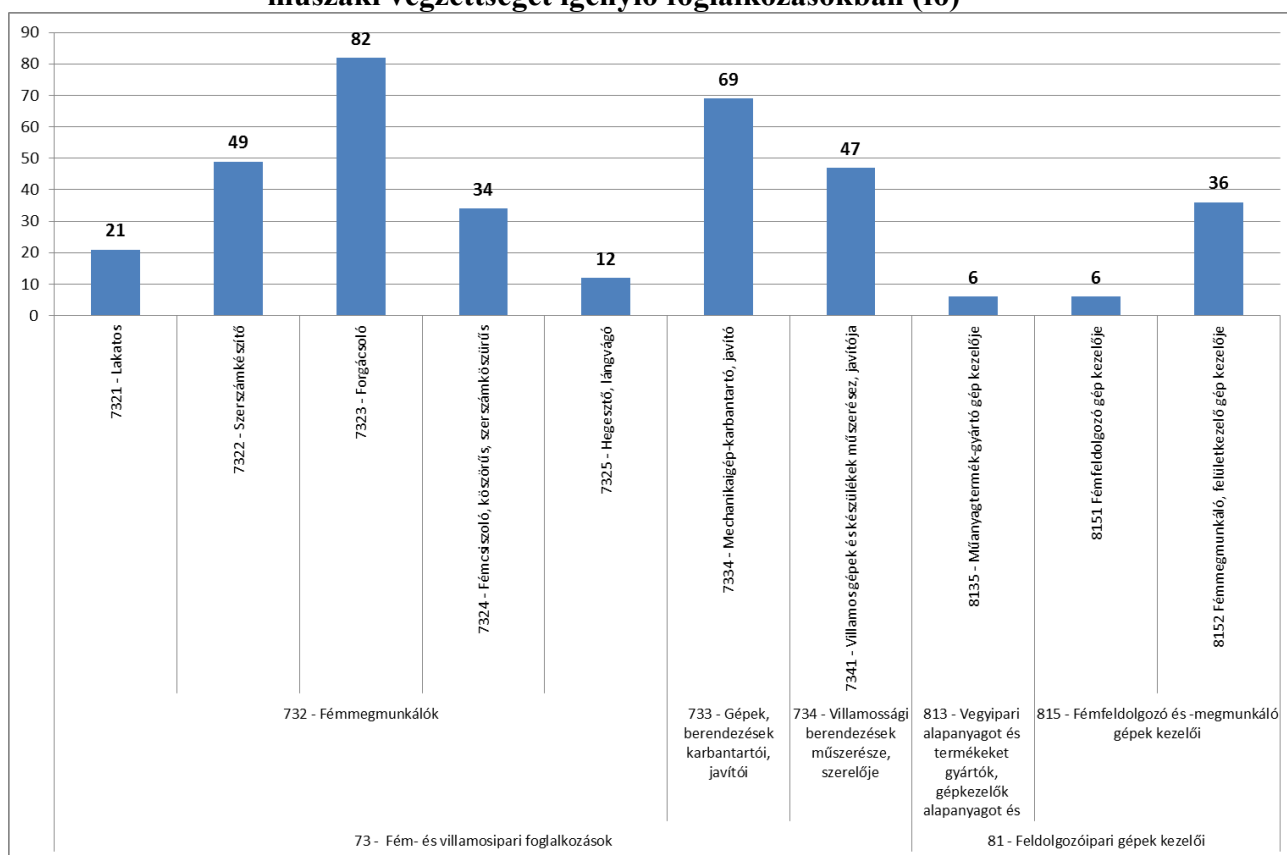
láthatunk, főleg gépészmérnökökre és elektronikai technikusokra van igény a cégek részéről, más foglalkozásokban pedig minimális munkaerő-szükséglet jelentkezik.

Vállalatok összesített munkaerőigénye a 2015-2020 időszakra vonatkozóan a felsőfokú és középfokú, technikai műszaki végzettséget igénylő foglalkozásokban (fő)

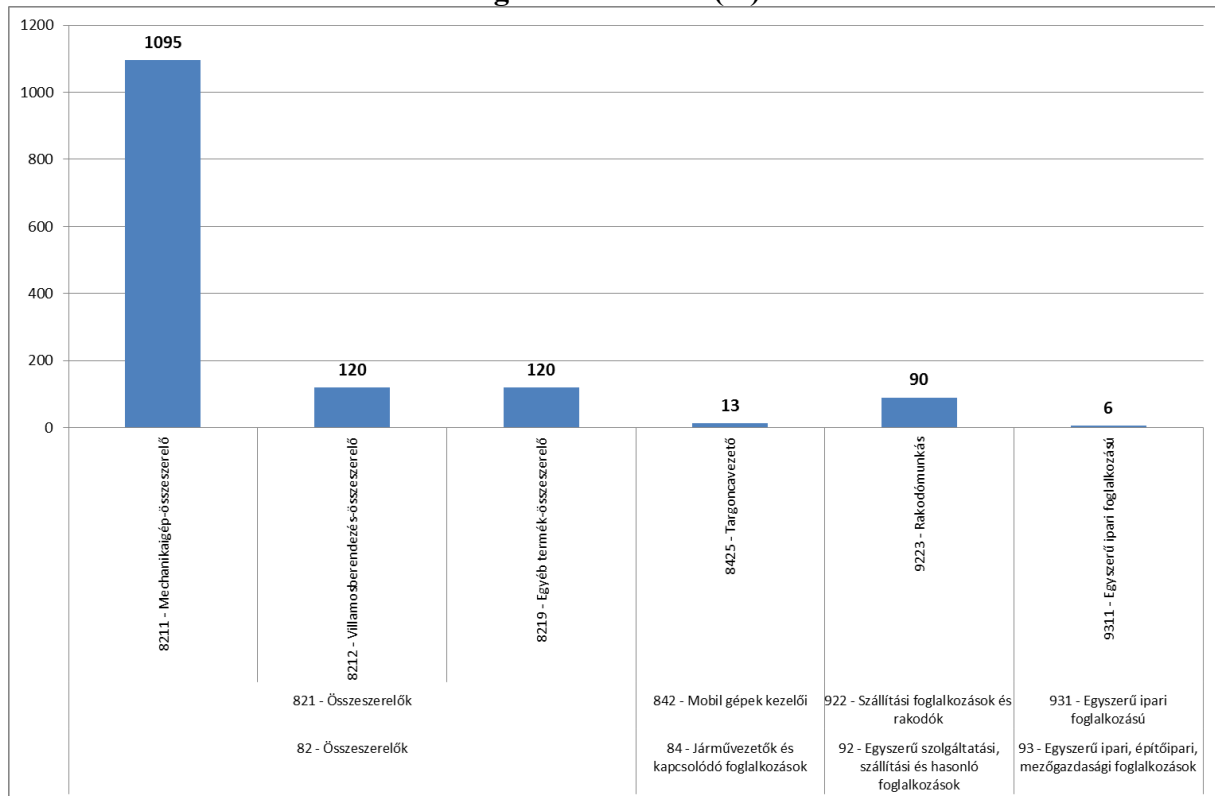
A középfokú műszaki végzettséget igénylő foglalkozások tekintetében leginkább forgácsolókra, mechanikai-gépkarbantartókra és javítókra, szerszámkészítőkre, valamint villamosgépek és -készülékek műszerészekre és javítókra van kereslet a vállalkozások részéről az elkövetkezendő években.

Vállalatok összesített munkaerőigénye a 2015-2020 időszakra vonatkozóan a középfokú műszaki végzettséget igénylő foglalkozásokban (fő)

A betanított munkások iránti keresletet elemezve túlnyomó részt, 82 százalékban mechanikaigép-összeszerelőre van szükség a jövőben, 9 százalékban villamosberendezés-összeszerelőre, és 9 százalékban egyéb termék összeszerelőre. A rakodógép-kezelői végzettséget igénylő szakmák között pedig leginkább rakodómunkások iránt nagy a kereslet a cégek részéről.

Vállalatok összesített munkaerőigénye a 2015-2020 időszakra vonatkozóan az összeszerelő (betanított munkás), illetve rakodógép-kezelői végzettséget igénylő foglalkozásokban (fő)

A járás foglalkoztatói között túlnyomó részben a feldolgozóiparban tevékenykedő cégek dominálnak.

A foglalkoztatók munkaerő igényei főként a betanított munkásokra terjednek ki, de műszaki területeken a közép és felsőfokú végzettséget igénylő szakmákra is nagy szükségük van a járás foglalkoztatóinak, ami iránymutatást adhat a képzési struktúra kialakításához, átformálásához. Az utóbbi igényeket arra vonatkozóan is figyelembe kell venni, hogy az előttünk álló negyedik ipari forradalom szempontjából valószínűsíthető módon ezekre a szakemberekre lesz legnagyobb szükség a munkaerőpiacnak.

4.5 Székesfehérváron és a járásban jelen lévő mikro-, kis- és középvállalkozások egyedi igényei

A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 2016. február hónap folyamán részt vett abban az országos kutatási programban, amely a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Gazdaság- és Vállalkozáselemző Intézete koordinálásával valósult meg, és célja az volt, hogy a szakképző iskolát végzettek iránti kereslet és kínálat várható jövőbeni alakulását állapítsa meg. A Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara több más szervezettel együtt a fejér megyei vállalkozások körében végzett kérdőíves felmérést arról, hogy a cégeknél hány szakmunkás végzettséggel rendelkező munkavállaló dolgozik, milyen szakmákban mekkora arányban tervezik a szakmunkás létszámukat növelni vagy csökkenteni, ezek a változtatások milyen

időtávon belül várhatóak, illetve a pályakezdő szakmunkásokkal mennyire vannak megelégedve a vállalkozások képviselői. A válaszoló cégek jelentős része Székesfehérvárról, illetve a Székesfehérvári járásból került ki, összesen 112 db ebben a térségben tevékenykedő vállalkozás adott választ a kérdőívben foglalt kérdésekre. A vállalkozások között 19 kisvállalkozás, 70 középvállalkozás és 23 nagyvállalat volt.

A cégek 73 százaléka magyar tulajdonban van, 2 százaléknál kisebbségi külföldi tulajdon is van, 25 százalékuk pedig többségi vagy tisztán külföldi tulajdonban van. Cégméret alapján vizsgálva a kérdést látható, hogy a nagyvállalatok 39 százaléka, a középvállalkozások 22 százaléka, míg a kisvállalkozások 21 százaléka van többségi vagy tisztán külföldi tulajdonban.

A vállalkozások 64 százalékának a 2015. évi nettó árbevétele 1 milliárd forint felett volt, 20 százaléknak 500 millió és 1 milliárd között, 4 százaléknak 250-500 millió forint közé esett, 4 százaléknak 100-250 millió forint között, míg 100 millió alatti árbevétele a cégek 3 százalékának volt. Cégméret alapján eltérések figyelhetők meg, a nagyvállalatok 87 százalékának volt 1 milliárd forint felett a bevétele az előző esztendőben, a középvállalkozások 64 százaléka teljesített így, míg a kisvállalkozások 32 százaléka.

2015. évi nettó árbevétel járás illetve cégméret szerint

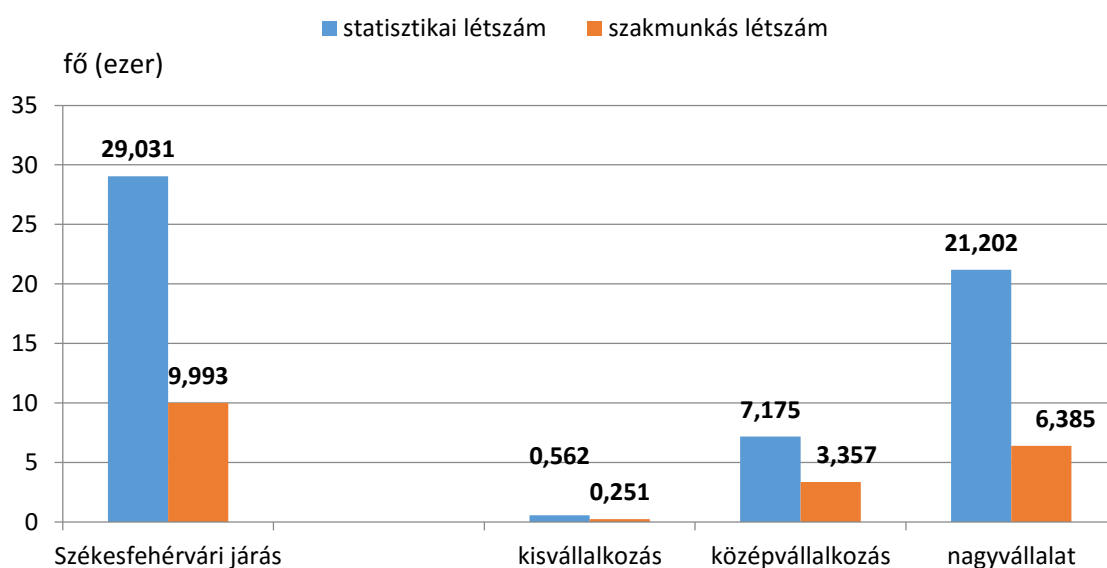
	100-250 millió Ft	250-500 millió Ft	500 millió és 1 milliárd Ft között	1 milliárd Ft felett
Székesfehérvári járás	4	4	20	64
kisvállalkozás	10	11	37	32
középvállalkozás	4	3	21	64
nagyvállalat	-	-	4	87

százalékos megoszlás

A válaszadó vállalkozások statisztikai létszáma a 2015. december 31-ei helyzetet nézve összesen 29.031 fő volt, ebből 9993 fő volt a szakmunkás foglalkoztatottak létszáma. A cégek 17 százalékánál 10-49 fő, 64 százaléknál 50-249 fő dolgozott, míg az összes szervezet 20 százalékánál volt több mint 250 fő munkavállaló.

A szakmunkások számát tekintve megállapítható, hogy a szakmunkások 64 százaléka a nagyvállalatoknál áll alkalmazásban, a középvállalkozásoknál 33 százalékuk, a kisvállalkozásoknál pedig 3 százalékuk.

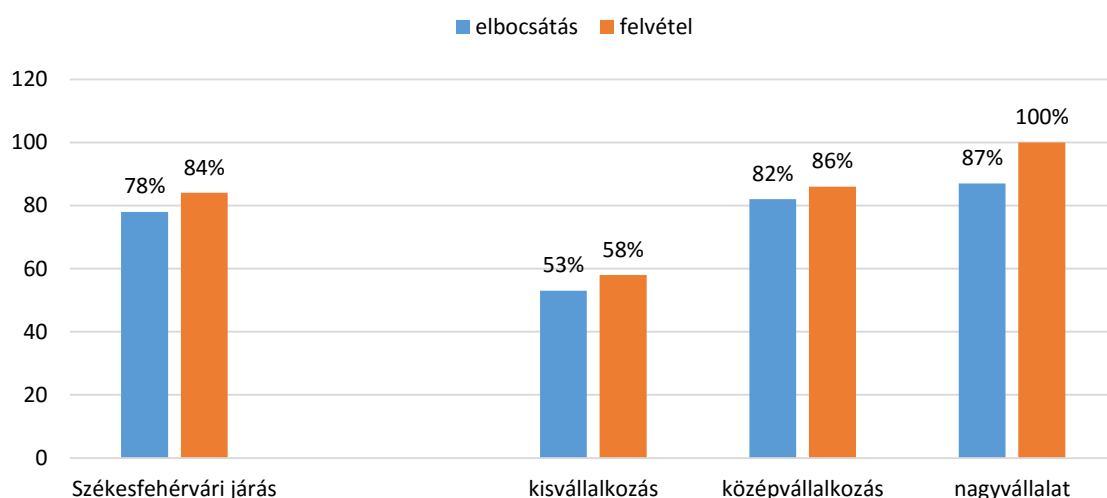
A munkavállalók és a szakmunkások létszáma a járás és cégméret szerint

Az elmúlt 12 hónapban a cégek 78 százalékánál volt olyan szakma, amelyben bocsátottak el szakmunkást, és 84 százalékuknál történt valamilyen szakmában szakmunkás felvétel. Összesen 1106 főt bocsátottak el a járásban, és 1272 főt vettek fel.

Cégméret alapján mind az elbocsátások, mind pedig a felvétel esetén az arányok a cégmérettel együtt növekedtek, míg a kisvállalkozások 53 százaléka bocsátott el, illetve 58 százaléka vett fel szakmunkást az elmúlt egy évben, addig a nagyvállalatok 87 százaléka bocsátott el, ám ebben az esetben az összes nagyvállalat vett is fel szakmunkást.

Szakmunkás elbocsátás illetve felvétel az elmúlt 12 hónapban

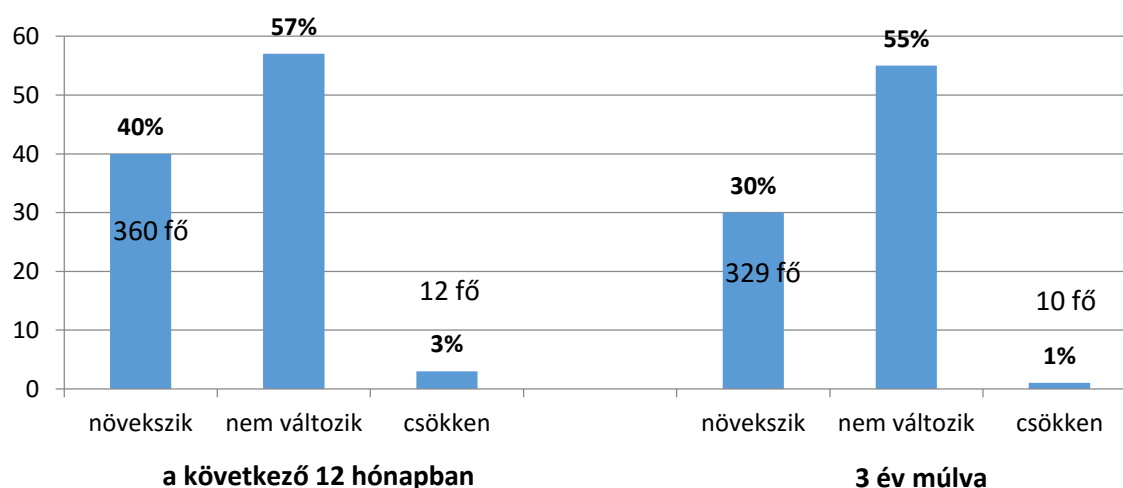

A kutatás fő célja az volt, hogy a szakmunkás végzettséggel rendelkező munkaerő létszámának változását előre lehessen prognosztizálni, ezért a cégek képviselőit megkértük, hogy becsüljék meg, hogy a következő 12 hónap során, illetve 3 év múlva várhatóan milyen irányban és mekkora arányban fog változni saját vállalkozásuknál a szakmunkások létszáma.

A szervezetek többsége úgy látja jelenleg, hogy a jövőben valószínűleg nem fog változni a szakmunkás végzettséggel rendelkező munkavállalók létszáma, 57 százalékuk ezt gondolja az elkövetkező egy évre, illetve ugyanezen a véleményen van a cégek 55 százaléka a középtávú jövőt illetően is. A szervezetek 40 százaléka egyértelműen jelezte, hogy náluk létszámnövekedés várható a következő 12 hónapban, ez összesen kb. 360 fő szakmunkás felvételét jelenti, míg a cégek 30 százaléka 3 év múlva kíván szakmunkás munkaerőt felvenni, ez a bővítés mintegy 329 embert érintene a megyében.

Szakmunkás munkaerő elbocsátást kisebb mértékben jeleztek előre a megkérdezett vállalkozások, a válaszadók 3 százalékánál fordulhatnak elő ilyen lépések a jövőben, a következő egy évben 1 százalékuknál pedig 3 év múlva. Létszámot tekintve ezek a lépések a cégek elmondásai szerint minimális számú szakmunkást fognak érinteni.

Szakmunkás végzettséggel rendelkező munkaerő létszámának változása

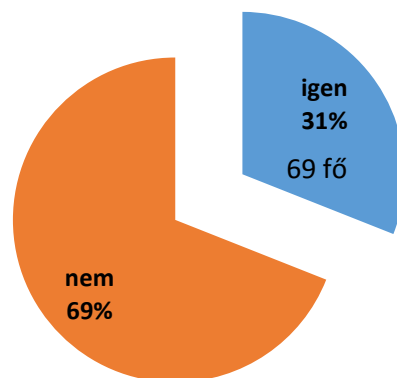

	Következő 12 hónapban szakmunkás felvétel (fő)	Következő 12 hónapban szakmunkás elbocsátás (fő)	3 év múlva szakmunkás felvétel (fő)	3 év múlva szakmunkás elbocsátás (fő)
Székesfehérvári járás	360	12	329	10

A kutatás kíváncsi volt arra is, hogy a cégek az elmúlt egy évben hány pályakezdő szakmunkást vettek fel, illetve belőlük hányat alkalmaznak még jelenleg is. A kérdésre adott válaszokat elemezve kiderül, hogy a cégek közel harmada vett fel az elmúlt egy év során pályakezdő szakmunkást, míg a vállalkozások kétharmada nem alkalmazott ilyen munkavállalót.

Azok a cégek, akik pályakezdő szakmunkás végzettségű munkavállalót alkalmaztak, összesen 69 főt vettek fel az elmúlt egy évben, amiből az adatfelvétel időpontjában 53 főt alkalmaztak is a cégek.

Az elmúlt egy évben szakmunkás végzettségű pályakezdőt alkalmazó szervezetek aránya

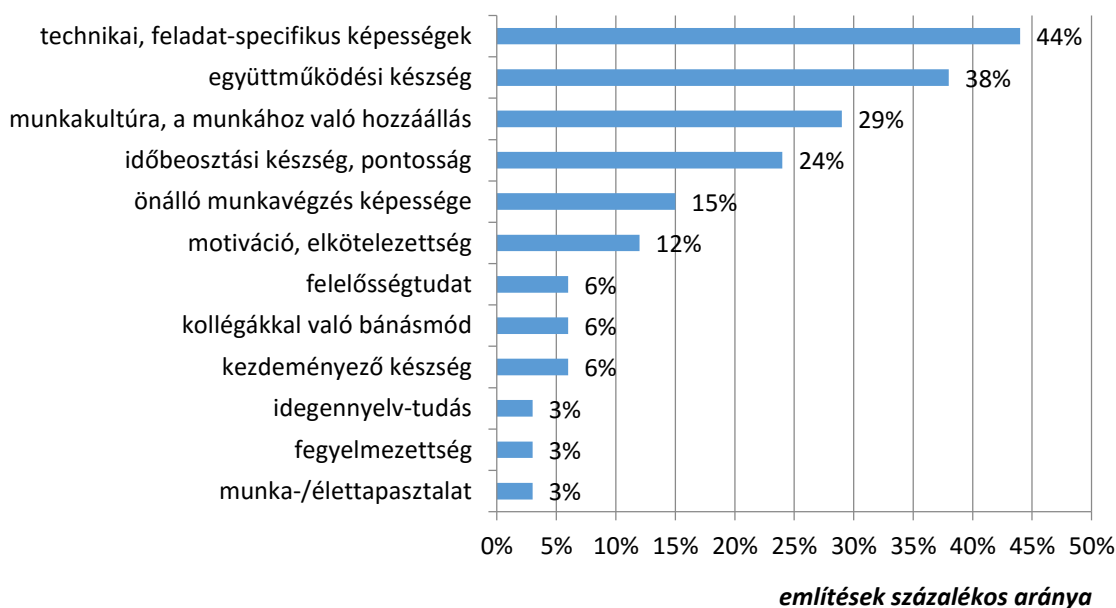
A cégek képviselői alapvetően elégedettek a pályakezdők felkészültségével, véleményük szerint munkájuk elvégzéséhez inkább megfelelő mértékben vannak felkészülve. A válaszadók 15 százaléka nagyon elégedett, 67 százalékuk inkább elégedett, 15 százalékuk szerint inkább nem megfelelő, 3 százalékuk szerint pedig egyáltalán nem megfelelő a pályakezdők felkészültsége.

Cégméret alapján a legelégedettebbek a kisvállalkozások a pályakezdők felkészültségével. Esetükben 75 százalék az inkább elégedettek és 25 százalék a nagyon elégedettek aránya. A nagyvállalatok 17 százaléka nagyon elégedett, további 18 százalékuk azonban inkább, vagy nagyon elégedetlen. A válaszoló középvállalkozások 67 százaléka inkább elégedett a pályakezdők felkészültségével, 11 százalékuk nagyon elégedett, ám 22 százalékuk inkább elégedetlen.

Leginkább a pályakezdők technikai, feladat-specifikus képességével és együttműködési készségével elégedettek kevésbé a munkaadók, 44 illetve 38 százalékuk említette ezeket a problémákat, továbbá 5 százalékuk az önálló munkavégzés képességüket sorolta fel. A cégek 29 százaléka szerint a pályakezdőknek nem megfelelő a munkakultúrájuk, és a munkához való hozzáállásuk, illetve nem megfelelő az időbeosztásuk. További 15 százalékuk szerint az önálló munkavégzés képessége is hiányzik a pályakezdőkből.

A vállalkozások legkisebb arányban az idegennyelv-tudást, a fegyelmezettséget, valamint a munka-és élettapasztalat hiányát jelölték meg problémaként, ezeket a válaszadók 3 százaléka említette.

Milyen tekintetben voltak a pályakezdők nem megfelelő felkészültségűek?

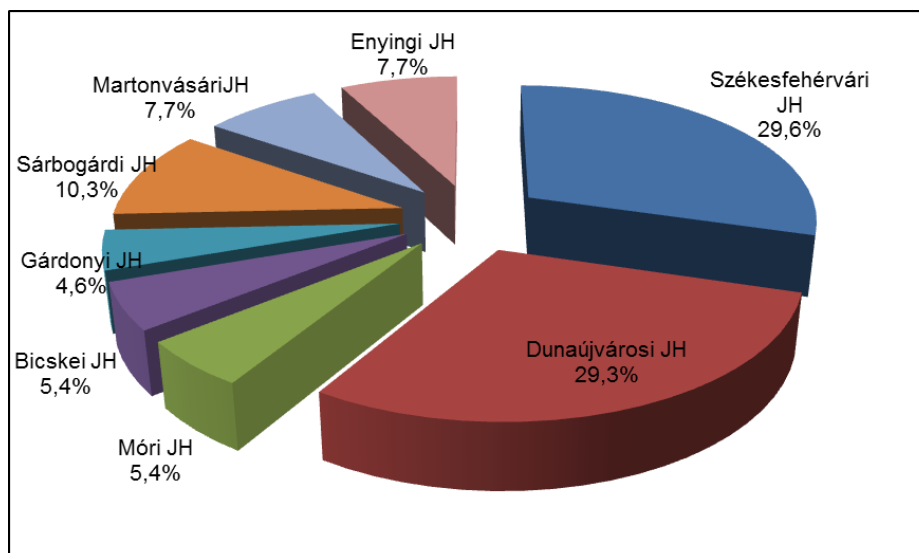
5. A nyilvántartott álláskereső

A 2016. október 31-ei zárónapi adatok alapján Fejér megyében 8.945 fő szerepelt a Fejér Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályának regisztrációjában, amelynek 56,7%-át (5.073 fő) a női álláskereső teszik ki, míg a férfiak 43,3%-ban (3.872 fő) vannak jelen a nyilvántartásban. Az előző év azonos időszakához Fejér megyében 2.649 fővel (22,8%-kal) csökkent a létszám. A múlt hónaphoz képest a megye térségeinek (járásainak) felében csökkent az álláskereső száma.

A nyilvántartott álláskereső gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya októberben 4,4%, az előző havival éppen megegyező.

Az álláskereső járási illetékesség szerinti megoszlása

Székesfehérvári járás: 2644 fő (29,6%); Dunaújvárosi járás: 2620 fő (29,3%); Móri járás: 483 fő (5,4%); Bicskei járás: 487 fő (5,4%); Gárdonyi járás: 411 fő (4,6%); Sárbogárdi járás: 923 fő (10,3%); Martonvásári járás: 688 fő (7,7%); Enyingi járás: 689 fő (7,7%).

Az elmúlt hónapokban megfigyelhető az a nem kedvező tendencia, hogy a Dunaújvárosi járás nyilvántartott álláskeresői létszáma csaknem azonos a Székesfehérvári járáséval. A Dunaújvárosi járás álláskeresőinek 32,3%-a egy éven túl folyamatosan szerepel a regisztrációban, továbbá a nemek közötti megoszlást jellemzi, hogy a nők vannak jelentős többségben (1.585 fő) a nyilvántartásban a férfiakhoz képest (1035 fő). A térségben a Sárbogárdi járás is igen kedvezőtlen helyzetben van, amit az is igazol, hogy itt az álláskeresők 25,1%-a szerepel több mint 12 hónapja folyamatosan a regisztrációban. Nem kedvezőbb Martonvásár és Enying térsége sem, ahol az álláskeresők 26,7%-a-, illetve 26,4%-a szerepel több mint 12 hónapja folyamatosan a nyilvántartásban.

5.1. Az álláskeresők főbb demográfiai és munkaerő-piaci ismérvei

A Székesfehérvári járásban 2016. október 31-ei zárónapi adatok alapján az álláskeresők száma 2.644 fő, amely az előző havinál 38 fővel (1,5%-kal) több, ugyanakkor az előző év azonos időszakához képest 22,2%-kal (756 fővel) kevesebb. Az álláskeresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya 3,6%, amely az előző havinál 0,1%-ponttal több.

Az álláskeresők létszámán belül a nem pályakezdők száma 2016 októberében 2.369 fő, amely a Székesfehérvári járás össz-álláskeresői állományának 89,6%-át teszi ki, és amely az előző havi aránynál 0,5%-ponttal mutat kevesebbet. Továbbá, a nem pályakezdők száma ugyanakkor 20 fővel mutat többet az előző hónaphoz képest, amely 0,9%-os eltérést jelent. Az előző év azonos időszakához képest viszont a nem pályakezdők száma 591 fővel (20%-kal) mutat kevesebbet.

A pályakezdők száma ez év októberében 275 fő, amely az előző hónaphoz képest 18 fővel (7%-kal) több, ugyanakkor az előző év azonos időszakához viszonyítva 165 fővel (37,5%-kal) kevesebb. A Székesfehérvári járásban a pályakezdők aránya az álláskeresőkön belül 10,4 %, amely 0,5%-pont növekedést mutat a szeptemberi hónaphoz képest.

Az állománycsoport szerinti megoszlás azt mutatja, hogy az álláskeresők 73,5%-a (1.944 fő) fizikai állományú, míg a fennmaradó 26,5% (700 fő) szellemi állományú. A fizikai állománycsoport további megbontása azt mutatja, hogy az állományon belül 32,5 %-ban (859 fő) vannak jelen a szakmunkások, 30,4%-ban (805 fő) vannak jelen a betanított munkások és 10,6%-ot (280 fő) demonstrálnak a segédmunkások.

A nemek szerinti megoszlás azt mutatja, hogy a Székesfehérvári járásban a női regisztráltak száma dominál. Az álláskeresőik közül 1.470 fő (55,6%) a nő és 1.174 fő (44,4%) a férfi. Elmondható, hogy ez a tendencia az egész évben jellemző volt.

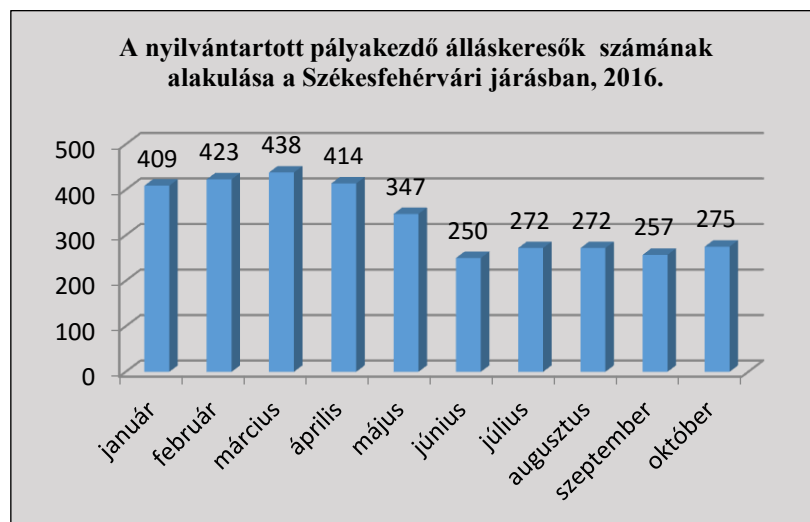
Az életkor szerinti összetétel alapján az állomány 16,1%-a (426 fő) legfeljebb 25 éves, a 26-35 évesek aránya 18,2% (481 fő), a 36-45 éveseké 19,9% (528 fő), a 46-50 éveseké 9,3% (245 fő), míg az 50 évesnél idősebbek aránya 36,5% (964 fő).

A nyilvántartott álláskeresőik 63,4%-a (1.677 fő) legfeljebb 6 hónapja, 11,5%-a (304 fő) 7-12 hónapja és 25,1%-uk (663 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban. Ez utóbbi érték 0,4%-ponttal alacsonyabb az egy hónappal korábbinál.

A Székesfehérvári járásban valamilyen jellegű ellátásban az összes nyilvántartott 46,6%-a (1.234 fő) részesülhet. Ezen belül 19,7%-uk (522 fő) álláskeresői járadékra jogosult, míg 3-as típusú álláskeresői segílyt 11,6%-uk (307 fő) vehet igénybe. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra a nyilvántartottak 15,3%-a (405 fő) tarthat igényt. A járásban nyilvántartott álláskeresőik nagyobb hányada - 53,3%-a -, amely 1.410 fő, semmilyen ellátás igénybevételére nem jogosult.

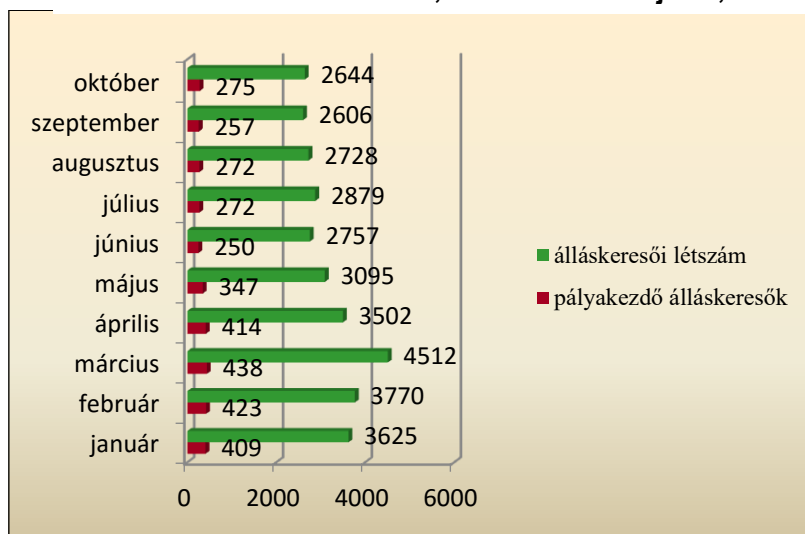
5.1.1. A pályakezdő munkanélküliek

A pályakezdők száma ez év októberében 275 fő, amely az előző hónaphoz képest 18 fővel (7%-kal) több, ugyanakkor az előző év azonos időszakához viszonyítva 165 fővel (37,5%-kal) kevesebb. A Székesfehérvári járásban a pályakezdők aránya az álláskeresőikön belül 10,4 %, amely 0,5%-pont növekedést mutat a szeptemberi hónaphoz képest.

A diagram jól szemlélteti a pályakezdő álláskeresőik számának alakulását az idei évben. A legmagasabb számban (438 fő) 2016 márciusában voltak jelen a nyilvántartásban, míg a legalacsonyabb létszám (250 fő) a június hónapot jellemezte. Az elmúlt négy hónapban létszámuk számottevően nem változott, viszonylagos stagnálás a jellemző.

A pályakezdekők számának, arányának alakulása az álláskeresők létszámán belül, Székesfehérvári járás, 2016.

A 2016. évben a pályakezdekők aránya az álláskeresői létszámon belül 9,1-11,8% között mozog. A legalacsonyabb arány június hónapban figyelhető meg (9,1%), míg a legmagasabb érték április hónapban mutatkozott (11,8%). 2016 októberében a pályakezdekők aránya 10,4% lett az álláskeresői állományon belül, amely az előző év azonos időszakához képest 2,5%-ponttal kevesebb.

A nemek arányát tekintve a pályakezdő álláskeresők körében 51,6%-ban (142 fő) vannak jelen a nők, míg 48,4%-ban (133 fő) a férfiak.

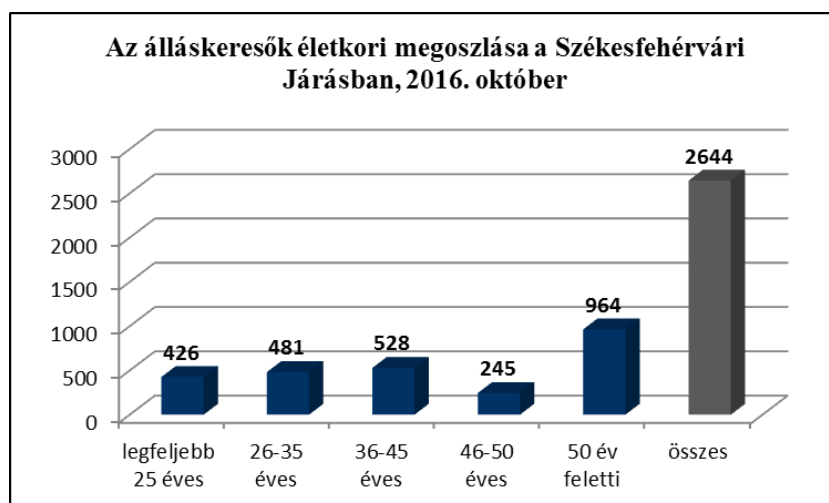
Az iskolai végzettség szerinti összetételt tekintve elmondható, hogy 30,9%-ot (85 fő) tesz ki a 8. általános iskolai végzettséggel (68 fő, 24,7%)- illetve alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők (17 fő, 6,2%) aránya.

A középfokú végzettségű pályakezdekők összesen 56 fővel (20,4%) vannak jelen a Székesfehérvári járás nyilvántartásában, míg a középszintű végzettségűek száma 120 fő (43,7%), amelyből a szakközépiskolát és technikumot végzettek együttes száma 89 fő (32,4%) és a gimnáziumot végzettké 31 fő (11,3%). A felsőfokú iskolai végzettséggel bírók (főiskola, egyetem) száma mindösszesen 14 fő (5,1%).

A pályakezdő álláskeresők 85,5%-a (235 fő) legfeljebb 6 hónapja, 8%-a (22 fő) 7-12 hónapja és 6,5%uk (18 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban.

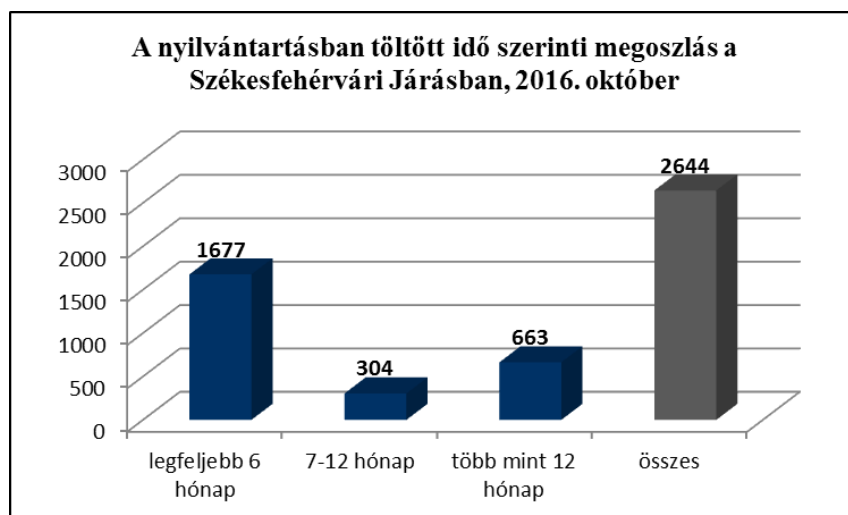
5.1.2. Az 50 év feletti munkanélküliek

Az életkor szerinti összetétel alapján 2016 októberében az állomány 16,1%-a (426 fő) legfeljebb 25 éves, a 26-35 évesek aránya 18,2% (481 fő), a 36-45 éveseké 19,9 % (528 fő), a 46-50 éveseké 9,3 % (245fő), míg az 50 évesnél idősebbek aránya 36,5% (964 fő). Az 50 év feletti arányát a megyei álláskeresői létszám tekintetében is ez az arány jellemzi, továbbá az is elmondható, hogy az 50 év feletti álláskeresők létszáma egész évben 35-38%-ot képvisel a járás összes álláskeresői létszámán belül, amely igen magas arány.

5.1.3. Tartósan munkanélküliek

A nyilvántartott álláskeresők 63,4%-a (1.677 fő) legfeljebb 6 hónapja, 11,5%-a (304 fő) 7-12 hónapja és 25,1%-uk (663 fő) már több mint 12 hónapja szerepel folyamatosan a regisztrációban. Ez utóbbi érték 0,4%-ponttal alacsonyabb az egy hónappal korábinál. Összehasonlítva a havi megyei adatokkal, hasonló arányok jelennek meg, hiszen a megyei összlétszámon (8.945 fő) belül 60,1%-ot (5.372 fő) képviselnek a legfeljebb 6 hónapja nyilvántartásban lévők, 12,8%-ot (1.147 fő) a 7-12 hónapja regisztráltak-, és 27,1%-ot (2.426 fő) a több mint 12 hónapja a nyilvántartásban maradók.

A Székesfehérvári járás össz-álláskeresőinek jelentős hányada – több mint kétharmada – nem pályakezdő. Majdnem kétharmaduk fizikai állományú, közel egyharmaduk szakmunkás. A nemek tekintetében a nők dominálnak, az életkor szempontjából pedig az 50 év felettek. Megállapítható az is, hogy az egyes korosztályok között az időben előrehaladva a munkanélküliség egyre dominánsabb jelenséggé válik. Az álláskeresők döntő többsége az utóbbi hat hónapban regisztrált, ugyanakkor nem elhanyagolható a tartós munkanélküliek

aránya sem. A helyzet súlyát mutatja, hogy a nyilvántartottak nagyobb hányada semmilyen ellátásra nem jogosult.

A pályakezdők az összes álláskereső mintegy 10%-át teszik ki, mintegy harmaduk 8. általános iskolai végzettségű, vagy egyáltalán nem rendelkezik végzettséggel. A középfokú iskolai végzettségűek lényegesen kevesebben vannak, a felsőfokú végzettségűek száma a legalacsonyabb. A munkanélküliségük időtartama az össz-álláskeresőhöz képest nem tér el.

Az 50 év felettiiek igen magas arányban vannak jelen az álláskeresők között.

5.2. Az álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint

Az iskolai végzettség szerinti összetételt tekintve elmondható, hogy 31,3%-ot (828 fő) tesz ki a 8. általános iskolai végzettséggel (731 fő, 27,6%), illetve alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők (97 fő, 3,7%) aránya. A középfokú végzettségűek összesen 684 főt (25,9%) tesznek ki az állományon belül, amelyből 614 fő (23,2%) a szakmunkásképzőt végzetek száma és 70 fő (2,6%) a szakiskolát végzetek száma. A középiskolát végzetek száma 879 fő (33,2%), amelyből a szakközépiskolát és technikumot végzetek együttes száma 623 fő (23,5%) és a gimnáziumot végzeteké 256 fő (9,7%). A felsőfokú iskolai végzettséggel bírók (főiskola, egyetem) száma mindösszesen 253 fő (9,6%).

5.3. Megváltozott munkaképességűek

A megváltozott munkaképességűek száma nem mutat magas értéket. Egyrészt a megyei létszám sem domináns, és ehhez képest a Székesfehérvári járásban nyilvántartott létszám sem magas. 2016 októberében a járásban 141 főt mutat a megváltozott munkaképességűek száma és egész évben csak márciusban haladta meg a 200 főt, ezt megelőzően-, illetve ezt követően 200 fő alatt maradt a létszámuk.

megváltozott munkaképességűek száma zárónapon (fő)	2016/Jan	2016/Feb	2016/Márc	2016/Ápr	2016/Máj	2016/Jún	2016/Júl	2016/Aug	2016/Szept	2016/Okt
Székesfehérvári Járási Hivatal	198	199	242	187	171	149	153	149	153	141
Fejér megye	680	722	809	671	660	620	647	617	600	562

5.4 Inaktívok megkeresése

Fentebb, a 4.1 fejezetben részletesen láthattuk a Székesfehérváron, illetve a járásban élő inaktívok számát és demográfiai jellemzőit. Az inaktívok jelentős része tanulói jogviszonnyal rendelkezik, illetve nyugdíjas, így ezek a csoportok nem relevánsak a projekt szempontjából. Azonban meg kell vizsgálni, hogy a gyermekgondozás címen ellátásban részesülők, illetve a rokkantsági ellátásban részesülők milyen módon vonhatóak be a projekt által nyújtott eszközökön keresztül. A projekt másik potenciális célcsoportja azok a munkanélküli emberek, akik nem regisztrálták magukat a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán, hivatalosan nem számítanak munkanélkülinek, de aktív korúak, munkaképesek, és adott esetben a valóságban

ténylegesen munkát keresnek, illetve tudnának keresni. Erről a célcsoportról hivatalos információk nincsenek, mindössze becsülni lehet létszámukat más hivatalos adatok alapján.

A Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb adatközlései szerint 2016 októberében a foglalkoztatottak létszáma 4 millió 404 ezer fő volt. Országos szinten a 138 ezer fős növekedés szinte teljes egészében az elsődleges munkaerőpiacon következett be. A foglalkoztatottak közül 4 millió 358 ezren tartoztak a 15–64 évesek korcsoportjába, ebből a létszámból kb. 65-66 ezer fő volt a székesfehérvári járásban lakók száma. A fiatal (15–24 éves) foglalkoztatottak létszáma az országban 310 ezer fő, ebből a székesfehérvári járás részesedése 5100 fő. Az ún. legjobb munkavállalási korú (25–54 éves), valamint az idősebb (55–64 éves) foglalkoztatottak száma egyaránt emelkedett, mind az országban, mint pedig térségünkben, előbbiek foglalkoztatási rátája, 82,8%-ra, utóbbiaké 51,0%-ra.

A KSH nagymintás munkaerő-felvételének adatai alapján készült becslések szerint a székesfehérvári járásban 2016 októberében több mint 65 ezer fő foglalkoztatott volt az aktív 15-64 éves korosztályban, a foglalkoztatási ráta megközelíti a 70 százalékot. Az inaktívak becsült számát az egyes korcsoportokban az alábbi táblázat mutatja. Ezek alapján – figyelembe véve az egészségügyi, tanulmányi, életkori, stb. okokból munkát nem vállalók számát – a regisztrált álláskeresőkön túl is van még kimutatható munkaerő-tartalék a térségben.

Korcsoport	Létszám (fő)	Foglalkoztatási ráta (%)	Inaktívak becsült száma fő
15-24 év	3773	29,1	12474
25-54 év	50129	82,8	10850
55-64 év	12508	51,1	10660
Összesen	66410	67,4	33984

A fenti célcsoportok megkeresését a projekt folyamán kiemelten fontosnak ítéljük, hiszen munkaerő-piaci szempontból rejtett célcsoportról, illetve tartalékról van szó. Sok esetben ezeknek az embereknek bizonyos hányada szintén munkához próbál jutni, de az intézményrendszerrel kapcsolatos korábbi csalódásaik, negatív tapasztalataik alapján már meg sem jelennek a regisztrációkban, így lehetőséget sem adnak maguknak, hogy több csatornán keresztül találják meg őket a munkáltatók. A megkeresésekre jó alkalmat teremtenek a különböző álláskeresői fórumok, HR-klubok, illetve módszertani lehetőségként érdemes fontolóra venni a már bevont célcsoport tagok saját kapcsolati hálójának ilyen szempontú felderítését, és ezeken keresztül az inaktívak megszólítását és bevonását.

6. A munkanélküliek támogatása, a foglalkoztatást elősegítő programok

6.1. Betöltetlen álláshelyek ágazonként

2016. október végén, zárónapon az üres álláshelyek száma 1.380 db, az előző havinál 40-nel kevesebb.

Ahogy a lenti táblázatból is látszódik, a legtöbb betöltetlen álláshely a közigazgatásban van, ezt követi a feldolgozóipar, valamint a kereskedelmi és gépjárműjavítási ágazat. A közigazgatási ágazatban tapasztalható magas szám értelmezéséhez szükséges tudni, hogy ebben a számban benne vannak a közfoglalkoztatotti álláshelyek is.

A betöltetlen álláshelyek száma ágazonkénti megbontásban az alábbiak szerint alakul:

Ágazat	Létszám (fő)
A Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	42
B Bányászat, kőfejtés	0
C Feldolgozóipar	304
D Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	5
E Vízellátás; szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmérséklés	1
F Építőipar	24
G Kereskedelem, gépjárműjavítás	110
H Szállítás, raktározás	12
I Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	20
J Információ, kommunikáció	1
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	24
L Ingatlanügyletek	77
M Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	17
N Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	77
O Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	567
P Oktatás	6
Q Humán-egészségügyi, szociális ellátás	62
R Művészet, szórakoztatás, szabad idő	9
S Egyéb szolgáltatás	14
T Háztartás munkaadói tevékenysége; termék előállítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	
U Területen kívüli szervezet	8
Összesen	1380

6.2. Aktív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások

Az aktív eszközök fogalma alatt mindazokat a szakpolitikai eszközöket értjük, amelyek a munkanélküliek munkaerőpiacra történő gyorsabb visszavezetését szolgálják. Többek között ide sorolhatók a munkavégző képesség erodálásának megakadályozását (közmunka), javítását (oktatás, képzés), a munkavállalási költségek csökkentését (közlekedési hozzájárulások) szolgáló eszközök, amelyek a munkanélküliek munkaerőpiacra történő jutását célozzák. Munkáltatói oldalon pedig ide értendők azok a különféle intézkedések, amelyek a foglalkoztatási költségek csökkentését célozzák. Aktív eszközként kell értelmezni a munkaközvetítő tevékenységet és az ehhez kapcsolódó szolgáltatásokat, a munkakeresést ösztönző segélyfolyósítási eljárásokat, valamint a foglalkoztatást célzó tanácsadásokat is.

6.2.1 A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében nyújtott aktív munkaerő-piaci eszközök, szolgáltatások

Olyan támogatási eszközök alkalmazását tartjuk kívánatosnak, amelyek Fejér megye eltérő munkaerő-piaci, gazdasági sajátosságaihoz igazítottan és a leendő munkáltatókon keresztül közvetetten kínálnak alternatívát a hátrányos helyzetű célcsoportba sorolható személyek munkaerő-piaci státuszának kedvezőbb irányú alakításában. A munkaerő-piaci program erőssége, hogy egy személy esetén nemcsak egy támogatási programelem alkalmazható, hanem további olyan támogatási programelem is hozzárendelhető, amellyel a résztvevő munkaerő-piaci integrációja hatékonyabban segíthető.

A legfeljebb kilencven napos munkatapasztalat-szerzés támogatás - amely 100%-os bérköltség támogatás - egyaránt kedvező lehetőséget kínál a foglalkoztató és a munkavállaló számára. Ezen időszak alatt a munkáltató meggyőződhet a munkavállaló képességeiről, a munkavállaló pedig a korábban szerzett szakmai tapasztalatai valós munkakörülmények közötti alkalmazhatóságának mértékéről.

Erre ráépíthető és a munkaerő-piaci integrációt előmozdító, nyújtható támogatás a bértámogatás, amely sem a támogatási összegben, sem a támogatási és a továbbfoglalkoztatási időtartamot együttesen véve nem lépi túl az egy főre biztosítható költséget és az egyéni programban ajánlott időhatárt.

Az ismertetett konstrukciókon kívül a bérköltség támogatás (de minimis) önállóan is nyújtható támogatási elem a programban. A bértámogatás szempontjából nem hátrányos helyzetűek számára de minimis jogcímen lehet a projekt keretében támogatást nyújtani.

Növelve a célcsoport munkavállalási esélyeit és mobilitási hajlandóságát, a leendő munkaadó és a résztvevő számára munkába járás útiköltsége is elszámolható a programban, ha a résztvevő a lakóhelye/tartózkodási helye és a foglalkoztatás helyszíne között tömegközlekedési eszközt vesz igénybe.

Célunk a munkaerő megyén belül tartása, a megyei foglalkoztatási szint növelése, ezért a lakhatási támogatáshoz a lehető legalacsonyabb létszámot és költséget rendeltük.

A foglalkoztatást elősegítő képzésben történő részvétel támogatása (képzési költség; képzéshez kapcsolódó helyi/helyközi utazás; keresetpótló juttatás) hangsúlyos elem a költségvetésben.

Ez az eszköz lehetőséget kínál a felzárkózásra és elhelyezkedési esély növelésére, így erre figyelemmel olyan képzési programok megvalósítása a cél, amelyek kedvező időtartam alatt biztosítják a foglalkoztatói igények kielégítését.

A költségvetésben tervezett munkaerő-piaci szolgáltatások készítik elő a programban igénybe vehető támogatási programelemeket. Valószínűsítve a célcsoport kedvezőtlen munkaerő-piaci jellemzőiből, alacsonyabb kvalitásából fakadó hátrányokat, kiemelten preferáljuk a mentori szolgáltatást, amely a résztvevők egyedi igényeire alapoz és a program több szakaszában is alkalmazható.

Ezzel összhangban a kormányhivatal, mint konzorciumi partner belső erőforrására támaszkodva-, és figyelemmel a célcsoport munkaerő-piaci jellemzőire - a munkatanácsadás, az újrorientáló, illetve a reintegráló csoportos foglalkozás, a munkavállalói kulcsképeségeket és kulcskompetenciákat fejlesztő csoportos foglalkozás egyaránt indokolt

szolgáltatás lehet. A munkáltatói kapcsolattartás/munkaközvetítés, mint szolgáltatás kifejezetten szükséges, tekintve, hogy a helyben kialakított munkáltatói kapcsolatrendszer fontos bázisa és a későbbi foglalkoztatás eredményességének egyik alapköve.

Kiegészítve a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat humán kapacitását, kiemelten a mentori szolgáltatást és a munkáltatói kapcsolattartást, de emellett több csoportos foglalkozást is (előzetesen tervezetten pl. a motivációs csoportos tréninget, az újraorientáló foglalkozást, a reintegráló csoportos foglalkozást., stb.) kormányhivatalon kívüli szervezet is nyújtja. Biztosítva a munkaerő-piaci szolgáltatások széleskörű és mobilis hozzáférését, ehhez társítható útiköltség finanszírozását is megjelenítettük a felmerülő költségek között.

6.2.2 Munkaerő-piaci szolgáltatások és profiling kapcsolata a munkaerő-piaci programban

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat szolgáltatásainak minőségi fejlesztése-, és szolgáltatási kínálatának bővítése elengedhetetlen és ezen elvárásokkal egyidejűleg, ily' módon egyrésztől sürgetőleg hatnak a nyilvántartásban szereplő álláskereső munkaező-piaci helyzetének javítását illetően, másrésztől a jövőben esetlegesen várható új irányvonalak, elképzelések kezelését érintően is.

Ezt a kihívást szem előtt tartva valós-, lehetőleg hosszú távú megoldásokat és kitörési pontokat kell találni, amelyek értékállóak lesznek a jövőben prognosztizálhatóan bekövetkező változások mellett is, ugyanakkor tapasztalatai, módszertana könnyebben adaptálhatóak egy új, fejlődő rendszerben.

Ismerve az álláskeresői állomány összetételét, egy korábbi elemzésben értékelt területek gyengeségeit, hiányosságait, megállapítható, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban olyan szolgáltatások beépítése szükséges, amelyet eddig vagy kapacitáshiányosan lehetett csak megoldani, vagy egyáltalán nem jelentek meg meg nyújtható szolgáltatásként, de ahhoz, hogy az álláskereső egyéni munkaerő-piaci előmenetelét biztosítani lehessen, szükségessé válik bizonyos többlétszolgáltatások beépítése.

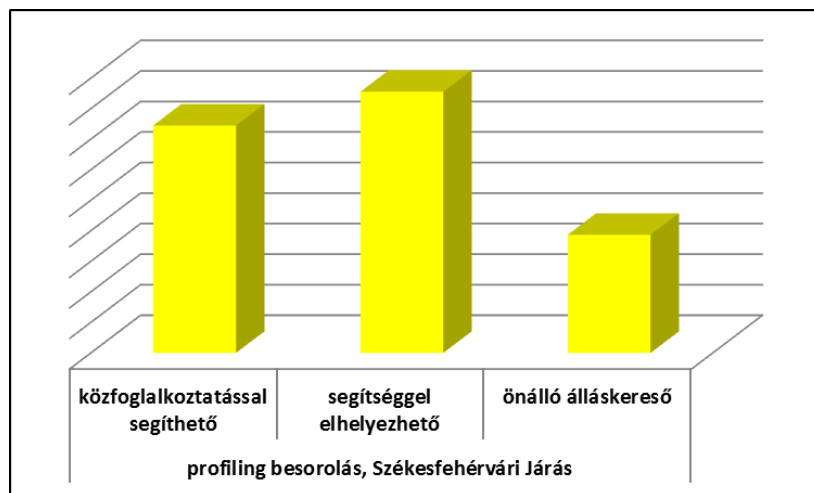
A profiling rendszer és az egyéni cselekvési terv (a továbbiakban: ECST) bevezetése az uniós források felhasználásának előfeltétele, ezen ex-ante feltétel teljesítését Magyarország a Partnerségi Megállapodásban 2015. december 31-ig vállalta.

A kategorizálás (profiling) olyan ügyfélszolgálati munkát támogató eszközrendszer, amely célja, hogy az ügyfelek mielőbbi elhelyezkedésük érdekében objektív tényezőik alapján, a szükségleteikhez mértén szabályozott módon juthassanak hozzá a számukra megfelelő szolgáltatásokhoz és támogatásokhoz.

A profiling rendszer eredményeként azonosításra kerülnek az ügyfelek, az alábbi kategóriák szerint:

- akik önállóan (illetve közvetítési segítséggel) elhelyezkedni képes ügyfelek;
- akik támogatással, munkaerő-piaci szolgáltatással az elsődleges munkaerőpiacra segíthető ügyfelek;
- akiket az illetékes járási hivatal rendelkezésre álló eszközei segítségével csak hosszú távon, nagy segítséggel tud az elsődleges munkaerőpiacon való foglalkoztatáshoz segíteni, így nagy részük számára a közfoglalkoztatás lehetősége biztosítható.

Az alábbi grafikon szemlélteti a Székesfehérvári Járásban lévő nyilvántartott álláskeresők profilig besorolását, az egyes kategóriák megoszlását (megjegyzés: 2016. 11. 15-ei szűrés adatai alapján)

A grafikon jól szemlélteti, hogy a járás nyilvántartásában lévő álláskeresők legnagyobb állományát a segítséggel elhelyezhető személyek teszik ki, de emellett magas arányú a nagyon nagy segítséggel, hosszú távon elhelyezhető, vagyis a közfoglalkoztatással segíthetők köre is. Az önálló álláskeresők vannak legkevesebb számban a járás állományában.

Ha tovább vizsgálódunk a rendelkezésre álló statisztikai adatok között, akkor az is megállapítható, hogy a Székesfehérvári járás nyilvántartási rendszerében, a legalacsonyabb számban a **25 év alattiak** találhatóak. Érdekes, hogy a 25 év alattiak körében is nagyon magas a csak általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma, mint ahogy az is meglepő, hogy a vártnál alacsonyabb a szakképzett fiatalok száma is. Életkori sajátosságukat, és a munkaerő-piacon történő tapasztalatlanságukat az is igazolja, hogy körükben a munkaerő-piacra segítséggel elhelyezhetőek száma a legmagasabb.

Az **50 év feletti**ekről összefoglalóan azt lehet elmondani, hogy egyrészt az ő számuk a legmagasabb az összes állományon belül, másrészt a többi állományhoz képest körükben a legmagasabb az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők száma is. Ugyanakkor meglepő, hogy körükben magasabb a főiskolai, egyetemi végzettségűek száma, mint pl. a 25 év alattiak vagy a 40-50 év közöttiek körében.

Ennél a korosztálynál mutatkozik meg a legélesebben, hogy a nagyfokú munkaerő-piaci tapasztalat nem jelent szükségképpen előnyt akkor, amikor a kategorizálásban meg kell határozni az egyes személyekhez társítható munkaerő-piaci „faktort”. Korábbi elemzések alkalmával kimutatható volt, hogy az 50 év felettiak közül kerül(het) ki a legtöbb tartós álláskereső személy is, ami a munkaerő-piaci reintegráció arányát kedvezőtlen spektrumba tolhatja..

A fentiekből következően, valamint ismerve az álláskeresői állomány jellemzőit (alacsony munkavállalási készség szint, kulcskompetenciák hiánya, alacsony motivációs szint..stb.), kiemelt fontosságú a nyújtható szolgáltatások körének bővítése, részint a kormányhivatal belső erőforrása révén, részint a kormányhivatalon kívüli szervezet segítségével.

A Fejér Megyei Kormányhivatal több uniós program eredményes megvalósításában is érdekelt, amelyek az alábbi aktív munkaerő-piaci eszközök elérésével segítik az álláskeresők nyílt munkaerő-piaci re-/integrációját.

6.2.3 GINOP-5.1.1-15 „ÚT A MUNKAERŐPIACRA!”

A projekt célja:

- egyrészt az álláskeresők és inaktívok, különösen az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztathatóságának javítása, nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésének támogatása,
- másrészt a közfoglalkoztatásból a versenyszférába való átlépés elősegítése azon közfoglalkoztatottak esetében, akik képessé tehetők és készek munkát vállalni a versenyszférában.

A projekt célcsoportjai között a 25-64 év közöttiekben belül megtalálhatóak az alacsony iskola végzettséggel rendelkezők, a 25-30 év közötti pályakezdők, az 50 év feletti álláskeresők, a gyermekgondozás/hozzá tartozó ápolását követő újrakezdés nehézségeivel küzdők, a tartósan (legalább 6 hónapja) nyilvántartott álláskeresők, valamint a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethetők egyaránt.

A kiemelt program konzorciumvezetője a Nemzetgazdasági Minisztérium. Ennek sikeres megvalósításában a Fejér Megyei Kormányhivatal konzorciumi partnerként vesz részt.

Megvalósítás időtartama: 2015. október 1. – 2018. december 31.

A projekt 100%-ban finanszírozza a résztvevők képzési és vizsgadíját, a képzés idejére a résztvevőknek keresetpótló juttatást biztosít. A képzés helyszínére történő utazás elősegítése érdekében helyi, illetve helyközi utazási támogatást nyújt az ügyfelek részére.

A programban résztvevők foglalkoztatása után a munkáltatók részére bér- és bérköltség támogatás biztosítható, valamint támogatható az ügyfelek vállalkozóvá válása is. A foglalkoztatáshoz kapcsolódva támogatható a helyközi utazási költség is.

Lakhatási támogatás finanszírozása is lehetséges, melynek célja annak megkönnyítése, hogy az álláskeresők munkaerő-piaci helyzetük javítása érdekében olyan munkalehetőséget is elfogadjanak, amely esetében a munkavégzés helye az állandó lakóhelyüktől távol van.

6.2.4 Az IGR mint rendszer, és a GINOP-5.2.1-14 „Ifjúsági Garancia” projekt keretében adható támogatások

Az Ifjúsági Garancia Rendszer alapja az Európai Tanács 2013. április 22-i ajánlása, mely szerint a tagállamoknak el kell érni, hogy „valamennyi 25 év alatti fiatal a munkahelye elvesztését vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapos időszakon belül színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban, tanuló szerződéses gyakorlati képzésben vagy gyakornoki képzésben részesüljön.”

Támogatási formák a GINOP-5.2.1-14 program keretében

A programban dolgozó Ifjúsági tanácsadók által a humánszolgáltatások széles köre elérhető a fiatalok számára, valamint a személyes mentori segítség is biztosított az ügyfeleknek.

A projekt 100%-ban finanszírozza a résztvevők képzési és vizsgadíját, a képzés idejére a résztvevőknek keresetpótló juttatást biztosít. A képzés helyszínére történő utazás elősegítése érdekében helyi, illetve helyközi utazási támogatást nyújt az ügyfelek részére.

A programban résztvevők foglalkoztatása után a munkáltatók részére különböző konstrukciókban bér- és bérköltség támogatás biztosítható, valamint támogatható az ügyfelek vállalkozóvá válása is. A foglalkoztatáshoz kapcsolódva támogatható a helyközi utazási költség is.

Lakhatási támogatás finanszírozása is lehetséges, melynek célja annak megkönnyítése, hogy az álláskeresők munkaerő-piaci helyzetük javítása érdekében olyan munkalehetőséget is elfogadjanak, amely esetében a munkavégzés helye az állandó lakóhelyüktől távol van.

6.2.5 Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”

A projekt célja a felnőtt lakosság, kiemelten a közfoglalkoztatásban résztvevők képzettségi színvonalának növelése, a közfoglalkoztatásban résztvevők számára a továbblépés, illetve az elsődleges munkaerőpiacon történő elhelyezkedés lehetőségének megteremtése.

A további képzéseken való részvétel, valamint a munkaerő-piaci előrejutás érdekében kompetenciák megszerzésének támogatása.

A célok között szerepel a felnőttképzésben résztvevők számának és arányának növelése, a felnőttek tanulási kedvének javítása, a munkaadók szakképzett munkaerővel való jobb ellátása.

Összességében a projekt célkitűzése a magyar gazdaság versenyképességének javítása, a piaci elvárásoknak való magasabb színvonalú megfelelés érdekében.

A projekt időszak: 2015.12.01 - 2018.12.31.

A projekt keretében kiemelt elvárás, hogy folyamatosan figyelemmel kell kísérni a változó munkaerő-piaci igényeket, és a felkínált képzések listáját (a képzési jegyzéket) szükség szerint módosítani kell.

Ügyelni kell arra, hogy a lehetséges képzési kimenetek között jelenjen meg a munkáltatói igényre épülő képzés támogatása, azaz a munkaerő-piaci kereslettel rendelkező szakképesítések megszerzésének támogatása.

A projekt célcsoportja a közfoglalkoztatási jogviszonyban vagy munkaviszonyban állók.

A képzéshez nyújtható támogatások: képzési költség és vizsgadíj, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok és egyéb, a képzéssel összefüggésben előírt, a képzés elvégzéséhez szükséges speciális vizsgálat és kapcsolódó védőoltás költsége. Ezen felül nyújtható még a képzéshez kapcsolódó (helyi/helyközi) utazási költségek az állandó, vagy bejelentett tartózkodási hely és a képzés helye közötti útiköltség vonatkozásában.

6.3. Pénzben nyújtott támogatások

A 2016. október 31-ei zárónapi adatok alapján a Székesfehérvári járásban valamilyen jellegű ellátásban az összes nyilvántartott 46,6%-a (1.234 fő) részesülhet. Ezen belül 19,7%-uk (522 fő) álláskeresési járadékra jogosult, míg 3-as típusú álláskeresési segélyt 11,6%-uk (307 fő)

vehet igénybe. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra a nyilvántartottak 15,3%-a (405 fő) tarthat igényt.

A járásban nyilvántartott álláskeresőknél nagyobb hányada - 53,3%-a -, amely 1.410 fő, semmilyen ellátás igénybevételére nem jogosult.

7. Oktatás, képzés hatása a munkaerőpiacra

7.1. Szakoktatás, szakiskolai oktatás, felnőttoktatás

7.1.1. Szakoktatás, szakiskolai oktatás

A szakképzési rendszer átalakításának alapja a gazdasági igényekhez való alkalmazkodás, a kereslet alapú képzett munkaerő-kínálat megteremtése. A 2013-2020 közötti időszakot lefedő Fejér Megyei Szakképzés-fejlesztési Koncepció megjelöli azokat a szakmákat, amelyek iránt a dokumentum kiadását megelőző időszakban a foglalkoztatók részéről a legnagyobb igény mutatkozott.

	2011.	2012.	2013.
100 fő és több	Gumitermék-gyártó, vulkanizáló	Villamos-berendezés összeszerelő	Gumitermék gyártó gépkezelő
		Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású	Egyszerű erdészeti, vadászati és halászati foglalkozású
50 - 99 fő	Fémmegmunkáló gépkezelő	Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője	Egyéb termék-összeszerelő
		Egyéb termék-összeszerelő	Fémmegmunkáló, felületkezelő gép kezelője
20 - 49 fő		Gyümölcs- és zöldségfeldolgozó, - tartósító	Mechanikai gép-összeszerelő
		Szabó, varró	Egyéb szolgáltatási foglalkozású
		Műanyagtermék-gyártó gép kezelője	Földmunkagép és hasonló könnyű- és nehézgép kezelője
		Földmunkagép és hasonló könnyű- és nehézgép kezelője	Villamos gépek és készülékek műszerése és javítója
		Kőműves	
		Elelmiszer-, italgyártó gép kezelője	
10-19 fő	Gyengeáramú villamosmérnök	Forgácsoló	Villamosmérnök
	Gyengeáramú villamos ipari technikus	Mechanikai gép összeszerelő	Kőműves
	Eladó	Ügynök	Számviteli ügyintéző
	Lakatos	Egyéb egyszerű építőipari foglalkozású	Kubikos
	Fafeldolgozó gépkezelő és gyártósor mellett dolgozó	Vezeték- és csőhálózat- szerelő	Lakatos
		Autóbuszvezető	Rakodómunkás
		Vegyí alapanyagot és terméket gyártó gép kezelője	Vízgázdálkodási gépkezelő
		Baromfitartó és - tenyésztő	Egyéb irodai, ügyviteli foglalkozású
			Vezeték és csőhálózat szerelő
			Gépkezelők]

Forrás: Fejér megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

A megyei szakképzés-fejlesztési koncepció összeállítása és a program koordinálása, a kijelölt mérőföldkövek teljesítése mellett a Fejér Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság (FMFKB) fontos feladata a felnőttképzés koncepciójának megalkotása, a támogatott és nem támogatott hiányszakmák jegyzékének összeállítása.

A szakképzés koordinálása érdekében jött létre a Székesfehérvári Szakképzési Centrum, amely 9 tagintézmény működését, oktató-nevelő munkáját fogja össze. Fontos szerepet játszik a szakképzés piaci igényeknek megfelelő átalakításában, figyelembe véve a városi, megyei és

térségi munkaerő-piaci helyzetet. Emellett a városban több szakképesítést adó, szakgimnáziumi és szakközépiskolai – valamint kifutó rendszerben szakközépiskolai és szakiskolai – képzést biztosító középfokú intézmény működik. A 2015/16-os tanév létszámadatai a következők:

Középiskola neve	Képzés jellege	Létszám (fő/évfolyam)						Összesen
		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	14. évfolyam	
Gárdonyi Géza Szakképző Iskola	szakiskola	65	41	47	0	0	0	153
Gárdonyi Géza Szakképző Iskola	szakközépiskola	20	18	0	0	0	0	38
Arany János Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	speciális szakiskola	74	35	13	7	0	0	129
Teller Ede Szakközépiskola	szakközépiskola					112	145	257
Aranykéz Középiskola és Szakiskola	szakiskola	0	0	0	0	10	0	10
Aranykéz Középiskola és Szakiskola	szakközépiskola	0	0	36	14	0	0	50
Dél-Balatonai Idegenforgalmi és Közgazdasági Szakközépiskola	szakközépiskola	0	0	0	0	28	65	93
Ybl Miklós Pénzügyi és Számviteli Szakközépiskola	szakközépiskola	0	0	0	0	94	69	163
SZENT ISTVÁN MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI SZAKKÉPZŐ ISKOLA	szakiskola	84	48	36	18	0	0	222
SZENT ISTVÁN MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMISZERIPARI SZAKKÉPZŐ ISKOLA	szakközépiskola	35	14	57	11	26	16	159
Székesfehérvári Szakképzési Centrum	szakiskola	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	506
Székesfehérvári Szakképzési Centrum	szakközépiskola	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	1052

Forrás: Oktatási Hivatal (kir.hu)

Pályaorientációs tevékenységükben mind a középiskolák, mind a (FMFKB), nagy hangsúlyt fektetnek a hiányszakmák bemutatására, az adott térség által kínált munkaerő kereslet és a gyakorlati képzési lehetőségek bemutatására. Az FMFKB állásfoglalása szerint: „A pályaorientációs stratégia részeként segíteni kell az intézmények, a pedagógusok pályaválasztási munkáját, a diákok és a szülők pályaválasztását az aktuális irányok és lehetőségek megismertetésével, a munkaerő-piaci felmérések tapasztalataival, eredményeivel, a munkaerőpiac igényeivel, az adott iskolákban oktatott hiányszakmákkal, a pályázati pénzekből kiemelten támogatott szakmákkal, az ösztöndíjjal támogatott szakmákkal, az ösztöndíj rendszerével, a szülőket és diákokat a tanulószereződés intézményeinek lehetőségével, előnyeivel, a keresett, a jó elhelyezkedési és kereseti lehetőséget biztosító szakmákkal. A pályaorientációs tevékenység eredményességét monitorizált adatokkal lehet mérni, amelyek részei a pályakövetés rendszerének. Fontos szerep jut a személyes megkeresésnek, az együttműködésben részt vevő iskoláknak, gazdasági szervezeteknek és a kamarának.”

Az átalakított, duális szakképzési rendszer előnye, hogy a diákok az iskolában zajló elméleti képzés mellett a gyakorlati képzés folytatására jogosult gazdálkodó szervezeteknél vagy egyéb szervezeteknél tanulószereződéses gyakorlati képzésben vehetnek részt. Ez a gyakorlatorientált képzési forma hatékonyabb, mint a gyakorlati tanműhelyi képzés, ugyanakkor utóbbi szerepe sem elhanyagolható a szakképzés, szakoktatás szempontjából.

Bár az oktatás- és gazdaságpolitikai törekvések üdvözlendők, ami a szakképzéseket illeti, a képzett szakmunkások, a fizikai munka társadalmi elismertsége még az egyre emelkedő bérek ellenére is nagyon alacsony. Nem elhanyagolható probléma az sem, hogy a szakoktatásban résztvevők száma 2012 óta évről évre csökken, ahogy a KSH adatai alapján összeállított táblázat is mutatja.

Köznevelésben tanulók száma Fejér megyében

Év	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Szakiskola	6131	6669	6731	6624	5996	5452	4856	4101
Szakközépiskola	11391	11436	11761	11193	10254	9389	8730	8225

Forrás: ksh.hu

Ezt a létszámalakulást két tényező befolyásolja: egyrészt a csökkenő születések száma, másrészt – és esetünkben ez a döntő – a tankötelezettség 18-ról 16 éves korra történő leszállítása, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók 16 éves korukban bármilyen végzettség nélkül elhagyják a közoktatást. Ez nagyban megnehezíti a munkaerőpiacon való elhelyezkedésüket, mivel csak betanított munkára alkalmasak.

Számukra megoldást jelenthet a Híd I. és a Híd II. program. A Híd I. programban az a tanköteles korú tanuló vehet részt, aki alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, de középfokú iskolába nem nyert felvételt, és akinek továbbtanulását a kibocsátó általános iskola kezdeményezi. A tanulmányok befejezéséről az iskola tanúsítványt állít ki. A tanulók a már tanultak ismétlésével készülhetnek fel a 9. évfolyam követelményeinek teljesítésére. Az oktatás személyhez igazodó pedagógia gyakorlat, életpálya építés, egyéni tanulási utak, modulrendszerű tananyag és sok választható elem segítségével zajlik. A programot elvégzett diákok a tanév végén bizonyítvánnyal egyenértékű tanúsítványt kapnak, vizsgázniuk nem kell.

A Híd II. programban abban a tanévben, amikor a tanuló 15. életévét betölti, és legalább 6 általános iskolai osztályt sikeresen elvégzett, az általános iskola kezdeményezi felvételét. A 10 hónap időtartamú program tanulásra motivál, fejleszti az egyes szakmák sikeres elsajátításához szükséges készségeket, pályaaorientációs feladatokat lát el. A tanuló a program sikeres befejezése után szakképzésben, 9. szakképző évfolyamon folytathatja tanulmányait. A 20 hónapos változat lehetőséget ad részsakképesítés megszerzésére, illetve a diák folytathatja tanulmányait a teljes képesítés megszerzéséért. A 2015/16-os tanévben Székesfehérváron a Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskola (Híd I.), valamint az Árpád Szakképző Iskola és Kollégium (Híd II.) indítottak ilyen irányú képzéseket.

A szakoktatás esetében problémaként merülhet fel, hogy a szakgimnáziumok létrejöttével egy adott szakmán belül könnyebb lett az átjárhatóság, de nehezebbé vált egy másik szakma választásának lehetősége, a szakmamódosítás.

Az átstrukturált szakképzés jelen kezdeti időszakban nemcsak általános, országos, hanem specifikus, lokális problémákkal is küzd. A városi ösztöndíjprogram kapcsán hátrányban vannak a szakképzési centrum intézményei, mivel ezt alacsony tanulmányi átlaga miatt csak nagyon kevés tanuló veheti igénybe. Ugyanakkor a szakmunkás tanulók esetében igazi motiváló tényező az, amikor bekerülnek egy vállalathoz, és ott olyan szakember foglalkozik velük, aki a szakma szeretetét is át tudja adni nekik. Erre nagyon jó példával szolgál az egyik duális képzésben résztvevő partner, a H. T. M. Zrt., ahol „mester és tanuló” módszerrel pozitív élményt jelent a tanulás. Kiemelt szerepe van annak a munkatársnak, aki egy adott cégnél a tanulókkal foglalkozik.

7.1.2 Felnőttoktatás

A szakképzés kapcsán már kiderült, miért is fontos az FMFKB által összeállított jegyzék a hiányszakmák vonatkozásában. De mi a szerepe a felnőttoktatás terén? Megint csak a Székesfehérvári Szakképzési Centrumot kell kiemelni, amely e jegyzék alapján a 2016/2017-es tanévben 64 szakmában hirdetett meg általános iskolai végbizonyítvánnyal vagy érettségivel rendelkezők számára többségében szakmai előképzettséget nem igénylő, 2 éves időtartamú felnőttoktatási képzéseket, amelyeket az alábbi összefoglaló táblázat tartalmaz.

Felnőttoktatás 2016/2017 szeptember, tervezett

Székesfehérvári SZC Árpád Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
Fotográfus és fotótermék kereskedő	nappali	érettségi	-	12	minden nap	2 év
Fotográfus és fotótermék kereskedő	esti	érettségi	-	12	szerda-péntek-szombat	2 év
Gyakorló fodrász	nappali, esti	érettségi	-	12		2 év
Gyakorló kozmetikus	nappali, esti	érettségi	-	12		2 év
Fodrász	napali	érettségi	gyakorló fodrász	12	minden nap	1 év
Női szabó	nappali	8 általános	-	12	minden nap	2 év
Női szabó	esti	8 általános	-	12	szerda-péntek-szombat	2 év
Fodrász	nappali	érettségi	-	12	minden nap	2 év
Kozmetikus	nappali	érettségi	-	12	minden nap	2 év
Szakmával rendelkezők érettségire felkészítő oktatása	nappali	8 általános	szakmai vizsga	32	minden nap	2 év
Kárpitos	esti	8 általános	-	8	csütörtök-péntek-szombat	2 év
Erősáramú elektrotechnikus	nappali	érettségi	-	13	minden nap	2 év
Ruhaipari technikus	nappali	érettségi	-	13	minden nap	2 év
Sportedző	nappali	érettségi	-	13	minden nap	2 év

Székesfehérvári SZC I. István Középiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	esti	érettségi	-	30	hétfő - szerda	2 év
Pénzügyi – számviteli ügyintéző	esti	érettségi	-	30	péntek - szombat	2 év
Turisztikai szervező, értékesítő	esti	érettségi	-	30	péntek - szombat	2 év
Vállalkozási és bérügyintéző	esti	érettségi	-	30	kedd - péntek	2 év

Székesfehérvári SZC Bugát Pál Középiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
Ápoló	nappali	érettségi	Gyakorló ápoló	24	Hétfőtől péntekig	1 év
Ápoló	esti	érettségi	Gyakorló ápoló	34	Csütörtök/kedd	1 év
Csecsemő és gyermekápoló	nappali	érettségi	Gyakorló csecsemő és gyermekápoló	12	Hétfőtől péntekig	1 év
Egészségügyi asszisztens	esti	érettségi	-	16	Hétfő	2 év
Gyakorló ápoló	esti	érettségi	-	34	Kedd	2 év
Gyakorló csecsemő és gyermekápoló	esti	érettségi	-	16	Hétfő	2 év
Gyakorló mentőápoló	esti	érettségi	-	26	Szerda	2 év
Környezetvédelmi mérés-szaktechnikus	esti	érettségi	Környezetvédelmi technikus	15	Kedd, csütörtök	0,5 év

Székesfehérvári SZC Hunyadi Mátyás Középiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
Államháztartási ügyintéző	esti	érettségi	-	20	Hétfő, kedd	2 év
Irodai asszisztens	esti	érettségi	-	20	Hétfő, kedd	2 év

Székesfehérvári SZC Jáky József Középiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
Magasépítő technikus	esti	érettségi	-	16	hétfő	2 év
Mélyépítő technikus	esti	érettségi	-	16	hétfő	2 év
Útépítő és- fenntartó technikus	esti	érettségi	-	16	hétfő	2 év
Vasútépítő és- fenntartó technikus	esti	érettségi	-	16	hétfő	2 év
Hídépítő és- fenntartó technikus	esti	érettségi	-	16	hétfő	2 év
Földmérő, földügyi és térinformatikai szaktechnikus	esti	érettségi	-	16	péntek	2 év

Informatikai rendszerüzemeltető	esti	érettségi	-	16	péntek	2 év
Székesfehérvári SZC Széchenyi István Műszaki Szakközépiskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
CAD-CAM informatikus	esti	érettségi	-	15	péntek, szombat	2 év
CNC gépkezelő	esti	8 általános	Gépi forgácsoló vagy Gépgyártástechnológiai technikus	15	péntek, szombat	1 év
Elektronikai technikus	esti	érettségi	-	15	péntek, szombat	2 év
Gépgyártástechnológiai technikus	esti	érettségi	-	15	péntek, szombat	2 év
Gépi forgácsoló	esti	8 általános	-	15	péntek, szombat	2 év
Székesfehérvári SZC Deák Ferenc Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
Eladó	esti	8 általános	-	15	hétfő, kedd	2 év
Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	esti	érettségi	-	15	hétfő, kedd	2 év
Pincér	esti	8 általános	-	15	szerda, csütörtök	2 év
Szakács	esti	8 általános	-	15	szerda, csütörtök	2 év
Vendéglátó eladó	esti	8 általános	-	15	szerda, csütörtök	2 év
Székesfehérvári SZC Váci Mihály Ipari Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
CNC gépkezelő	esti	8 általános	Gépi forgácsoló vagy Gépgyártástechnológiai technikus	12	hétfő-kedd-szerda	1 év
Gépi forgácsoló	esti	8 általános	-	12	hétfő-kedd-szerda	2 év
Szerszámkészítő	esti	8 általános	-	12	hétfő-kedd-szerda	2 év
Székesfehérvári SZC Vörösmarty Mihály Ipari Szakképző Iskolája	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
Ács	esti	8 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Asztalos	esti	8 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Épületgépész technikus	esti	érettségi	-	12	péntek - szombat	2 év
Faipari technikus	esti	érettségi	-	12	péntek - szombat	2 év
Festő, mázoló, tapétázó	esti	8 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Gáz- és hőtermelő berendezés-szerelő	esti	8 általános	Központifűtés és gázhálózat rendszerszerelő vagy Épületgépész technikus	12	péntek - szombat	1 év
Kőfaragó, műköves és épületszobrász	esti	8 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Kőműves és hidegburkoló	esti	8 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Központifűtés és gázhálózat rendszerszerelő	esti	8 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Szárazépítő	esti	8 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Tetőfedő	esti	8 általános	Ács	12	péntek - szombat	1 év
Burkoló	esti	9 általános	-	12	péntek - szombat	2 év
Székesfehérvári SZC Perczel Mór Szakképző Iskolája és Kollégiuma	Munkarend	Iskolai előképzettség	Szakmai előképzettség	Max létszám	Tervezett oktatási napok	Időtartam
CNC gépkezelő	nappali	8 általános	gépi forgácsoló	12 fő	hétfő - péntek	1 év
Mechatronikus karbantartó	esti	8 általános	-	12 fő	hétfő, szerda	2 év
Vendéglátó eladó	esti	8 általános	-	12 fő	hétfő, szerda	2 év
Hegesztő	esti	8 általános	-	12 fő	hétfő, szerda	2 év

Gépi forgácsoló	esti	8 általános	-	12 fő	hétfő, szerda	2 év
Kereskedő	esti	érettségi	-	14 fő	hétfő, szerda	2 év
Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	esti	érettségi	-	14 fő	hétfő, szerda	2 fő
Szakmával rendelkezők érettségire felkészítő oktatása	nappali	8 általános	bármilyen szakmunkás végzettség	28 fő	hétfő - péntek	2 év

Forrás: Székesfehérvári Szakképzési Centrum (szfszc.hu)

A Szakképzési Centrum emellett felzárkóztató és alapkompentencia-fejlesztő képzéseket is kínál, amelyek az alapvető ismeretek elsajátításával a munkavállalás, a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedés szempontjából fontos segítséget nyújthatnak.

Megnevezés	Program engedélyezési száma	Képzési kör	Iskolai végzettség	Szakmai végzettség	Képzés időtartama
Környezeti fenntarthatósági ismeretek	E-001389/2015/D001	“D”	Nem szükséges	–	6 óra
8. osztályos felzárkóztató képzés	E-001389/2015/D002	“D”	Befejezett 7. osztály	–	300 óra
7. osztályos felzárkóztató képzés	E-001389/2015/D003	“D”	Befejezett 6. osztály	–	300 óra
Alapkompentencia fejlesztés	E-001389/2015/D004	“D”	Nem szükséges	–	350 óra

Forrás: Székesfehérvári Szakképzési Centrum (szfszc.hu)

A másik fontos, a középfokú oktatás mellett felnőttképzéssel is foglalkozó, minisztériumi fenntartású intézmény a Szent István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola, amely 2016 áprilisában aranykalászos gazda, pék és cukrász felnőttképzéseket indított.

A szakképzési centrumok mellett nem állami fenntartású, felnőttoktatással foglalkozó intézmények is működnek a megyében. Az Ybl Miklós Szakközépiskola és Szakgimnázium 25 éves korig nappali, 25 éves kor felett esti tagozatos munkarendben indít képzéseket. A képzési kínálatot az alábbi táblázat tartalmazza.

Képzési forma	Szakma megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
Államilag támogatott iskolarendszerű	gépgyártástechnológiai technikus	OKJ 5452103	2 év
	üzleti szolgáltatási munkatárs	OKJ 5434001	2 év
	idegennyelvű ipari és kereskedelmi ügyintéző	OKJ 5434703	2 év
	szerszámkészítő	OKJ 3452110	2 év
	ács	OKJ 3458201	2 év
	festő, mázoló, tapétázó	OKJ 3458204	2 év
	kőműves	OKJ 3458214	2 év
	asztalos	OKJ 3454302	2 év
	gépi forgácsoló	OKJ 3452103	2 év
Képzési forma	Szakma megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
Önköltséges iskolarendszerű	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	OKJ 5484111	2 év

	gyógymasszőr	OKJ 5472604	2 év
	gyakorló csecsemő és gyermekápoló	OKJ 5472303	2 év
	csecsemő és gyermekápoló	OKJ 5572302	1 év
	szociális szakgondozó	OKJ 5476203	2 év
	gyermekotthoni asszisztens	OKJ 5476101	2 év
	kisgyermekgondozó nevelő	OKJ 5476102	2 év
	rehabilitációs nevelő	OKJ 5476201	2 év
	szociális asszisztens	OKJ 5476202	2 év
	szociális szakgondozó	OKJ 5476203	2 év
	mentálhigiénés asszisztens	OKJ 5576203	1 év
	szociális gyermek és ifjúsági ügyintéző	OKJ 5576206	1 év
	gyógypedagógiai segítő munkatárs	OKJ 5414001	2 év
	pedagógiai és családsegítő munkatárs	OKJ 5414002	2 év
	magasépítő technikus	OKJ 5458203	2 év
	pénzügyi termékértékesítő (bank, befektetés, biztosítás)	OKJ 5434301	2 év
	pénzügyi számviteli ügyintéző	OKJ 5434401	2 év
	vállalkozási és bérügyintéző	OKJ 5434402	2 év
	vám jövedéki és termékdíj ügyintéző	OKJ 5434403	2 év
	államháztartási ügyintéző	OKJ 5434404	2 év
	egyéb szervezeti mérlegképes könyvelő	OKJ 5534403	1 év
	államháztartási mérlegképes könyvelő	OKJ 5534404	1 év
	vállalkozási mérlegképes könyvelő	OKJ 5534407	1 év
	irodai titkár	OKJ 5434603	2 év
	postai üzleti ügyintéző	OKJ 5484109	2 év

Képzési forma	Szakma megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
Egyéb tanfolyam	kulturális rendezvényszervező	OKJ 5134501	240 óra
	pénzügyi ügyintéző	OKJ 5134404	200 óra
	számítógépes adatrögzítő	OKJ 3134602	320 óra
	festő, mázoló, tapétázó	OKJ 3458204	1100 óra
	ács	OKJ 3458201	1100 óra
	kőműves	OKJ 3458214	1100 óra

Forrás: Ybl Miklós Szakközépiskola és Szakgimnázium (yszi.hu)

A Péter Rózsa Szakgimnázium 2 év időtartamú iskolarendszerű OKJ-képzéseket indít nappali és esti tagozaton.

Képzési forma	Szakma megnevezése	OKJ száma
Államilag támogatott nappali tagozat	államháztartási ügyintéző	OKJ 54-344-04
	IT mentor	OKJ 54-482-01
	kereskedő	OKJ 54-341-01
	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	OKJ 54-841-11
	pénzügyi-számviteli ügyintéző	OKJ 54-344-01
	vám-, jövedéki- és termékdíj ügyintéző	OKJ 54-344-03
	irodai titkár	OKJ 54-346-03
Esti tagozat	államháztartási ügyintéző	OKJ 54-344-04
	IT mentor	OKJ 54-482-01
	kereskedő	OKJ 54-341-01
	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	OKJ 54-841-11
	pénzügyi-számviteli ügyintéző	OKJ 54-344-01
	vám-, jövedéki- és termékdíj ügyintéző	OKJ 54-344-03
	irodai titkár	OKJ 54-346-03

Képzési forma	Szakma megnevezése	OKJ száma
Levelező tagozat	államháztartási ügyintéző	OKJ 54-344-04
	IT mentor	OKJ 54-482-01
	kereskedő	OKJ 54-341-01
	logisztikai és szállítmányozási ügyintéző	OKJ 54-841-11
	pénzügyi-számviteli ügyintéző	OKJ 54-344-01
	vám-, jövedéki- és termékdíj ügyintéző	OKJ 54-344-03
	irodai titkár	OKJ 54-346-03

Forrás: Péter Rózsa Szakgimnázium (albastart.hu)

Az Aranykéz Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola felnőttképzési szakokkal és felnőttoktatási kínálattal várja az érdeklődőket. A felnőttképzési szakok közül az alábbiak választhatók:

Képzési forma	Szak megnevezése	OKJ száma	Időtartam
nappali	fotográfus és fotótermék-kereskedő	OKJ 54 810 01	12 hónap
	kozmetikus	OKJ 54 815 02	18 hónap
	fodrász	OKJ 54 815 01	18 hónap
	villanyszerelő	OKJ 34 522 04	12 hónap
	kézápoló és műköröm építő	OKJ 52 815 01	6 hónap
	óvodai dajka	OKJ 32 140 01	9 hónap

Forrás: Aranykéz Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola (aranykezoktatas.hu)

Az iskola emellett 25 éves korig nappali rendszerben, 25 éves kor felett levelező munkarendben indít érettségire felkészítő képzéseket, valamint kozmetikus és fodrász képzései vannak nappali és esti tagozatos formában.

A Teller Ede Szakközépiskola a 2016/17-es tanévre érettségivel rendelkezők számára hirdetett meg OKJ-s szakképzéseket, 25 éves korig nappali, 25 éves kortól esti tagozaton.

Szak megnevezése	OKJ száma	Képzési idő
informatikai rendszergazda	OKJ 54 481 04	2 év
pénzügyi-számviteli ügyintéző	OKJ 54 344 01	2 év
vállalkozási és bérügyintéző	OKJ 54 344 02	2 év
vállalkozási mérlegképes könyvelő (levelező)	OKJ 55 344 07	240 óra

Forrás: Teller Ede Szakközépiskola (tellerede.hu)

Az Alba-Pro Nyelvstúdió a nyelvi és egyéb kiegészítő képzések mellett 2016 februárjától óvodai dajka, valamint kertépítő- és fenntartó OKJ-s képzéseket kínál.

A Bildung Nyelviskola a nyelvtanfolyamokon és egyéb ismeretek oktatásán túl az alábbi OKJ-s képzésekre vár jelentkezőket:

Képzési program megnevezése	Nyilvántartásba vételi száma
"A" kör- államilag elismert szakmai képzések (OKJ)	
Kisgyermekgondozó,- nevelő	E-000111/2014/A001
Szociális gondozó és ápoló	E-000111/2014/A002
Pénzügyi-számviteli ügyintéző	E-000111/2014/A003
Pedagógiai,- és családsegítő munkatárs	E-000111/2014/A004
Eladó	E-000111/2014/A005
Gyakorló mentőápoló	E-000111/2014/A006
Gyorséttermi ételeladó	E-000111/2014/A007
Szállítmányozási ügyintéző	E-000111/2014/A008

Forrás: Bildung Nyelviskola (bildung.hu)

A Minerva '90 Felsőoktatási és Tanfolyamszervező Kft. tanfolyami és iskolarendszerű OKJ-s képzéseket hirdet. Utóbbiakat az Ybl Miklós Szakközépiskola és Szakgimnázium bonyolítja.

TANFOLYAMI KÉPZÉSEK		
	OKJ szám	Idő
Mérlegképes Könyvelő Tanfolyamok		
Vállalkozási Mérlegképes Könyvelő Tanfolyam	OKJ 5534407	320 óra
Pénzügyi és Kereskedelmi OKJ Képzések		
Pénzügyi-Számviteli Ügyintéző Tanfolyam	OKJ 5434401	960 óra
Pénzügyi Ügyintéző Tanfolyam	OKJ 5134404	160 óra
Számviteli Ügyintéző Tanfolyam	OKJ 5134405	160 óra
Társadalombiztosítási Ügyintéző Tanfolyam - TB Ügyintéző Tanfolyam	OKJ 5134402	120 óra
Bérügyintéző Tanfolyam	OKJ 5134401	120 óra
Pénztárkezelő és Valutapénztáros Tanfolyam	OKJ 5134303	40 óra
Egészségügyi OKJ Képzések		
Gyógy- és Sportmasször Tanfolyam	OKJ 5472601	1200 óra
Egészségügyi Gázmester Tanfolyam	OKJ 5385301	400 óra
Gyógypedagógiai Segítő Munkatárs Tanfolyam	OKJ 5414001	960 óra
Egészségügyi Kártevőirtó és Fertőtlenítő Tanfolyam	OKJ 3285301	1100 óra
Egyéb OKJ Képzések		
Számítógépes Adatrögzítő Tanfolyam	OKJ 3134602	480 óra
Targoncavezető Tanfolyam	OKJ 3258202	90 óra
Emelőgépkezelő Tanfolyam	OKJ 3258202	90 óra
Földmunkagépkezelő Tanfolyam	OKJ 3258202	90 óra
Raktáros Tanfolyam	OKJ 3134104	280 óra

TANFOLYAMI KÉPZÉSEK

Közbeszerzési Referens Tanfolyam	OKJ 5234301	7 hónap
Irodai Asszisztens Tanfolyam	OKJ 5434601	960 óra

Forrás: Minerva '90 Felsőoktatási és Tanfolyamszervező Kft. (minerva90.hu)

A Prisma Sikertanoda Oktatási és Szolgáltató Kft. főként egészségügyi, szociális és gépészeti képzéseket hirdet.

Képzés megnevezése	OKJ száma	Időtartama
ápolási asszisztens	OKJ 32 723 01	1100 óra
fertőtlenítő-sterilizáló	OKJ 31 725 01	360 óra
gyógy- és sportmasször	OKJ 54 726 01	1400 óra
gyermek- és ifjúsági felügyelő	OKJ 31 761 01	350 óra
kisgyermekgondozó, -nevelő	OKJ 54 761 02	1306 óra
szociális gondozó és ápoló	OKJ 34 762 01	1300 óra
gépi forgácsoló	OKJ 34 521 03	960 óra
CNC gépkezelő	OKJ 35 521 01	480 óra
uszodamester	OKJ 32 810 01	400 óra
virágkötő és virágkereskedő	OKJ 34 215 04	960 óra
szakács	OKJ 34 811 04	960 óra

Forrás: Prisma Sikertanoda Oktatási és Szolgáltató Kft. (prismatanoda.hu)

A Tréning Stúdió Szolgáltató Kft. az alábbi részszakképesítést adó képzéseket hirdeti:

Képesítés megnevezése	Nyilvántartásba vételi száma
emelőgépkezelő (kivéve targonca)	E-000352/2014/A011
targoncavezető	E-000352/2014/A009
földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő	E-000352/2014/A010
útépítő- és karbantartógép kezelő	E-000352/2014/A012
energiaátalakító-berendezés kezelője	E-000352/2014/A013
építési anyagelőkészítő gép kezelője	E-000352/2014/A014
alapozás, közmű-, és fenntartási-gép kezelő	E-000352/2014/A015
emelőgép-ügyintéző	E-000352/2014/A016
munkavédelmi technikus	E-000352/2014/A017
tűzvédelmi előadó	E-000352/2014/A004
tűzvédelmi főelőadó	E-000352/2014/A019
hulladékgyűjtő és szállító	E-000352/2014/A001
hulladékválogató és feldolgozó	E-000352/2014/A002
volframelektrodás védőgázos ívhegesztő	E-000352/2014/A008
fogyóelektrodás védőgázos ívhegesztő	E-000352/2014/A007
bevontelektrodás kézi ívhegesztő	E-000352/2014/A006

Forrás: Tréning Stúdió Szolgáltató Kft. (treeningstudio.hu)

Az Okto-Plusz Oktatásszervező Kft.-nél jelenleg pénzügyi-számviteli ügyintéző (OKJ 54 344 01), valamint vám-, jövedéki- és termékdíj ügyintéző (OKJ 54 344 03) tanfolyamok futnak. A Delikates Felnőttképző Kft. kínálatában jelenleg két OKJ-s képzés szerepel: élelmiszer-,

vegyi áru eladó (OKJ 31 341 05) és boltvezető (OKJ 35 341 01). A Vendéglátó Vállalkozók Érdekképviseleti Egyesülete (a KISOSZ tagegyesületeként) Székesfehérváron boltvezető (OKJ 35 341 01), valamint kézápoló és műkörömépítő (OKJ 32 815 01) képzéseket hirdet. A Tolmácsoló, Fordító és Kereskedelmi Kft. képzésein gép- és gyorsíró, szövegszerkesztő (OKJ 31 346 01), illetve webmester (OKJ 51 481 03) végzettség szerezhető.

A felnőttképzési intézmények együttműködnek a szakmai képzések során a területi kereskedelmi és iparkamarákkal. Ennek keretében a képzésben résztvevő tapasztalatokat szerezhet egy már működő vállalkozástól, ahhoz, hogy később maga is sikeres vállalkozóvá válhasson.

A járás szakképzési kínálatát a Székesfehérvári Szakképzési Centrum határozza meg, amely 9 tagintézményt működtet. Fontos szerepet játszik a szakképzés piaci igényeknek megfelelő átalakításában, figyelembe véve a városi, megyei és térségi munkaerő-piaci helyzetet. A szakképzés rendszerét segíti az FMFKB fejlesztési koncepciója. A középiskolai oktatás – különösen a szakoktatás – nagy problémája a tanköteles kor 18-ról 16 éves korra történő leszállítása, amely jól adathatóan a tanulói létszám csökkenését idézte elő. Az iskolából kimaradók számára jó lehetőséget jelenthetnek a HÍD I-II. programok, illetve az érettségi megszerzését követően elsajátítható szakmák, amelyeket számos székesfehérvári képzőintézmény hirdet meg minden évben.

7.2. Felsőoktatás, duális képzés

A duális képzés mint speciális gyakorlatorientált felsőoktatási képzés lényege, hogy az elméleti képzés az intézményben, a gyakorlat pedig a főiskolával/egyetemmel együttműködő vállalatnál zajlik. A hallgatók már tanulmányi idejük alatt részletes ismereteket szereznek a munka világáról, képzési idejük alatt közvetlenül megismerhetik a munkafolyamatokat, sőt részesévé válhatnak, a hagyományos képzéshez képest pedig jóval több időt tölthetnek a szakmai kompetenciák gyakorlásával, és a teljes tanulmányi időre juttatást kapnak hallgatói munkaszerződésük alapján.

A felsőoktatási intézmények képviselői több alkalommal megfogalmazták azt a véleményüket, miszerint érdemes lenne megismertetni a középiskolás diákokkal is egy-egy szakmát vagy egy adott munkahely működését, hogy könnyebben tudják a továbbtanulásuk irányát – felsőoktatás, felsőfokú szakképzés – meghatározni. Ennek hiányában nem mindenkitől várható el, hogy önálló, saját érdeklődésének és tehetségének megfelelő szakmát válasszon. Különösen igaz ez a hátrányos helyzetű diákokra, akiknek ezen felül szakmentori támogatásra is szükségük lenne.

Tapasztalataik szerint sok esetben túl magasak a felsőoktatási ponthatárok, illetve a bekerülő tekintetében is gyakran előfordul, hogy hamar kiderül, rosszul választottak. A jelentős számú kieső hallgató esetében szükség lenne egy másik kimeneti megoldásra, annak ellenére, hogy egyetemi tanulmányait nem fejezi be, valamilyen végzettséget szerezzen, amivel el tud helyezkedni. Számukra a szakképzési centrumok nyújthatnak továbbtanulási lehetőséget.

Lássuk közelebbről a képzési kínálatot! A székesfehérvári járásban három felsőoktatási intézmény működik, mindhárom Székesfehérváron. A Budapesti Corvinus Egyetem székesfehérvári campusa pénzügy és számvitel, valamint gazdálkodási és menedzsment szakokon hirdetett duális képzési lehetőségeket, a Kodolányi János Főiskola gazdálkodási és menedzsment, szociális munka, illetve turizmus-vendéglátás szakos hallgatók számára kínálja

ezt a képzési formát, míg az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karán a mérnökinformatikus, villamosmérnök, gépészmérnök, műszaki menedzser és a földmérő-földrendező alapszakok hallgatói vehetnek részt ebben a képzési formában. A duális képzés kapcsán a felsőoktatási intézmények képviselői hangsúlyozzák, hogy egyre több vállalatot sikerül bevonni, mivel azok gyakorlatilag a munkaerőhiány miatt rá is kényszerülnek erre a megoldásra. Számukra ez a forma rendkívül előnyös, mivel nincs szükség a frissen végzett diplomások továbbképzésére, az adott vállalat speciális feladatainak megismertetésére, amely egyébként jelentős terheket és plusz költségeket ró a foglalkoztatókra. A fiatal szakemberek már a képzési idejük alatt megszerzik az adott cégnél elvárt speciális ismereteket. A képzési rendszer rendkívül kiterjedt, a város három felsőoktatási intézménye számos városi, megyei, illetve az ország más térségeiben működő céggel kötött képzési megállapodást, emellett Székesfehérváron és a járásban működő cégek is hasonló együttműködési rendszert alakítottak ki más megyék felsőoktatási intézményeivel. Ezeket a viszonyrendszereket az alábbi táblázat szemlélteti.

Intézmény	Szak	Szint	Partner
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Albacomp RI. Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	A-Set Ingatlanhasznosító Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	logisztikai menedzsment	mesterképzés	BI-KA Logisztikai Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	logisztikai menedzsment	mesterképzés	E-KOL Logistics Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	számvitel	mesterképzés	Ernst&Young Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	logisztikai menedzsment	mesterképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vám szabadterületi Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	logisztikai menedzsment	mesterképzés	Grundfos Magyarország Gyártó Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	számvitel	mesterképzés	KPMG Hungaria Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	logisztikai menedzsment	mesterképzés	Mérés Üzletviteli és Szolgáltató Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Praktiker Magyarország Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Praktiker Magyarország Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	számvitel	mesterképzés	PricewaterhouseCooper Könyvvizsgáló Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	logisztikai menedzsment	mesterképzés	SMR Hungary Bt.
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Székesfehérvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Székesfehérvár Városgondnoksága Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	logisztikai menedzsment	mesterképzés	TRANS-SPED Logisztikai Szolgáltató Központ Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	VIDEOTON EAS Kft.
Budapesti Corvinus Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	VIDEOTON HOLDING Zrt.
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	VIDEOTON HOLDING Zrt.
Budapesti Corvinus Egyetem	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	VTES Kft.
Budapesti Gazdasági Egyetem	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vám szabadterületi Kft.
Budapesti Gazdasági Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vám szabadterületi Kft.
Budapesti Gazdasági Egyetem	gazdaságinformaticus	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vám szabadterületi Kft.
Dunaújvárosi Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	VIDEOTON Elektro-PLAST Kft.

Eötvös József Főiskola	építőmérnöki	alapképzés	Fejérvíz Zrt.
Eötvös József Főiskola	építőmérnöki	alapképzés	Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Kaposvári Egyetem	pénzügy és számvitel	alapképzés	VIDEOTON Elektro-PLAST Kft.
Kecskeméti Főiskola	gépészmérnöki	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vámszabadterületi Kft.
Kecskeméti Főiskola	gépészmérnöki	alapképzés	Simon István E. V.
Kecskeméti Főiskola	gépészmérnöki	alapképzés	VIDEOTON Elektro-PLAST Kft.
Kecskeméti Főiskola	gépészmérnöki	alapképzés	XOMOX Magyarország Kft.
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Kodolányi János Főiskola	szociális munka	alapképzés	ÁTRIUM Idősek Otthona
Kodolányi János Főiskola	szociális munka	alapképzés	Echo Network Koordinációs, Beruházó és Finanszírozó Kft.
Kodolányi János Főiskola	turizmus-vendéglátás	alapképzés	Hotel Rosinante Kft.
Kodolányi János Főiskola	turizmus-vendéglátás	alapképzés	Káli Art. Kft.
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	One Telecom Kft.
Kodolányi János Főiskola	szociális munka	alapképzés	PESTTERV Pest megyei Terület-, Település-, Környezet Tervező és Tanácsadó Kft.
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Rail Cargo Hungaria Árufuvarozási Zrt.
Kodolányi János Főiskola	turizmus-vendéglátás	alapképzés	Sáfrány Vendéglő Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Kodolányi János Főiskola	gazdálkodási és menedzsment	alapképzés	Sapa Profiles Kft.
Kodolányi János Főiskola	turizmus-vendéglátás	alapképzés	Thermal Hotel Aquincum
Miskolci Egyetem	anyagmérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Miskolci Egyetem	műszaki föltudományi	alapképzés	KŐKA Kő- és Kavicsbányászati Kft.
Miskolci Egyetem	anyagmérnöki	alapképzés	Nehézfémöntöde Zrt.
Miskolci Egyetem	műszaki föltudományi	alapképzés	VERTIKÁL Nonprofit Zrt.
Miskolci Egyetem	környezetmérnöki	alapképzés	VERTIKÁL Nonprofit Zrt.
Nyíregyházi Főiskola	mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	alapképzés	AXIÁL Javító, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Nyugat-Magyarországi Egyetem	faipari mérnök	alapképzés	ER-FA 2000 Faipari Kft.
Nyugat-Magyarországi Egyetem	faipari mérnök	alapképzés	Garzon Bútor Zrt.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Adu Alba Kft.

Óbudai Egyetem	mérnök-informatikus	alapképzés	Adu Alba Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	ALUFE Fémszerkezeti Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	ALUFE Fémszerkezeti Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	mérnök-informatikus	alapképzés	Emerson Process Management Magyarország Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Grundfos Magyarország Gyártó Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Grundfos Magyarország Gyártó Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari- Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari- Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	H.T.M. Magyar-Osztrák Ipari- Szolgáltató és Kereskedelmi Zrt.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Halla Visteon Hungary Kft. (Hanon Systems Kft.)
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Harman Becker Automotive Systems Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Hungrana Kft.
Óbudai Egyetem	mérnök-informatikus	alapképzés	IBM DSS Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	IK Metál Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Johnson Controls Mór Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	Johnson Controls Mór Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Johnson Controls Mór Kft.
Óbudai Egyetem	mérnök-informatikus	alapképzés	Johnson Controls Mór Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Macher Gépészeti és Elektronikai Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Macher Gépészeti és Elektronikai Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	MASTERPLAST Nyrt.

Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Naponta Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Polyax Alkatrész Gyártó Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Sapa Profiles Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Simon István E. V.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	SZÉPHŐ Székesfehérvári Épületfenntartó és Hőszolgáltató Zrt.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	TRIMETRIK Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Videoton Autóelektronika Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	VIDEOTON EAS Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	VIDEOTON Precíziós Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	VT-ASYST Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	VT-ASYST Kft.
Óbudai Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	VT-ASYST Kft.
Óbudai Egyetem	műszaki menedzser	alapképzés	VTES Kft.
Óbudai Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	XOMOX Magyarország Kft.
Pannon Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Pannon Egyetem	környezetmérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Pannon Egyetem	mechatronikai mérnöki	alapképzés	Alcoa-Köfém Kft.
Pannon Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vámzabaderületi Kft.
Pannon Egyetem	mechatronikai mérnöki	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vámzabaderületi Kft.
Pannon Egyetem	villamosmérnöki	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vámzabaderületi Kft.
Pannon Egyetem	mérnök-informatikus	alapképzés	Flextronics Termelő és Szolgáltató Vámzabaderületi Kft.
Pécsi Tudományegyetem	villamosmérnöki	alapképzés	VIDEOTON Elektro-PLAST Kft.
Szegedi Tudományegyetem	gépészmérnöki	alapképzés	AXIÁL Javító, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Szegedi Tudományegyetem	mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	alapképzés	AXIÁL Javító, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Szegedi Tudományegyetem	mechatronikai mérnöki	alapképzés	AXIÁL Javító, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Szent István Egyetem	mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki	alapképzés	AXIÁL Javító, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Szent István Egyetem	gépészmérnöki	alapképzés	AXIÁL Javító, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Forrás: dualisdiploma.hu

A duális képzést a városi felsőoktatási szereplők pozitívan ítélik meg, ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy ez a fajta kooperáció az egyetem, a foglalkoztató és a hallgató részéről is nagyon szoros együttműködést és szorgalmat igényel. Komoly probléma az informatikai képzések esetében, hogy a hallgatók többsége nem fejezi be az egyetemet, mert már az oktatás ideje alatt elmegy dolgozni egy igen magas bért ígérő munkahelyre. Negatívumként értékelik, hogy a tanulás melletti munka miatt a felsőoktatás „elveszíti varázsát”, azaz sokkal keményebben kell megdolgoznia a hallgatóknak a diplomáért, mint korábban.

Fontos, hogy a különböző tudásszintek egymásra épüljenek. Ennek érdekében a Kodolányi János Főiskola szakemberei a képzési rendszer kialakításakor arra törekedtek, hogy kompetenciaközpontú, életpályára felkészítő tudást adjanak a hallgatóknak. Nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy egy-egy szakmán belül először az alapokat sajátítsák el, majd a különböző szakmai specifikációkat, végül menedzseri szemléletet is tanuljanak. Ezáltal lehetőségük van a hallgatóknak a választásra. A képzőintézményeknek szintén alkalmazkodniuk kell az újabb generációk oktatása során ahhoz, hogy a szociális életképességet, a munkaerőpiacon való eligazodás tehetségét is beleszőjék a tananyagba. Fontos megmutatni számukra a választott szak árnyoldalait is, és ehhez igazodóan a személyes stresszkezelési lehetőségeket is.

A duális képzés szempontjából Székesfehérvár a megyében kiemelt helyet foglal el. A városi, megyei és megyén kívül működő cégek, valamint a városban jelenlévő felsőoktatási intézmények között széleskörű szakmai együttműködés alakult ki. A képzés gyakorlati jelentősége abban rejlik, hogy a hallgatók már tanulmányi idejük alatt intenzíven bekapcsolódhatnak valamely vállalatnál keresztül a munka világába, ráadásul ezért a gyakorlati munkáért még az ösztöndíjhoz mérten magasabb összegű fizetést kapnak. Emellett a városban példaértékű kooperatív akadémiai modell is működik, amely már túlmutat a duális kereteken.

7.3. A képzési szükségletek és a kibocsátások összhangja

A megyében jelentkező képzési igényeket a foglalkoztatási fórumhoz kapcsolódó workshopok résztvevői foglalmazták meg. Ezek az igények célcsoporttól függően eltérő irányúak.

A társadalmi vállalkozások képviselői a képzetlen tartós munkanélküliek életvezetési tanácsadással és mentorálással való segítségét, illetve hátrányos helyzetű munkavállalók esetén az olyan humán szolgáltatásokat emelték ki, mint az alapvető higiéniai szabályok megismertetése, írás-olvasás tanítása, valamint személyiségfejlesztő tréningek tartása, a fiatalok számára a munkára történő előkészítés, motiválás már az iskolában. Ebben az elképzelésben visszaköszönnek a fentiekben elemzett alapkompétencia-fejlesztés egyes elemei. A munkaerő-közvetítők képviselői hangsúlyozzák, hogy a kölcsönzött munkavállalók általában szaktudás nélküliek, nem rendelkeznek a cégek által elvárt előzetes képzettséggel. A gyakorlatban azért alakul ki munkaerőhiány, mert ezt a körülményt sok munkáltató nem veszi figyelembe. A jó megoldás az lenne, ha az adott feladat elvégzésére a vállalkozások képeznék ki a munkavállalókat.

A munkaerő-piaci szolgáltatók részéről felmerült, hogy a megyében és országos szinten is komoly munkaerőhiányt okoz a hazai informatikai oktatás nem megfelelő rendszere, a túlzottan hosszú képzési idő, amely sok esetben a munkáltatók igényeit messze meghaladó, túlképzett munkavállalói réteget hoz létre. Ezzel szemben elegendő lenne, egy a cégek által megkövetelt alaptudás elsajátítása, amelyet a munkavállalók a munkáltatók szükségletei

szerinti specifikus ismeretekkel egészítenének ki. Ezzel valamilyen szinten mérsékelhető lenne az elvándorlás, a magasabb fizetést ígérő másik munkahely választása. A végzett hallgatók ki- és elvándorlását a gyakornokokkal kötött ösztöndíjas hallgatói szerződések megkötésével lehetne csökkenteni. Emellett nagy szükség lenne úgynevezett informatikai betanított munkásokra, akik csak egy-egy folyamat elvégzését sajátítják el, ezáltal csökkentve a képzési időt és költségeket, valamint lehetővé téve az ágazat gyors fejlődéséhez való alkalmazkodást.

Nem elhanyagolható probléma, hogy a 16 évesek, akik már átlépték a tanköteles kort, sok esetben kallódnak, sem tanulni, sem dolgozni nem hajlandók, nincs motivációjuk és nincs meg a megfelelő alapkompenciájuk ahhoz, hogy elhelyezkedhessenek a munkaerőpiacon. Fontos még az iskolai keretek között megértetni a gyerekekkel, hogy a megélhetésért dolgozniuk kell, ehhez viszont valamilyen végzettség szükséges. El kell kezdeni a munkásra való felkészítést.

A megyei szolgáltatók körében több jó gyakorlat is működik. Az Innoskart IKT Klaszter „Okosjövő Lányoknak” címmel indított pályaaorientációs programot, amellyel a műszaki szakmákat népszerűsítik a lányok körében, már kisiskolás kortól. Hosszú távú céljuk saját munkavállalói gárda kinevelése. A Civil Centrum Közhasznú Alapítvány tevékenységi köre kiterjed a GYES-ről, GYED-ről visszatérők és a megváltozott munkaképességűek újbóli munkába állásának, illetve vállalkozóvá válásának segítésére. Több vállalati tréninget szerveztek már, amelyek célja a vezetők érzékenyítése: felhívni a vezetők figyelmét azokra az apró gesztusokra, amelyek nem kerülnek pénzbe, mégis sokat jelentenek a munkavállalók szempontjából, hogy érezzék: értéklik a munkájukat. Fontos az is, hogy a különböző korosztályok hogyan kommunikálnak egymás között, akár munkavállaló a munkavállalóval, akár munkaadó az alkalmazottal. Ezt a kommunikációt is tréningekkel lehet javítani. Közvélemény-kutatás segítségével lehet kideríteni, hogy az álláskeresőknél és a munkáltatóknál milyen elvárásaik vannak egymással szemben.

A civil szervezetek közül kiemelhető a SZÉNA Egyesület a Családokért, amely 1995 óta Székesfehérváron és vonzáskörzetében élő családoknak és közösségeknek nyújt szociális felzárkóztató tréningeket, érdekvédelmi és életvezetési tanácsokat. Munkájuk hatékonyságát, eredményességét mutatják a pozitív visszajelzések. Korábban például több dajka, illetve családi napközis képzést bonyolítottak le GYES-ről vagy GYED-ről visszatért anyukák részvételével. Ezek elhelyezkedési mutatója 100 százalékos volt. A Magyarországi Iskolai Szociális Munkások Egyesületének célja: népszerűsíteni a szociális munkások iskolákban és más köznevelési intézményekben történő foglalkoztatását, amely hozzájárul a problémás gyermekek felzárkóztatásához, és segíti a pedagógusok munkáját is. Személyes mentorálással segítettek elhelyezkedni például középsúlyos értelmi sérülteknek, börtönviselteknek vagy 15 éve munkanélküli embereknek. A Református Rehabilitációs Alapítvány célcsoportja a társadalomban előforduló, segítségre szoruló, kallódó, beilleszkedési nehézségekkel küszködő, deviánsként kezelt, narkomán, otthontalan fiatalok rétege, akik lelki gondozását és segítségét szükség szerinti terápiás módszerekkel biztosítják. Gondozottjaik az esetek többségében sikeresen illeszkedtek be-, illetve vissza a munka világába. Fontosnak tartják, hogy a szenvedélybetegekben alakuljon ki egyfajta jövőkép, megfelelő motiváció a cselekvésre.

A civil szervezetek képviselői úgy látják, a bizalmi kapcsolat kiépítése fontos, de ehhez a hivatali út nem járható mód. Itt van nagy szerepe a személyes mentorálásnak. Sikeres elhelyezkedés esetén szükség van utánkövetésre, amely a legnehezebb, mégis elengedhetetlen feladat. Képzések tekintetében hangsúlyozzák a kisgyermeknevelő utánpótlás biztosítását, mivel a bölcsődék és a családi napközik törvényi változás következtében már csak ezzel a végzettséggel foglalkoztathatnak majd munkavállalókat. Javasolják az eddig sikeres hídépítő

tréningek szervezését a munka világából valamilyen okból kiszakadtak számára. A projektben résztvevő szervezetek részt vállalnának a szociális munkások képzésében is.

A felsőoktatási intézmények egyes képviselőinek véleménye szerint a képzési rendszer nincs összhangban a munkaerő-piaci igényekkel, míg mások szerint az oktatásban rendszerszintű problémák vannak. Az indított képzések hatékonysága megkérdőjelezhető, a végzettséggel nem szerzik meg azt a magabiztos tudást a tanulók, ami az adott szakmában való elhelyezkedéshez kell. Fontosnak tartanak először a célcsoport pontosítását, hogy minél testreszabottabb képzési struktúrát lehessen kidolgozni részükre. A képzőintézmények tapasztalata, hogy azok a projektek, ahol képzést, majd utána foglalkoztatást nyújtottak a hallgatóknak, kevésbé voltak sikeresek, mint amikor ezek mellé mentori szolgáltatást is társítottak. Ugyanakkor problémaként merül fel, hogy a kormányhivatal egyre nehezebben indít képzéseket a meghirdetett tanfolyamokra jelentkezők csökkenő száma miatt. A szakképzési centrum intézményei által lebonyolított sikeres képzések jórészének megbízója egy olyan munkahely, amely közfoglalkoztatottjait képezteti, hogy miután megszerzik a szükséges végzettséget, saját alkalmazottként vehesse át őket. Ezáltal a képzésben résztvevőknek motivációt is adnak, hiszen a képzés után biztos munkahely vár rájuk, így nekik is érdekük, hogy minél magasabb szinten teljesítsenek, és részt vegyenek az oktatásban.

A fiatalabb korosztály körében nagyon sok a lemorzsolódás a nem tanköteles korúak esetében. Ezek a személyek 16 éves koruk után egyszerűen eltűnnek a rendszerből, mert az a tanulói létszám, ami az oktatásból kiesőként jelentkezik, nem jelenik meg a foglalkoztatási osztály álláskeresői létszámnövekedésében. Mi okozhatja az oktatásból történő nagyfokú lemorzsolódást? Ennek okaként a rossz családi háttér, negatív szülői példák a munkamorál tekintetében, illetve a nem megfelelő pályaorientáció emelhetők ki.

Hogy milyen típusú képzések induljanak, azt elsősorban a vállalkozások körében kell felmérni, hiszen az igényfelmérés nélkül indított képzések rendszere hosszú távon nem lesz sikeres. A középiskolában történő pályaorientációba a diákok és a szülők mellett be kell vonni a potenciális foglalkoztatókat is. A Közép-dunántúli Innovációs Ügynökségnek például több olyan programja is van, amelynek keretében iskolai csoportokkal látogatnak el különböző vállalatokhoz, cégekhez. Ez segíti a szemléletformálást is, amelyre mindkét oldalról, a képző intézmények és a foglalkoztatók részéről szükség van. A munkaerő-piacra kikerülő fiatalok munkamorálja, munkához való viszonya sok esetben nem megfelelő, de mégis ők azok, akik közül választania kell egy foglalkoztatónak, így kénytelen lesz valamilyen szinten alkalmazkodni ehhez a kínálatához.

A felsőoktatás képviselőinek tapasztalata szerint a közoktatás színvonala nem megfelelő az egyetemi képzések színvonalához, illetve a pályaorientációt is erősíteni kellene. Az Óbudai Egyetem például ennek érdekében a műszaki tudományok népszerűsítésére több programot is rendez középiskolások számára (Kutatók éjszakája). A Budapesti Corvinus Egyetemen sokszor találkoznak azzal a problémával, hogy a vezetőknek azonnal szükségük van szakképzett munkaerőre, nem pedig 3-3,5 év múlva.

A nagyfoglalkoztatók sok esetben tapasztalják, hogy sok jelentkező nem megfelelő higiéniai állapotban, az alapkompenciák részleges hiányában, sok esetben alkoholos befolyás alatt jelenik meg az állásinterjúkon. Ők érdemi munkavégzésre nem alkalmasak, ha balesetet okoznak, a munkáltatót terheli a felelősség. Jelen támogatási konstrukcióban lehetőség lenne a képzetlen, munkavégzésre jelenleg alkalmatlan álláskeresők képzésére, alkalmassá, foglalkoztathatóvá tételére. A foglalkoztatók szerint azonban jobban megérné, ha a meglévő munkavállalók számára nyújtanának belső képzéseket a támogatási pénzből, illetve nyitottak

akár a mentori szolgáltatásokra is. Azt, hogy nem érne meg a jelenleg állást keresőket támogatni, képezni, azzal indokolják, hogy ezeknek az embereknek a nagy részét teljesen az alapoktól kellene mindenre megtanítani, kezdve az írás-olvasástól a munkára való szocializálásig, és még így is nagy a kockázata annak, hogy e képzések után csak nagyon kis hányaduk lesz képes megkapaszkodni a munkaerőpiacon. Ezzel szemben, ha a már meglévő munkavállalók képzésére fordítanak a támogatást, a munka minőségének javítása érhető el, és ezáltal is megvalósulhat a gazdaságfejlesztés. A frissen felvett munkavállalók betanítása is nagy terhet jelent a vállalatok számára, így erre is fel tudnák használni a támogatást, hogy amíg az új munkavállaló lefoglal egy régebbi munkavállalót, és elvonja a termeléstől, amíg betanítja, vagy amíg az új munkavállaló nem képes annyit termelni a cég számára, mint egy régebb óta ott dolgozó, a bevétel kiesés kompenzálására fordíthatnák az összeget.

Szintén a már meglévő vagy frissen felvett – alkalmazható – munkavállalók számára nyújtana segítséget az a javaslat, miszerint mentorokat alkalmazhatnának a vállalatok annak érdekében, hogy mind a munkavállalót, mind a közvetlen felettesét képezzék, érzékenyítsék akár a betanítás, akár a későbbi munkavégzés során kialakuló feszült helyzetek kezelése érdekében. Ezt jelenleg a cégek külön egy mentori képzési csomag megvásárlásával oldják meg, ám ez meglehetősen drága megoldás, melynek költségeit a támogatási konstrukcióval minimalizálni lehetne. Eddigi tapasztalataik alapján a mentori segítséget kapó munkavállalók között jóval kisebb a fluktuáció, és hamarabb sajátítják el a szükséges munkafolyamatokat.

Megoldási lehetőségként felmerül az úgynevezett tanmunkahelyek létrehozása is, ahol az ott dolgozók egyfajta tranzitfoglalkoztatásban vennének részt. Munkaviszonnyal rendelkeznenek rögtön az első nap, és emellett folyamatosan sajátítanak el az adott szakmához szükséges gyakorlati tudást. A munkáltató cégek ezt megvalósíthatatlannak tartják a nagy költsége és nagy kockázata miatt, hiszen a tanuló-dolgozó bérét ki kell fizetni függetlenül attól, hogy értékesíthető terméket állított-e elő vagy sem, továbbá a szerszámgépek, és egyéb eszközök ára is nagyon magas, és nem szívesen dolgoztatnak rajta egy kezdő, betanuló dolgozóval. A legnagyobb félelmük azonban az, hogy hiába fordítanak a dolgozóra időt, energiát és pénzt, a megszerzett szaktudás birtokában vagy otthagyja azt a céget, amelyik kiképezte egy jobb lehetőség miatt, vagy nem válik be a dolgozó a nem megfelelő munkaszocializációja miatt, vagy azért áll tovább, mert nem tudja kezelni a kialakult feszültebb helyzetet a felettesével. A lojalitás hiánya mellett tehát megjelenhetnek a beszélgetés elején is feltárt, szocializációból, családi háttérből adódó problémák is, melyek gátolják az illető zavartalan foglalkoztatását.

Korábbi felmérések – például az Integrált Településfejlesztési Stratégiához készített interjúk – kapcsán a cégek megfogalmazták, hogy a jelenlegi oktatási rendszer a vállalati munkaerőigényeknek nem felel meg, a kibocsátások nem állnak összhangban az igényekkel. A műszaki közép- és felsőoktatásból kikerülő tudása rendkívül hiányos, főképp a korszerűtlen tudás és eszközalapúság miatt. Sem az iskolai szakképzés, sem a mérnökképzés nem ad kielégítő és előremutató megoldást a gazdasági igényekre. Országos szinten mérnök-, illetve műszaki végzettségű szakember hiány van, a cégek versengenek a megfelelő szakemberekért. A vállalatok többsége preferálja a helyi igényeknek megfelelő képzés kialakítását mint egyik lehetséges megoldást.

A járásban működő munkaerő-piaci szereplők a támogatási rendszerben változatos képzési palettát tudnának kínálni, ugyanakkor a nagyfoglalkoztatók igényei ettől sok esetben lényegesen eltérnek. Első lépésként a különböző szegmensek képviselőinek közös, jövőre építő gondolkodási kereteit kéne kialakítani, a továbblépés érdekében.

8. A Székesfehérvári járás és Székesfehérvár foglalkoztatási szempontú SWOT elemzése

A korábbi stratégiai dokumentumokból, a helyzetelemzés adataiból kiindulva és a szakértők által jelzett észrevételek, illetve vélemények alapján elkészítettük a székesfehérvári járásra vonatkozó, foglalkoztatási jellegű SWOT elemzést, amelynek során összegyűjtésre kerültek a járásra vonatkozó erőforrások, a külső környezet által kínált lehetőségek, illetve megfogalmazásra kerültek azok a hiányosságok, illetve kockázatok, amelyeket mindenképpen szükséges számba venni a stratégia tervezésekor.

Módszertanilag a SWOT analízis során a külső és belső tényezők megkülönböztetésekor belső tényezők azok, amelyek a Székesfehérvári Foglalkoztatási Fórum (SZFF) által a stratégia keretében és időtávjában befolyásolhatók, míg külső tényezők azok, melyeket a SZFF a stratégia keretében nem tud befolyásolni. A kedvező belső tényezők az „erősségek”, míg a kedvezőtlenek a „gyengeségek”. A kedvező külső tényezőket „lehetőségek”-nek, a kedvezőtleneket „veszélyeknek” nevezzük.

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - a város jelentős gazdasági centrum - országos szinten kimagasló az ipari, azon belül is a feldolgozóipari jelenlét - térségi szinten vonzó letelepülési környezet - feldolgozóipari és szolgáltató cégek térségi központja - a lakosság végzettségi szintje, foglalkoztatási mutatói kedvezőbbek az országos, regionális, megyei és nagyvárosi átlagnál - magas feldolgozóipari foglalkoztatott arány - alacsonyabb inaktív kereső és eltartott arány - kedvező közlekedés-földrajzi adottságok, centrális elhelyezkedés - jelentős nemzetközi szinten is elismert nagyvállalati, illetve ipari parki infrastruktúra és kapacitás jelenlét - számottevően magasabb jövedelmi viszonyok 	<ul style="list-style-type: none"> - munkaerő térségi tartalékaik kimerültek, a számbeli munkaerőhiány a gazdaság versenyképességének és továbbfejlődésének gátja - munkaerőpiacról elérhető munkaerő képzettsége, kompetenciái nem megfelelők - tartós munkanélküliek szociális, mentális helyzete különösen kedvezőtlen - terciér szektor foglalkoztatási aránya a modern kor gazdasági trendjéhez képest alacsonyabb - foglalkoztatók felkészületlensége az új generációk és a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazására - alternatív foglalkoztatási formák sürgőssége - magas fluktuáció, alacsony szintű lojalitás a foglalkoztatottak körében - további fejlődések gátja lehet a képzési kimenetek és a gazdasági igények közötti összhang alacsony szintje, a munkaerő-kereslet és kínálat közötti különbségek

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - növekvő igények a magas hozzáadott érték megtermeléséhez szükséges magasan képzett munkaerő iránt - székesfehérvári közép- és felsőoktatás fejlesztése, kooperatív képzési modellek, duális képzés ösztönzése - negyedik ipari forradalom új képességeket igénylő munkaköröket hozhat létre - negyedik ipari forradalommal megszűnő munkakörök belső átrendeződésekkel mérsékelhetik a térségi munkaerőhiányt - helyi innovatív KKV-k és az ipari ökoszisztémákba szerveződött nagyvállalati termelés együttműködése - piac- és tőkehiányos KKV-k fejlesztésével megerősödő, esetlegesen bővülő foglalkoztatás - munkaerő-piaci humán szolgáltatások hálózatba szervezése, hatékonyság növelése - Székesfehérvár vonzóvá tétele munkaerő megtartása és letelepülése érdekében - Felsőoktatás-Önkormányzat-Vállalkozások együttműködésének erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> - munkaerő-elvándorlás tovább erősödése - egyes társadalmi csoportok végleges kiszorulása a munkaerőpiacról - környező nagyobb városok előnybe kerülnek a fejlesztési forrásokért és a munkaerőért folytatott versenyben - munkaerőpiac igényeit hatékonyan befogadni nem képes képzési intézményrendszer - piaci lehetőségek beszűkülése - negyedik ipari forradalom nyomán jelentős számú ipari munkahely szűnhet meg - növekvő generációs konfliktusok a munkahelyeken - alacsony fokú K+F+I tevékenység, különösen a KKV-kat, illetve a szolgáltatási szektort érintően - csökkenő demográfiai trendeket az idevándorlások száma nem tudja érdemben ellensúlyozni

Az erősségek tekintetében fontos tényező, hogy a város az elmúlt évtizedekben jelentős gazdasági centrummá fejlődött, elsősorban erős iparának, illetve sokszínű kis- és középvállalatainak köszönhetően. Földrajzi elhelyezkedésének, társadalmi-gazdasági helyzetének köszönhetően országos szinten is, illetve megyei tekintetben is vonzó befektetési környezet a foglalkoztatók számára. Ahogy a helyzetelemzésben láthattuk, a járás lakossága demográfiai és képzettségi szempontból kedvezőbb helyzetben van más területi adatokhoz képest, illetve a foglalkoztatási mutatók is jobb helyzetet mutatnak a megyei vagy országos adatokhoz képest. Fontos erőforrása a térségnek, hogy jelentős a nemzetközi szinten is elismert nagyvállalati, illetve ipari parki infrastruktúra és kapacitás.

A járás hiányosságai között szerepel, hogy a jelenlegi foglalkoztatói igényekhez nem igazodik a rendelkezésre álló munkaerő képzettsége, amely alapján strukturális változtatások szükségesek ezen a téren. Súlyos problémaként van jelen, hogy az álláskereső olyan rossz szociális és mentális helyzetben vannak, amelyeket a munkaadók nem tudnak már kezelni saját erőforrásaikból, illetve gyakran nincs meg a szakmai kompetenciájuk sem ehhez. A foglalkoztatók nincsenek felkészülve az új generációk és a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazására. A munkavállalók körében magas a fluktuáció, gyakran néhány ezer forintért hajlandók munkahelyet váltanak, és ez a cégek számára nehézséget okoz a kiszámíthatóság és tervezés szempontjából. Gyengéséggként kell számba venni, hogy a KKV-k körében és a tercier szektorban alacsony a K+F+I tevékenység, illetve a munkaerő-kereslet és -kínálat közötti összhang megteremtésére, illetve annak monitorozására több energiát kellene fordítani.

A jövőbeli lehetőségek között szerepel a duális és kooperatív képzési lehetőségek ösztönzése, ami nagyban hozzájárul a középiskolai oktatás és a felsőoktatás minőségének javulásához. Mindenképpen nagy hangsúlyt kell fektetni a pályaorientáció fejlesztésére, a humán szolgáltatások hálózatba szervezésére, továbbá a felsőoktatás-önkormányzat-vállalkozások együttműködésének erősítésére. Potenciális kitörési pont lehet a járás szempontjából a negyedik ipari forradalom kínálta okosgyárak letelepedése, amely új munkaköröket hozhatnak létre a térségben.

A járás munkaerő-piaci helyzetére vonatkozóan kihívást jelent Budapest, Győr, Mór elszívó hatása, ami gyakorta már a felsőoktatási tanulmányokkal kezdődik. Veszélyforrásként jelenik meg, hogy a térség más nagyobb városai jobban és gyorsabban fejlődnek, és így előnybe kerülnek a munkaerőért folytatott versenyben. Figyelmet kell fordítani arra, hogy egyes társadalmi csoportok ne hogy véglegesen kiszoruljanak a munkaerőpiacról, a munkaerő fluktuációja ne növekedjen még nagyobb mértékben, illetve kezelni kell a munkahelyeken megjelenő új típusú generációs konfliktusokat.